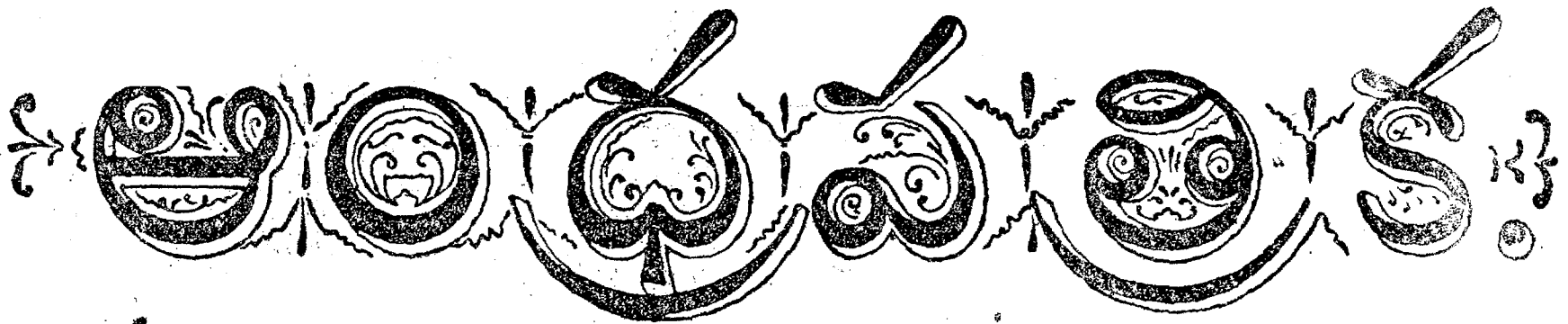

కాంగ్రెసు పత్రిక

Register No. M. 1118

చందా సం॥ 1-కి 24-0-0.

విడి వత్రిక 1-కి 0-1-8

31/12/25

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212

Telephone No. 544.

Vol. 12 } డిసెంబరు నెల 28-వ తేది సోమవారము } No. 307
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ చతుర్థి ౧౪. } సంచిక ౩౦౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే శతశతలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభాష చిటి మాచి కొనిన దేశానముగలుగడు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల జాపును,
పార్శ్వత్తనొప్పులు జారదోలును, పొట్లపోగొట్టును.
తొలుపుల భేదించును వాపుల హఠామాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే జెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాఠోగ్యము గలిగియును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

తయారైనవి! ముచ్చటగున్నవి!! త్వరపడుడు!!!

1926 అమృతాంజనం డిపోవారి 1926

▶▶▶ అందమైన చిత్రమగు రంగుల క్యాలెండరు ▶▶▶

నెం 1. శ్రీ కృష్ణమూర్తి 1-కి ధర 0-2-0, 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-12-0

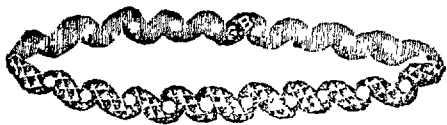
నెం 2. తంజావూరు చిన్ని బాలకృష్ణమూర్తి 1-కి 0-1-0, 12-కి 0-8-0, 100-కి 3-0-0

నెం 3. ప్రతిరోజున చివునవి 1-కి 0-4-0, 12-కి 2-8-0

క్యాలండర్లు బహుకొలదిగ ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే వ్రాసికొన
వలయును, 1, 2 క్యాలండర్లు కావలసినవారు ఖరీదుతో 0-1-0 అణా తపాలబిళ్లల
మూలమున పంపి తెప్పించుకొనవచ్చును. నెం 3 రు క్యాలెండరుకు తపాలచార్జి 0-2-0

మద్రాసు అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి.

సవరను జంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరి రు 4-0-0 మాత్రమే

దైవండు కట్టింగుచేయబడినవి. అద్భుతమయిన పని తనము. అనేక రకములలో గలవు. సవరను బంగారుకు గారంటి, యెప్పుడయినను సరే మీ కవసరము లేనియడల శుభరసల ధర ప్రకారం సొమ్ము కాపడు యివ్వబడును. కోరువారికి కేట్లుకు వుచితముగా పంపబడును. 2489-1264

గోల్డుబేంగిల్లు మేనుపాక్పరింగ్ కో

18 జనరల్ ను త్రయ్యి మొదలికిది, సాఫుకాకు డేట మద్రాసు.

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

1926-వ సంవత్సరము జనవరి నెల మొదటి తారీఖునుండి 31-వ తరగతి ప్రయాణీకులను తీసుకొనిపోవు రైల్ కోచ్ తెనాలి - రేపల్లె ప్రేక్షకులకు మధ్య ఈ దినవ తెలుపబడిన, కాల పరిమితి ప్రకారము పోవును.

సం. ఎమ్. 148 రు

తెనాలినుండి బయలుదేరుట వగలు	1-0
జంపాని	1-19
కొల్లూరు రోడ్డు	1-29
భట్టిప్రోలు	1-52
పల్లికోన	2-1
రేపల్లె చేరుట	2-10

సం. ఎమ్. 151 రు

రేపల్లెనుండి బయలుదేరుట వగలు	2-30
పల్లికోన	2-39
భట్టిప్రోలు	2-48
కొల్లూరు రోడ్డు	3-14
జంపాని	3-22
తెనాలి చేరుట	3-45

1-వ, 2-వ, 3-వ తరగతులు గల ఆర్డినరీ బండి ప్రస్తుతము రైల్ కోచ్ కి బదులు తెనాలినుండి వగలు 12 గంటల 50 నిమిషములకు బయలుదేరి బెజవాడ మధ్యాహ్నము 2 గంటల 45 నిమిషములకు చేరును. (2516)

త్వరపడుడు. తరుణము విడువవలయు!

కిరసనాయలు కమీషనుకు అమ్ముటకు

ఏజంట్లు, సబ్ ఏజంట్లు కావలయును

సరుకు రెడిగానున్నది

అమెరికా డి 160"ల తెల్లకిరసనాయలు లూబి, కేటింగు ఆయలు, ఇంజనుఆయలు, పెట్రోలియం వగైరాలు గంజా, విశాఖపట్టణం, గోదావరి ఈస్టు, వైస్ట, క్రొస్ గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప కర్నూలు, బళ్లారి, అనంత పూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాలకున్ను, నైజాం డొమినియనుల కున్ను ఏజంట్లు, సబ్ ఏజంట్లు కమీషనుకు అమ్ముటకు కాపలసియున్నది. కోరువారు మాదు బాషు లైన - (నేట్ ఆసూరాం సదాసుక్ భట్టడుగారు రాజమండ్రివారితోగాని పేరూరి విశ్వనాథంగారు మదరాసు వారితోగాని) పరుతులు కరస్పాండెన్సు వలనగాని లేక స్వయముగాగాని ఏర్పాటు చేసుకొనవలయును. 2508

RAMASAWMY PEREIRA Co., 13 Second Line Beach, Madras. Agents of Machold Co., U. S. A.

కాంగ్రెసునందు సంపూర్ణవిశ్వాసము

ప్రజ లందరు నేక మగుట కర్తవ్యము

మదరాసుపౌరుల బహిరంగసభ

కాన్ఫరెసు జాతీయమహాసభ నిర్ణయము కాశ్యక్రమము నందు విశ్వాసమును దలుపుటకు గాను, తమిళనాడు స్వరాజ్య పక్షమువారి యజమాన్యముక్రింద నిన్న సాయంత్రము సాంప్రద్యముపాలనందు గొప్పబహిరంగసభ జరిగెను. డాక్టరు యు. రామారావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షుడు

రామారావుగారు సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించుచు, తాము కాన్ఫరెసును వెల్లి జాతీయమహాసభయందు పాల్గొనజాలకపోయినా తమ స్వావయము లన్నియు జాతీయ మహాసభయందే యున్నట్లని నుడిచిరి. ప్రస్తుతము భారత దేశ పరిస్థితులు చాల క్లిష్టముగ నున్నవి. ఇర్మినువాడ్లు ప్రభు వలంబించిన వైఖరివలన నీపరిస్థితులు మరింత క్లిష్టతరములుగ నొనర్చబడెను. హిందూమహమ్మదీయ కలహముల వలనన కాంగ్రెసు శ్వరాజ్యపక్షవివాదములవలనన బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదములవలనన భారతదేశభావినితీ మరింత మేఘావృత మయ్యెను. ప్రభుత్వమువారు భారతీయులలో విభేదముల కల్పించి తమ స్థితిని బలపరుచుకొనుచున్నారు. ఇటీవల మదరాసునందు జరిగిన బ్రాహ్మణేతర కాకా-ఫెడరేషనున కధ్యక్షులవహించుటకు ఇంతదూరము వచ్చిన బొంబయి విద్యాలంగమంత్రి యగు జాధవుగారు తమ వ్రాతముల మగు నుపన్యాసమున-బీరారునందు బ్రాహ్మణేతరశ్రద్ధను మును స్థాపించుటకు వెళ్లవలసిన దని బొంబయిగవర్నరు తనను గోరెనని తెలిపియుండెను. బొంబయి కాన్ఫరేషనునభయందు జమ్నాదాసు మెహతాగారు నుడివినలులు, సార్వభౌముని ప్రజలం దొకతరగతివారిపై మరియొక తరగతివారికి ద్వేషమును పురికొల్పు నేరమును పీనుకొడ్డు 153 (ఎ) సెక్షను క్రింద శిక్షింపబడవలెను. కాని ప్రభుత్వవరణ గలవా రెట్టిసేరమునైన నిర్భయముగ నొనర్చవచ్చును. ప్రజలందు పరస్పరద్వేషముల పురికొల్పువారు రాజభూత నందుటకు జూడుదు. దేశ మాతృ దాస్య విముక్తికొరకును జాతీయతకొరకును పనిచేయుచున్న ప్రజానాయకులను, వంగరాష్ట్రోత్సాహస్థితిక్రింద కా రాగారములయందుంచి పెట్టుచున్న హింసలను గమనింపుడు. డాక్టరు రూఢ్రుధర్మగారు హితమొసగినటులు, భారతీయులందరును తమ స్వల్పవిభేదముల మరచి ఏకమై జాతీయవిముక్తి కొరకు పోరాడుటయే మన ప్రస్తుతస్థితికినిరగుడు.

తమిళ రాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షకార్యదక్షిణుడు ఎస్. ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు జాతీయమహాసభాధ్యక్షురాలగు సరోజినీదేవిగారి అధ్యక్షోపన్యాసము నుండి కొన్ని భాగములను జదివి వినిపించిరి.

ఎం. కె. ఆచార్యగారు

జాతీయమహాసభ గావించునిర్ణయముల శిరసా వహించి నిర్వర్తించుట ప్రతిభారతీయునికిని కర్తవ్యమనియు, జాతీయ మహాసభయే భారతీయులందరి ఆశయములను వ్యక్తీకరించు ప్రధానరాజకీయసంస్థ యనియు ఎం. కె. ఆచార్యగారు నుడిచిరి. నలువదివత్సరములనాడు భారతనాయకులు జాతీయ మహాసభను స్థాపించినపుడు ప్రభుత్వమువారు అధికారులు గవర్నరుల ప్రాతినిధ్య మింతింతగాదు. జాతీయనాయకులను పెట్టిన హింస లింతింతగాదు. అయినను జాతీయమహాసభ వాని నన్నిటిని ప్రతిఘటించి నిలిచెను. భారతదాస్యవిముక్తి కింకను, చెక్కుచెదరని దీక్షతో పోరాడుచు, 40 వ పర్యాయము కాన్ఫరెసు నందు సమాజేశమయ్యెను. భారతజాతీయత్వ దేశీయవిముక్తిని కాక్షింప ప్రతిభారతీయుడును జాతీయమహాసభా నిర్ణయముల శిరసా వహించి మారుమూలడక నిర్వహింపవలెను.

మనలో కొందరు బ్రాహ్మణేతర కాంగ్రెసు అను పేరుతో జాతీయమహాసభకు ప్రతిగా మరియొక సభ నేర్పరచుట చాల విచారకరము. ఇందులన భారత దేశ శత్రుల కెక్కువ బల మొసగుచున్నాము. భారతదేశము, అంతఃకలహములచే తన స్వాతంత్ర్యమును గోల్పోయెను. ఆ యంతఃకలహములే, ప్రస్తుతముగూడ జాతీయోద్యమమును భంగపరుపు యత్నించుచున్నవి. భారతదేశ విముక్తికి రెండు అటంకములు గలవు. అం దొకటి భావదాస్యము. రెండవది, స్వాధీనపరత్వము. ఏ విదేశీయోద్యో మనదేశమునకు వచ్చి, బ్రాహ్మణుడు పేరు, బ్రాహ్మణేతరుడు పేరు పంచుడు పేరు అని చెప్పినతోడనే వానిమాటల నమ్మి మనలో మనము కొట్టు కొనుచుండుము. బ్రాహ్మణుల పడగ

టకు ప్రయత్నములు సాగును. కాని వంచముని, బ్రాహ్మణేతరుని బ్రాహ్మణుల యున్నతస్థానమునకు దెచ్చు ప్రయత్నముల నెవ్వరు దలపెట్టరు. ప్రతి పంచముని సంస్కరించి బ్రాహ్మణుగ నొనర్చవలెను. ఈ విభేదములకుతోడు ఇటీవల, ఉద్యోగ స్వీకార మను సమస్యపై మరొకవిభేదము దెచ్చిపెట్టబడుట విచారకరము. ప్రభుత్వమువారికి దోషదుమ, జాతీయోద్యమ మును సాధించుటసంభవము.

డా. కొలందెగారు

తెరువాత మాటలాడుచు కాంగ్రెసువారము భారతీయ క్రైస్తవులకు చాల పవిత్రమైనదని నుడిచిరి. మెసయ్యాప్రభుత్వ ప్రపంచమునకు వచ్చిన వార మగుటచే క్రైస్తవుల కీ వారము చాల పవిత్రమయినది. జగత్ప్రభుత్వ మానవకోటికి విముక్తి నొసగుట కెట్లు ప్రయత్నించెడి, జాతీయ మహాసభ ఈ వారమున భారతీజాతి విముక్తిని సాధించుటకు యత్నించుచున్న భారతక్రైస్తవులందరును తమ భావని గుర్తించి జాతీయోద్యమమున జేరి దేశమాతృభిముక్తికి దోడ్పడాలెను.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు

కాన్ఫరెసు జాతీయ మహాసభయందే సమాజేశమైన నాయకులు స్వల్పవిభేదముల మరచి, భారతజాతి నాదర్శపథమున నడచెదరని ఆశించిరి. జాతీయోద్యమ పథము సత్యమైనయెడల మనమితర విషయముల లక్ష్యపెట్టక ఆచార్యమునలంబింపవలసినదే. మన సాఖ్యములకొరకు, జాతీయోద్యమసత్యముల మార్పుటకు యత్నింపరాదు.

కత్తరు ధరింపుడు

మనలో ప్రతివారును గాంధీ మహాత్ముని ఒక్క సందేశ మాచరింపగలిగినయెడల మనదేశవిముక్తికి చాల తోడ్పడిన వారమగుదుము. విదేశీవస్త్రముల వైభవము నొక్కమారు విసర్జింపుడు. విదేశీవస్త్రములు మనదాస్యమునకు చిహ్నములు. మనల బానిసలుగ నొనర్చి, పీఠులందుకుక్కలవలె బడలాగు మొడత్రాళ్లు. ఒక్కమారు విదేశీవస్త్రముల విసర్జించి, కద్దరు వస్త్రముల ధరించువెడల మీరు స్వాతంత్ర్యపథమును ప్రవేశించిన వారయ్యెదరు. విదేశీవస్త్రములకంటే, కద్ద రెక్కువకాలము నున్నను.

ఈ యుదయమున చన్ననగర దక్షిణప్రాంతమున అడయారునందు జరిగిన సభయందు, భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము నందుట కింకను అర్హతలవని అనుకొనుచున్నారు. ఇది భారతప్రజాసామాన్యము వనమానవరముట. ప్రజాసామాన్యము త్యాగమొనర్చి స్వాతంత్ర్యముకొరకు పోరాడుటకెప్పుడును సిద్ధముగనే యున్నది. విద్యాధికులే భారతవిముక్తి కడ్డమగుచున్నారు. విద్యాధికుల స్వార్థమే. జాతీయోద్యమమును నడవని వుల్లులేదు. విద్యాధికులకంటే, తమతో, తమబంధువులతో యుద్యోగములకొరకును బిరుదులకొరకును, ఇతరలాభములకొరకును. జూచుచుండును. పల్లెటూళ్ళ ప్రజాసామాన్యమున కిట్టి స్వార్థములేవియునులేవు. విద్యాధికులు ప్రతిదినమును,భవదేశమునభివృద్ధిపరచుటకు తా మేమి యొనర్చినదియు ఒక్క అరసిమిష మాత్రమికోధన మొనర్చుకొనుచున్నయెడల నెంతయో యుపయోగకరముగనందును. ప్రతిభారతీయుడును, దినమున కొక్క నిమిష మివిధముగ వాత్సల్యపరికోధన మొనర్చుకొనునెడల అచిర కాలములోనే భారతదేశము దాస్యశృంఖలములనుండి తప్పించుకొనగలుగును.

పరస్పరదూషణము కార్యసాధకము గాదు

ఉపన్యాసకులు, ముగించుచు మనలో మనము పరస్పర దూషణములనుఆడిపజలొనర్చుటకునయముకాదనిరి. బ్రాహ్మణేతర సోదరులలోకొందరు బ్రాహ్మణుల దూషించినను, వారిని గురించితిరిగిఒక్కపరుషవాక్యమైన నుడువరాదు. బాతేమిచేసినను సోదరులేయను విషయమును మరువరాదు. మన సోదరుడొకడు మనపిచ్చిచే తిట్టినను వానినిక్షుణ్ణించి అతని దురదృష్టవశితి కొకంత వగచి, ఇనుమడించిన ప్రేమతో ఆ సోదరుని పోషించెదమే గాని వారిని తిరిగి దూషింప జూచుట అవిచేకము. అంతియ గాక, ప్రేమించి, ప్రేమను దెచ్చుకొనగలము గాని, ద్వేషము వలన ప్రేమను సంపాదించజాలము. ద్వేషమువలన ద్వేషమే జనించును. ద్వేషమును నిర్మూలించుటకు ప్రేమ సహస్రవృత్తి సిద్ధావసరము. మన రాజకీయజీవితమునందు ఒకరి కొరె తిట్టుకొను అలవాటును 'ప్రాక్తిగా తొలగింపవలె'నమొదలు.

గద్దె రంగయ్యనాథుగారు

అమరావతియందలి జన్మినుపకవాడ సభజరిపి దానిని కాంగ్రెసు అని పిలుచుట నిజమని నకకా వాతపెట్టుకొనిన ట్లుండేనని ను రి. గత కొన్ని

దివ్యరము నుండియు జన్మింప పక్షమువారు ప్రతివత్సరము మొక్కల పేరుతో వ్యవహరించుచుండిరి. వారెన్ని పేర్లు పెట్టుకొనినను వారి ప్రయత్నములు మాత్రము నెట్లగులేదు కాంగ్రెసు అనిక్రొత్త పేరు పెట్టుకొనినంతమాత్రమున అపక్షమున కెక్కుడు విజయము గలుగజాలదు. దేశము మాట యటుంచి, బ్రాహ్మణేతరలయభివృద్ధికి నను జన్మితమేమి జేయగలిగెను? అందుచేనప్పుడు వారు కాంగ్రెసు పేరు పెట్టుకొనినంతమాత్రమున ఎట్టి విచారమును వంద జనిలేదు. ప్రతివారును జాతీయ మహాసభయందు చేరి దేశమాత విముక్తిని సాధించెదమని అభిమతము వహింపెను.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు

సభ్యులను మాడుకోలేక గోరిరి. అందు మొదటిది కద్దరు ధరించుట మొదట కొంత కష్టముగ నున్నను అలవాటు పడవకొని చాల అనందదాయకముగ నుండు నని తనస్వామి భవమునండి నుడివిరి. అవిషయము నట్లుంచి, కద్దరు ధరించుటవలన, ప్రపంచమునందలి ఉత్తమోత్తమపురుషుని సంతోషమునకు ముగియును. ఏమానపుడుగాని ఇంతకంటె నాశింపజేయక యేది! రెండవది, రాజోపు ఎన్నికలందు ప్రతివారును తమ వోట్లను స్వరాజ్యపక్షమువారి కొనిగి జాతీయోద్యమమును బలపరుచుట. ఈ రెండు పనులును, ప్రతివారును జేయగలిగినవి. మూడవ విషయము విద్యార్థులును ప్రభుత్వోద్యోగులును గానివారు జేయదగినది. ప్రజలెల్లరును కాంగ్రెసు సభ్యులుగ జేరవలెను. జేయదలచుకొనినయెడల ఈ మాడుపనులును గూడచాల శుభసాధ్యములే. భారతీయు లీమాత్ర మొనర్చజాలరా?

సత్యమూర్తిగారు ముగించుచు, జన్మింపపక్ష చర్యలను ఉద్వేగస్వీకార నూచనలను ఖండించిరి.

అభ్యుత్థానకు కృతజ్ఞతాపదనములతో సభ ముగిసెను.

కౌ ను థి యే ట రు

26-12-25 శనివారమునుండి 1-1-26 శుక్రవారమువరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6-15 ని, రాత్రి 9 గం-30 ని. ప్రతి శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని ప్రత్యేక మాటనీగలదు. మదన్ థియేటర్లు వారు

క్రొత్త ఇండియన్ ఫిల్మ్, "తాంత"

కోరికలు, దుఃఖము, స్త్రీల దుర్గతిములు, దుఃఖము మొదలగునవిగల కథ. 7 పెద్దరీల్లుగలదు, మదన్ థియేటర్లు వారిచే తయారుచేయబడినది.

బీజ్ బండ్

బీజ్ బండ్:—నీరైపోయిన పిల్లలను గట్టిపరచుట లోకప్రసిద్ధి జేసినది. స్వప్నమందుగాని మూత్రముతో గాని పిల్లలను స్థిరమునకును యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవనమొనగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారముఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంతానవంశముగ జేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును 20 మాత్రలు నీ! 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం,

1159-1027 13, బైరాగిమఠంపేడి, మద్రాసు.

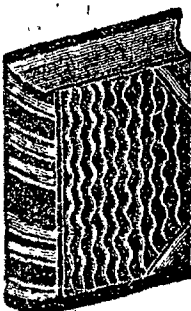
ఇప్పుడే రెండవసారి ముద్రితమైనది !!!

ఆంధ్రదేశమునెల్లను నుప్రసిద్ధ వడసిన కవితార్థులగు బ్రహ్మశ్రీ పురాణం సూర్యవారాయణ తీర్థులుగారిచే పరిశోధింపబడినది.

చదువ-చదువ సంతోషించెదరు ! నీకు కావలసినదియు, నీవు మాడవలసినదియు చాలకోజాలు పెడికిన శాస్త్రమిదియే.

2289 శరీరమర్మ శాస్త్రము

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టిపూర్తిరహస్య గ్రంథము ఇదివరకు యెవరినెల్లను బహిష్కరింపగా ప్రచురింపబడలేదు. ఇదిలో స్త్రీ పురుష లక్షణములును వారియొక్క అవయవము విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును. మొగ ఆహార ఆకు ఉత్పత్తి వివరములును పూర్వము మహాముఖ్యమర్మముగా బ్రాహ్మణేతరపురుషులకును దక్కగా రిక వివిధవిధతరములతో ముద్రించి యున్నాము. 1-0-0 రు. పి. చార్జి 7 ఆణాలు. ఎం. ఎస్. పరస్మతి అందు కలిపి, గెం. 9, ఆరుముగ్గుంపేడి, మద్రాసు.

బెజవాడస్పిన్నింగు అండ్ వీవింగుమిల్సు, (లిమిటెడ్) బెజవాడ.

మిల్లు కట్టడములు కృష్ణాకనాల్ స్టేషను సమీపము
అనుమతిని పొందిన మూలధనము రు 20,00,000 లు
షేరు 1-కి రు 20 ల చొ॥ 1,00,000 షేర్లు.

చందాలయిన ధనము:—రు 2,76,560 లు (30-9-25) వసూలైనధనము రు 2,33,452-5-0 లు.

మిల్లు కట్టడములు చాల వరకు పూర్తి అయినవి. యంత్రములు స్థాపించుచున్నారు. 1925 సం॥ నవంబరు 11-వ తేదిన పని ప్రారంభించదలచితిమిగాని, తుపాను, దరిమిలా వర్షములు, ద్రవ్యమూచాలకపోవుట, ప్రజలయొక్క నిరుత్సాహము మొదలగు అవాంతరములచేత పని నెమ్మదిగా జరుగుటవలన రెండుమాసములకు గాని మిల్లు పనిచేయుట ప్రారంభింప లేక యున్నారము. ధనవంతులు సామాన్యులు ముఖ్యముగా గమనించవలసిన అంశములు.

1. మిల్లు ప్రదేశము విశాలమైన య 10-83 శెంట్లు.
2. రైలు స్టేషనుకు సమీపముగ రయిలురోడ్డుకు అనుకొనియున్నది.
3. ప్రత్తిపండు ప్రదేశమునకు మధ్యగానున్నది.
4. పెద్దరయిలు, చిన్నరయిలుకు కూడలిగాయున్నది.
5. భూమిలో 10 అడుగుల లోతున తరుగని మంచినీరు యున్నది.
6. 100 మైల్లదూరములో నున్న శింగరేణిబాగ్గు అతిచౌకగా దొరకెను.
7. రాయి, సున్నము, యిసుక, వగైరా కట్టకపు సామానులు అతినమీపమున నున్నవి.
8. ఇంజనీర్లు, పనివారిండు దేశాభిమానులై స్వల్పవేతనములకు పనిచేయుచున్నారు.
9. నేర్పరులైన పనివారిండు సమీపముననున్న మంగళగిరి గ్రామములో అనేకులు గలరు.
10. ముందు అభివృద్ధికి అనుకూలముగా కట్టడములు, జాయిలర్లు, 105 అ॥ యెత్తు చిమ్మి, 400 గుట్టముల సర్కారు యింజను, అతిచౌకలో (రు 15000 లకు కొనబడినది). మగ్గములు వగయిరాలు అతిప్రయానమొద అమర్చబడి యున్నవి.
11. ప్రస్తుతము అమర్చబడిన యింజను, 200 మగ్గములను, 7500 నూలు వడుకు కదుళ్లను, పని చేయగలదు. ఇందుకు యింకను సుమారు 5 లక్షల రూప్యములు కావలయును.
12. ద్రవ్యము చాలని హేతువుచేత, 100 మగ్గములతోమాత్రము పని ప్రారంభించుచున్నాము.
13. నూలు వడుకు యంత్రములు త్వరలో స్థాపించినయెడల విశేషలాభము చేకూరును. మగ్గములతో మాత్రము 100-కి 15 వరకు తప్పక లాభము రాగలదు.
14. మేనేజింగ్ యేజింట్లు రు 1,20,000 లు షేర్లు కొనియున్నారు. మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగారు పని సాగువరకు వుచితముగా పని చేయుచున్నారు. ఈ కారణములచేత ద్రవ్యము అతిక్రమముగా వాడబడుచున్నది.
15. చేతితో వడకిన నూలు, ఖద్దరుబట్టయు మనదేశమునకు చాలినంతయు, చౌకగాను, దొరకుటలేదు. మన ఆంధ్రదేశమున కండిన ప్రత్తియావత్తు యెగుమతి చేయబడు చున్నదిగాని, నూలు, బట్టలు, తయారుచేయు చెప్పదగిన మిల్లు, (పందలపాకలోయున్న చిన్నమిల్లుతప్ప) ఒక్కటియు మన యాంధ్రదేశముననే కాదు గదా, చెన్నపట్నం - కలకత్తా మధ్యను యొక్కడను లేదు.
16. ఇట్టి అసమానమైన అవకాశములతో యీ మిల్లులో తయారుకాబడు నూలును, వస్త్రములను, హిందూదేశమందు స్థాపించబడియుండు యేమిల్లుకంటెను చౌకగా స్వల్పలాభమునకు విక్రయించి దేశసేవయు చేయగలము.

ఆంధ్రదేశాభిమానులారా! స్వరాజ్యాభిలాషులారా!!
ఈ దేశీయపరిశ్రమను నిర్విఘ్నముగ ఆంధ్రదేశమునకెల్ల అవగృహ్యగచేయు భారము మీయది. మన దేశమున నిడివరలో సాగించిన ప్రతిపరిశ్రమకు యెదో యొకవిధమైన కళంకము కల్గియున్నది. అందు కనేక కారణములు యున్నవి:—
పరిశ్రమ యేర్పరచిన స్థలము అనుకూలమైనది కాకపోవుట, మేనేజింగ్ యేజింట్లు తమ ద్రవ్యము విశేషించి వేయకపోవుట, కార్యనిర్వాహకులలో అంతింకలహములు- స్వార్థత్వాగము లేకపోవుట- వసూలైన ధనమునకు మించిన పనిలేకపోవుట- కార్యనిర్వాహక వైఖ్యత లేకపోవుట, దేశసామాన్య దారిద్ర్యము- దేశీయుల నిరభిమాన నిరుత్సాహములచేత, ప్రభుత్వదరణ లేకపోవుటచేతను, ముఖ్యము వ్యాయాపవర్తన నమృతము లేకపోవుట, ద్రోహము, ఈమొదలగు కారణములచేత మనదేశములో స్థాపింపబడిన పరిశ్రమలు అభివృద్ధికి రాకయున్నవి. ప్రైవేటుకు లన్నియు కాంతిచిత్తులై గమనించి, కక్షికాలదిని వాటాలను కొని యీ యుద్యమమును సాంతము కొనసాగించి, ఆంధ్రదేశమునకు శిరోధామణిగ నుండునట్లు జేయ బ్రాధించుచున్నారము. (ప్రాప్త్యైకు దరఖాస్తుఫారములు, ఇతర సంజాయిషీ పలయువారు, గూడూరి లక్ష్మీణ రావు గారు, బి. ప., మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, బెజవాడ. అని వ్రాయవలయును. ఫ్రైడ్ ఫ్రైడ్ ఫ్రైడ్ ఫ్రైడ్)

ఆయుర్వేద భూషణ
నోరి రామశాస్త్రి
ఎ. కే. పి. సి. వారి

క్షీరవధాని

తల్లులకు చనుబాలు వృద్ధిచేయును
తీయ్యని రసాయనము
పెల రూ 1-8-0.

ఆయుర్వేదనిలయము,
బెజవాడ.

నెడుంగాడి బాంకు లిమిటెడ్

స్థాపితము 1899.

హెడ్ ఆఫీసు:—తెలి, కళ్యాణం.

ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది 1913.

తహాలాఫీసు:—చాలాపురము.

బ్రాంచీలు:—పాలపూట, బహుళ, కళ్యాణం, తిరుమల, టిట్టపాలెం, ఎన్నావలం, చాత్రపూర్.

కొన్వీన్, తిరుమల, అలెప్పి, మంగళూరు, బొమ్మ, తెల్లవేలి, తిరువేణి, కన్నమర, మద్రాసు.

అనుమతి చెందిన మూలధనము (31-3-25) జాబితానను

రూ. 50,000,000

చందాలు చేయబడినది

14,28,300

సెల్లింగ్ బడినది

9,95,300

రిజర్వ్ ఫండు

2,78,400

ఫీక్స్డ్ డిపాజిట్లు మిక్సిల్ ఆఫీసులమైన పద్ధతులైన అంగీకరించబడును. కర్రెంటు, సేవింగ్స్ బాంకు

అకౌంట్లుకూడ గలవు. గవర్న మెంటు సేవరు, సరకులు, ఇతర హామీలమైన బుణము లివ్వబడును. బాంకు సంబంధమై వ్యాపార

మంతయు జరుగును. చిన్న తోగ మొదలుకొని పెద్ద తోగ వరకు బాగాయి నగలుమీదకూడ బుణా మివ్వబడును. 2848

మరణలకు ఈ డిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు. Agent, Madras Branch, 158 Broadway, Madras.

టి. ఎం. కున్హన్, కార్యదర్శి.

శ్రేష్ఠమైనట్టియు, ప్రజల ఆమోదముబడసినట్టి నాలుగువైసిక్లిస్.

ర డ్డి - ని ట్ వ ర్సు

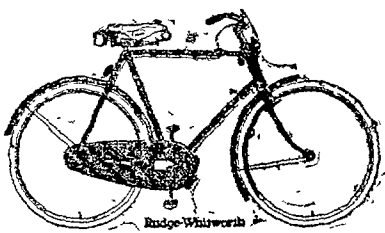
బ్రిటన్ శ్రేష్ఠమైన బైసిక్లిస్ ధర రూ 100 అంతకు హెచ్చులోగలదు.

హెర్క్యుల్స్
పాపులర్ బైసిక్.

అమితముగా తయారగుట
వలన ధర సరసమైనది.

ధర రూ 80

అంతకు హెచ్చులో
గలదు.

పెరల్ స్పెషల్
బైసిక్.

5 సం॥ రమలవరకు
పూచీ యివ్వబడును.

ధర రూ 75

అంతకు హెచ్చులో
గలదు.

‘ఇన్విక్టా’ బైసిక్.
ధర రూ 110/-
అంతకు హెచ్చులో గలదు.

దక్షిణ ఇండియామందు అంతటను అందరుబైసిక్ల వర్తకులవద్దను గలవు.

Sole Agents:—English Cycle & Motor Importing Co., Broadway, Madras
Branches 3, Mount Road & Bezwada

అ మ్మ క ము న కు

బాయిలరు, కాంపౌండ్ స్టీము ఎంజినులు 10" X 16" X 16"; 14" X 24" X 42"; 13" X 24" X 30"; 13" X 22 X 36" పైజులది. ఇదిగాక యితర కొలతలలోకూడ రోడ్డు బాయిలరులు గలదు. కాటన్ జిన్నులు, ప్రెస్సులు, 20 హెచ్. పి. రప్టన్ కోట్లు స్టాటింగు 8, 10, 13, 15, 17, 22, 25 26, 32 బి. హెచ్. పి. బ్లాక్ స్టోక్ అండు హారన్సు బి. ఆయిల్ అండు క్రూడు ఆయిల్ ఎంజినులు, 6" నుండి 30" వరకు గల లేటిలు, ప్లానింగు, షేపింగు, పంపింగు, పియరింగు మెషినులు, రంపముబెంచీలు, బియ్యపుమరలు పిండిమరలు, బైండింగు, పైకిళ్లు, క్లచ్ఛీలు, వాషింగు మెషినులు మొదలగునవి గలవు.

B. D. Bery & Co.,
41 Appollo Street, Fort, Bombay.

ఇండియా గెజిటు

పబ్లిక్ సర్వీసు ఉద్యోగుల ప్రయోజనార్థము
నిచ్చుటకు నిబంధనలు

శీర్షిక, డిసెంబరు 26:—ఇండియా గెజిటునందు దిగువ ప్రకటించబడిన నిబంధనలు ఆర్థికశాఖ ప్రకటించెను:—
భారతదేశమునందు పబ్లిక్ సర్వీసు ఉద్యోగులకు ఉచితముగ ప్రయాణము చేయుటకు దొరతనము ఇచ్చు సౌకర్యములను గురించిన నిబంధనలు (1925) ప్రకటించబడినవి. దిగువ నిబంధనలు పొందుపర్చబడెను:—

పబ్లిక్ సర్వీసునందు ఉద్యోగిగ బనిచేయుటకు స్థానిక ప్రభుత్వముచే బోధాభివృద్ధి నియమింపబడిన ఉద్యోగికి ఆ ప్రభుత్వము ఉచితముగ ప్రయాణము చేయుటకు అనగా దొరతనము వ్యయముమీద యిండియా దేశమునకు వచ్చుటకు ధనము నీయవచ్చును.

ఏదేములకైనను స్థానిక ప్రభుత్వము ఉద్యోగులను బంపిన యెడ, ఆదేశములనుండి వారు తిరిగి వచ్చుటకు స్థానిక ప్రభుత్వమే ఖర్చు వహించవచ్చును.

స్థానిక ప్రభుత్వోద్యోగి గాని, ఆయనపై శాశ్వత పడినవారైనా, భారతదేశమునందు వెడలిపోవుట అత్యవశ్యకమని ప్రభుత్వమునకు తోచినచో, లేక ప్రభుత్వసహాయము లేనిది వారు ప్రయాణము చేయలేరని దలంచినయెడల, ప్రయాణమున కలసమందుండి రేవువరకును అసలై రేవుబయటలో సమీపముగ దొరతనము ఉద్యోగులకుగాని వారిపై ఆధారపడిన వారలకుగాని ప్రయాణపు ఖర్చుల నీయవచ్చును.

కొన్ని సంవత్సరములు భారత దేశము నందు కొలువు చేయుటకు ఒడంబడిన పిదప, ఏ కారణము చేత నైనను ఉద్యోగిని మరి కొంతకాలము భారతదేశమునందు స్థానిక ప్రభుత్వము ఉంచినయెడల ఉద్యోగి స్వదేశమునకు బోవుటకు ప్రయాణపు ఖర్చు దొరతనమే వహించవలయును.

ప్రారంభమందు సాహాయ్యము చేయుటకు ప్రభుత్వముగీ కరించిన సాహాయ్యము ఉద్యోగి కుటుంబమున కంతయు మాపబడును. అనగా ఉద్యోగి కుటుంబము స్వదేశము చేరుటకు ఓడకపును దొరతనము యియ్యవచ్చును.

కమిషరీ తరగతిగాని లేక సివిలుశాఖ డిప్యూటీమెంటు వారంటు ఉద్యోగిగాని మిలిటరీ శాఖయందు బనిచేయు చున్న ఉద్యోగులవలెనే యెంచబడి మిలిటరీ ఉద్యోగుల కీయబడు దారి ప్రయాణ ఖర్చుల దీసికొనుట కర్హులు.

ఇందు మూలముక సివిలు సర్వీసు రెగ్యులేషనులలో 601-ఎ, 1123 నిబంధనలు రద్దుచేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

రాజమండ్రి మునిసిపాలిటికి ఒక సూపర్ వైజరు కావలెను

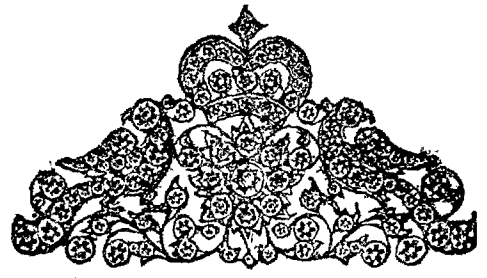
ఈ మునిసిపాలిటియందు పబ్లిక్ వర్క్సు శాఖకు ఒక సూపర్ వైజరు కావలెను. సదరుపదవికి రాగోరువారు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. నెల 1 కి షీట్లు రూ 80-4-120 చొప్పున యివ్వబడును. అప్పర్ సబార్డినేటు పరిషత్తుయందు తీర్మానమువారూత్తమే దరఖాస్తులకు పంపుకొనవలెను. దరఖాస్తులు 15-1-1926 తేదీలోగా చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

పి. గురుమూర్తి,
చేర్మన్.

మాకాతాతారులకు ఆనేక నదు పాయములు గలవు

మావద్ద సవరణగారు సీమవెండి, మేలైన పువ్వరాగములు, మొదటితరము పట్టెకెంపులు, మచ్చుకెంపులు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడిన కాశీమాలలు, మెడచెయిసులు, ఒడ్డాణములు వంటివి, నాగవత్తులు, మల్లె మొగ్గలు, జడబిళ్లలు, లోలాకులు, తోడులు, చంపనరలు, కెంపుఅడ్డీగలు, ఉంగరములు, అంటుబోగులు, బేసరలు, బులాకులు, పట్టెగొలుసులు, ముట్టుగొలుసులు, యాలగొలుసులు, కంఠములుగిన్నెలు, ఉద్దరిణ్ణీలు, వలువిధ వేడక సామానులు యివి, యవి యవనీల ముక్కులకు ఒక మొదలు చంద్రహారమువరకు అన్నిరకముల సామానులు మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరిచ్చిన వెంట తయారుచేసి యిచ్చెదము ఒకసారి మా నమ్మకమును పరీక్షింపుడు. నగల వర్తకులు ఉమిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, వైసాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

నమ్మక మగు క్రొత్త మాదిరి నగలు దొరుకు స్థానము

ది ఆంధ్రజ్యోతియలరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ,

హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ, బ్రాంచి: 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మావద్ద అనేకరకములు జడబిళ్లలు, నాగరములు, క్లిప్తులు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పలురకములగాజులు, ఇదిగాక పెండికూజాలు, గిన్నెలు, కాలిగొలుసులు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. నచ్చనిది వాపసు తీసుకొనబడును.

ప్రావైటర్స్: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శివగజాటి కోటయ్య అండు బ్రదర్సు.

కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల సంఖ్య

నేటిరాత్రికి ప్రతినిధులకు విందు

(ఆ. ప్రె. స్వేచ్ఛలు సర్కిసు)

కాంగ్రెసు, డిసెం 28:— కాంగ్రెసుకు వివిధ రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన ప్రతినిధుల సంఖ్య యింతిది విధముగ నుండెను:—

సం. రాష్ట్రములు	856
తెలంగాలు	497
బీహారు	488
పంజాబు	208
మ. రా. హిందూస్థానీ	215
ఢిల్లీ	91
సింధు	59
ఆసాము	20
బర్మా	40
ఉత్తర	84
కర్నాటక	47
తమిళనాడు	144
కేరళ	21
ఆంధ్ర	122
మహారాష్ట్ర	108
గుజరాతు	30
బీరారు	15
మ. రా. మరాఠీ	52
బొంబాయి ప్రభుత్వం	20

మొత్తం 3162

అహ్మదాబాద్ నగరమువారు నేటిరాత్రికి కాంగ్రెసు ప్రతినిధులందరినీ విందు గావించెదరు.

దగ్గు, నరముల బలహీనత

దేహమును దున్ను అత్యుత్తము మొదలగు వాటిని మునుపటికంటే ధమ్మ. తిరునల్వేరిజిల్లా. కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, జార్జి టౌను, ఆర్మీనీయన్ బిల్డింగ్, నెక 72 రుగ్మము నందుండు స్వామిపండిత ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారువారు నాకు 2 సం॥ రములుగా నుండిన దగ్గు, నరముల బలహీనత, అత్యుత్తము మొదలగువాటికి చికిత్సచేసిరి. వాటిని మిక్కిలిహని కరముగా నుండెను. అంగ్ల, ఆయుర్వేదవైద్యులవద్ద జోషము తీసికొనియు నిరుపయోగ మాయెను. తుదకు నేను స్వామి పండిత ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్దకు చికిత్సకై వెళ్లితిని. వారు గడచిన 2 నెలలనుండి నాకు జోషము నిచ్చిరి. నాకు అమోఘమైన గుణము కలిగినది. నేను వారి చికిత్సలో నుండు కాలమందు శరీరమునందున్న జీక రహస్యఫలమునందు నాపు కనిపించెను. సదరు సంగతిని స్వామివారికి తెలుపుటకు 10 దినములవరకు సంగోచించుచుంటిని. దినదిన నాపు విప రీతిముగా హెచ్చుచుండెను. తరువాత స్వామివారిలో సదరు సంగతి తెలిపితిని. వారు దానిని 5 దినములలో బాగు చేసిరి. గోగులయెడ దయతో జూచెదరు. ఐ. వి. కృష్ణారావు తెలుప్రాలు రాజాగారి ఆబుడు, మాన్యకొండ. కర్నూలుజిల్లా

క ఫ హ రి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. వి. సహా రూ 1-4-0

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేక విధములు. 1. తెలియవలన ఏర్పడినదగ్గు 2. కీలకాలమున ప్రబలింపు దగ్గు 3. శ్వాసకోశముల నూత్ననాళములందు ఏర్పడుదగ్గు 4. ఉబ్బసము, రేతుయదగ్గు, దగ్గుకు నేవింపవలసిన మందు దగ్గు విధమునుబట్టి యుండును. శ్వాస, పిల్లికూతలు, ఎగరొప్పు ఆయాసము మొదలగు కఫరోగములు శ్వాసకోశముల నూత్ననాళములందు ఏర్పడు బాగ్గు పులుసు వాయువు త్వరలో ప్రాణ వాయువునకు మారనందున కలుగును. కఫరోగములు మేహకారకమున బుట్టి శరీరమునబలహీనత ఏర్పడిన కొలది వృద్ధిజెందును.

ఈగ్రాహకమును కొద్దిరోజులు నేవించిన శ్వాసకోశము లకు పుష్టి గలుగును. కఫము తెగిపడును. ఆయాసము ఎగరొప్పు మానును. గుండెల దడ దడ అగును. కొంతకాలము నేవించిన క్రమముగ తగ్గును. చాలాకాలమునండి దగ్గువలన బాధపడువా రును ఉబ్బసము తయవలన బాధపడువారును కఫహరిని త్రాగుచు హైపోఫాస్ వైట్సును వాడుట ముఖ్యము.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలికలయొక్క సంస్కృతపాఠములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 35000 శబ్దములకు అర్థములు కలవు ఇదిఉన్నచో వైద్యకళకు సింఘ, వ్యవశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కఱలేదు. క్యాలికోబై యెల 3-4-0 లు. ఇందు సమస్త ధర్మనిజములు పుట్టిచేసి భిక్షుయులు చేయు యావా ని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. టు 1 కి రు. 500 కిముందుగల భిక్షు ములుకూడ గలవు. వెల రు. 1-8-0

భినిజభ స్త రాజము

2454

రె డ్డి సో ద రు లు, రాయవరము, గోదావరి.

వెలవల్పము! వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందినది వలమధికము!!

అమృతాంజనము వాయునొప్పలకు వజ్రాయుధము

సంచభాష చీటిచూచి కొనిన మోసము గలుగదు చక్కని సీసా 1-కి, 0-10-0 అణాలుమాత్రమే

అమృతాంజనము గాయపు పుండ్లకు ఘనమయినమందు

తలనొప్పల మాన్యును,

బెణుకుల భేదించును

వాయుపుపోట్ల బాపును,

వాపుల రూపుమాపును

పార్శ్వపుకొప్పల బారదోలును

దగ్గుకు తగ్గించును

పోట్ల పోగొట్టును.

దురదను తొలగించును

పనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు

సువాసన గలిగియుండును.

అమృతాంజనము పక్షవాతములకు పరమహంసక్రియ

నత్తుకనందు మూత్రాప్లవము

మేర్పడు చున్నది కిల్లువాచుట

మొవలగు చెడుపదార్థములుచేరి

జ్వరము, కీళ్లుపోట్లును మొదలగు

యవి సంది బంధనములందు నిలిచి

నవి దీనికి లక్షణములు.

యుండుట వలన సంది వాత.

వేలకు వేలు విక్రయము.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక మదరాసు.

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయమున దొరకు అమూల్యగ్రంథములు

ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
సత్యసత్యపాఖ్యానము-పద్యకావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈగ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టనంచె తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
శతకకవుల చరిత్రము-గ్రంథకర్త: పండిత వంగూరి సుబ్బారావుగారు	...	3	0	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మనిత్య)	...	0	8	0
హిందీమొదటివాచకము 0 6 0 శబ్దకొముది (నిఘంటువు జేబులో నిముడునది)	...	1	4	0
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనారాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
రాష్ట్రభాషా హిందీ ప్రథమపుస్తకము (రామానందశర్మ విరచితము)	...	0	3	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాబల-శ్రీధర్మబోధుల నాటకము	...	0	4	0
గాలవఘుషి నాటకము 0 12 0 రామదాసునాటకము	...	0	10	0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1-0-0 సంగీత శిష్యుంతకముణి	...	0	8	0
తత్వమచంద్రిక ... వెల 1-0-0 నటీకా ఆస్థాశబ్దచింతామణి	...	0	12	0
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము	...	...	...	...

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేథి, మదరాసు.

40-వ దేశీయ మహాసభ

రెండవ రోజు సమావేశము

స్వరాజ్యపక్ష రాజకీయవిధానముపై చర్చ

బెంగాలు ఆర్డినెన్సును ఖండించుట

సిక్కు-ఖైదీలను వెంటనే విడిపింపగోరుట

బర్మాబిల్లుల సంగీకరింపవద్దని కోరుట

(ఆ. ప్రె. స్పెషలు సర్వీసు)

కాన్పూరు, తిలకనగర్, డిసెంబరు 27:-

జయకరుగారు

కాంగ్రెసు మరల నేడు 1-80 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. సభకు సభ్యులు నిన్నటివలెనే అంత యెక్కువమంది వచ్చిరి. నేడు కార్యక్రమమునందు కాంగ్రెసు విషయనిర్ణయసభలో భుక్త కంగీకరింపబడిన స్వరాజ్యపక్ష రాజకీయకార్యవిధానమును గూర్చిన ప్రధానతీర్మానము చర్చింపబడెను. మరియు తీర్మానము బెంగాలు ఆర్డినెన్సుక్రింద ప్రభుత్వమువారు జేయుచున్న పనిని ఖండించెను. మరియు దానియందు సిక్కు-ఖైదీలను యెట్టివరతులు లేకుండ విడుదల జేయవలెనని కోరబడెను. మరియు తీర్మానమునందు బర్మాబిల్లుల కాని వారిని వెడలగొట్టు బిల్లునున్న, సముద్ర ప్రయాణముల బిల్లునున్న రాజప్రతినిధి యంగీకరింపవలదని కోరబడెను.

పండిత మోహన్ గారు నేడు సభకు విచ్చేరిరి.

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు తీర్మానము

నేనుగుప్తగా రీక్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి.

"1818 (8) రెస్యూలేషనును దుర్వినియోగము జేసి బెంగాలు ఆర్డినెన్సుచట్టమును నిరంకుశముగ గావించి ఆరెస్టుజేసి యేచార్జియం లేకుండను విచారణలేకుండను బెంగాలుయొజన దేశభక్తుల ననేకమందిని నిలదీయుచుండును యీ కాంగ్రెసుఖండించుచున్నది. ఇంతేగాక బెంగాలు కావల ప్రదేశములకు వీరలనుఁబి పాఠశాలల్ని హింసించుచు కాసన సభలలోను యీవలను ప్రజలు నిరంతరమును జేయుమొరలను లెక్కజేయకుండుట సభకు ఖండించుచున్నది."

ఈతీర్మానము నుపపాదించుచు నేనుగుప్త గారిట్లుజేప్పిరి ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధ కాసన విచారణసంఘ నిజాదికపై 1818 (8) రెస్యూలేషనును రద్దుజేయుటకు తీర్మానము గావించి లెక్కతీసనుభగ్నుముజేసిరి. బెంగాలు ఆర్డినెన్సురహస్యము బాదవబడెను.

150 మంది రాజద్రోహము క్రింద నరెస్టు జేయబడిరి. కాని ఒకడాక్టరుమొంటుగాని, మంతు సామానుగాని, అందుకు సంబంధించినవి వారకలేదు. ఆఆర్డినెన్సును తయారుజేయుటలో విమర్శకుల నోరుకట్టిజేయుటకై స్పెషలు మేజిస్ట్రేటులచే విచారణ జరుపబడునని విధింపబడెను. ఇప్పటికి సంవత్సరముపైగా గడచిపోయెను. నూటయేబదిమంది దేశభక్తులు విచారణకేసులచేర్చి లేకను జైలులులో నుంచబడిరి. (సిద్ధ సిద్ధ) ప్రభుత్వ పక్షమున వాదించువారు సాక్షులును జూరియుగూడ భయపెట్టుబడుదునిచ్చెప్పిరి. ఇదివట్టిఅవధము. గతవిమరసంతర్జములలోను యూరోపియను జే గాంకర్లరు చంపబడిరి. భారతీయులే యెక్కువమంది జ్యూరీగ నున్నవారు సాక్షులది నేరమని నిర్ణయించిరి. భారతీయులందరును ఆకేసులో సాక్ష్యమునిచ్చిరి. దుకాణముదాద బాంబువేసిన కేసులోగూడనిట్లేచేయబడెను. సత్యమేమనగా ప్రభుత్వమువారు వ్యాయోత్యా పరిక్షించుటకు తగిన నిదర్శనము దొరకపోయెను. వారిట్లుజేయుటలో నుద్దేశ్యముక్రిమినలు చర్యలు జేయువారిని శిక్షించుటగాక స్వరాజ్యపక్షముయొక్కయు కాంగ్రెసుయొక్కయుప్రచారమును భగ్గును జేయవలెనని యుద్దేశించిరినేను చెప్పుచున్నాను. హర్షము) బెంగాలు ప్రభుత్వము చట్టమునందు వాదానము జేయబడినటుల ఖైదీలకట్టి సాకర్యములను జేహర్వక ఆర్డినెన్సుకు ప్రతిఘటించుగ నుండిరి. సర్ హ్యూస్టన్ షెఫ్సనుగారు రంగూను జైల్లో ప మార్చబడిన ఖైదీలకు అలవెన్నను నిర్ణయించుపని బెంగాలు ప్రభుత్వముదిగాక బర్మా ప్రభుత్వము దని జెప్పటచాల అన్యాయము. స్వాతంత్ర్యక్రికి ప్రతిఘటించుగ నున్న పరిపాలకును యితరదేశములలో నిదివరకు భగ్గును జేసినటులనే వారె. నేయవలయును. (హర్షము.)

తీర్మానమును బలపరచుచు ఆర్డినెన్సు యేనాగరకప్రభుత్వమునకైనను అవమానకరమనియు, ముఖ్యముగ స్వదేశమునందు సామాన్య న్యాయసూత్రములనున్న సత్యాసత్యములభేదము నిర్హింపించు విధిజేయులాను సృష్టించిన ప్రభుత్వ మే యిట్లు జేయుట మరింత యవమానకరమనియు ఆయన చెప్పెను. 1908 నుండి యంతవరకు ఒక ఖైదీ మరొక ఖైదీని ద్రోహబుద్ధితో జంపినటుల సాక్షులు భయపెట్టుబడినటులగాని కానరాదని చెప్పిరి.

శ్యామసుందరచక్రవర్తిగారు

ప్రతిసంవత్సరమును బెంగాలు ఆర్డినెన్సుపై తీర్మానముల మాత్రము గావించి ఫలితములేకుండ ఆగ్రహమునుచూపుట వలన లాభములేదని చెప్పిరి.

ఇత్యుది ఆయనకోక కథను జ్ఞప్తికిచ్చెను. ఆయనగారు పొట్టాడుకొని ఒకరోజు నోకరు మాట్లాడుమని యెట్లుపెట్టుకొని యితర విషయములన్నిటిలోను కుటుంబమునందు గలసియుండు రను కథను జెప్పసరికి అందరును నవ్విరి. అట్టి విధానమువలన లాభమేమి? ఇట్టి ఆర్డినెన్సులు సాధ్యమున పరిపాలకుతో సంబంధ మేమియునుండరాదు. భారతదేశము మరల మహాత్ముని సందేశమునువిని యీదువ్వుపరిపాలనమునకు తోడ్పడుననే నీసంరంభము జేయవలసినని చక్రవర్తిగారు జెప్పియుగించిరి.

జమ్నాదాసు మోహతాగారు

అసెంబ్లీ ప్రాధుగారి ఉపన్యాసమును వినుగా యూరోపియనులు న్యాయవిధులముగ నుండునని లాస్యప్రింపబడినటుల ఆరమయ్యెనని బొంబాయి స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుడగు జమ్నాదాసు మోహతాగారు నుడిచిరి.

డాక్టరు అన్నాగారి

ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ రౌటుచట్టము గావించబడినను ప్రజాసంగీతము యెక్కువగ జరుపుటవలన అత్యుద్ది రద్దుజేయవలసి వచ్చెను. ఆయనను హిందువులు మహామ్మదీయులు బ్రాహ్మణులు యితర తెగల వారు అందరును తమలో దాము పోరాడుకొనుచుండిరి. ప్రభుత్వమువారు తమ ఆక్రమకాసనము లన్నిటినిజేయుచునేయుండిరి. ప్రభుత్వమువారు మరింత కఠినముగనుండు నెడల అందరును యేకముగనుండి పనిజేయ వచ్చుననియు తద్వారామాత్రము గలుగగలననియు అన్నాగారు చెప్పిరి.

డాక్టరు సత్యపాలుగారును, పురుషోత్తమ దాసుగారు మాట్లాడిన పిదప తీర్మాన మేకగ్రీవముగ సంగీకరింపబడెను.

సిక్కుల విడుదల తీర్మానము

లాలా లజపత్తాయీగారి క్రింది తీర్మానము

నుపపాదించిరి:-

"గురుద్వార చట్టమువలన పరిష్కారము గుడిసెపట్టి కినిగురుద్వారా ఖైదీలుహామీ సీయలేదను సాంకేతిక కారణముచేత యంతవరకును గురుద్వార ఖైదీలను పంజాబు ప్రభుత్వమువారు విడుదలజేయనందులకు యీ కాంగ్రెసు చాల విచారమును చెప్పుచున్నది. గురుద్వార ఖైదీలను అనిమిత్రముగ విడుదలజేసినపపు గురుద్వారసమస్య పరిగౌ పరిష్కారముగా జాలవని ఈ సభ యభిప్రాయమెయున్నది."

దీనిపై లాలా లజపత్తాయీగారిట్లు చెప్పిరి:- బెంగాలు విభాగాందోళనమున, సిక్కు గురుద్వారాందోళనమున, రెండును, సకారణమును నుద్యమముల గెల్పు నిశ్చయమునకు ముఖ్యముగా తీర్మానములుగ వెల్లయుచున్నవి. సిక్కులు కృత నిశ్చయము

లై యుండి ప్రభుత్వమును సాగనీయకుండజేసిరి. ప్రభుత్వము వారు వారిష్టము వచ్చినటులజేసిరి. వారు యెన్ని బెదిరింపులుజేసి హడావిడి జేసినను లక్ష్యము జేయలేదు. ఇదివరలో ఆయన సిక్కులనుయేవో కొన్ని మరతుల సంగీకరింపవలెనని సలహా నిచ్చెను. కాని సిక్కు ఖైదీలు పరేయని చట్టము ననుమతించినను ప్రభుత్వమువారు ఏదో ఒక మరతుకు బద్ధులైయుండవలెననికోరుట న్యాయముగాదని చెప్పిరి.

శ్రీనివాసయ్యగారు

ప్రభుత్వమువారు అనవసరముగ ఆమరతుక్కు లోబడవలెననికోరుటలో నీచభావమును ప్రకటించుచుండెనని తెల్పిరి.

మాలానా మోకత్రీ

తమ నాయకులందరును జైలుల్లో మ్రగ్గినను సర్వేయే మాత్రమును లొంగరాదని సిక్కులకు సలహా నొసంగిరి.

పండిత నేకీరాం

సిక్కులు పూర్తిగ నేగల్గిరి. ప్రభుత్వమువారు యిప్పుడు తమ ప్రతిష్ఠను నిల్పుకొనుటకు చివరకు అడ్డుపెట్టిరి. 80 శతమందిని జైలులుకు బంపుకొని, వారునువందల మందిని గోల్పోయి, 11 లక్షలను ఆపరాధముక్రింద నిచ్చి యిప్పుడు లొంగజాలరు.

గాజీబుత్ రహిమానుగారును బహుచాగారు గూడ తీర్మానమును బలపరచిరి.

సర్దారు మంగళసింగు

కాంగ్రెసు యిటుల తోడ్పడినందులకు కృతజ్ఞతను చెల్లుచు నిట్లుజేప్పిరి. సర్ మాల్కం హాయిలి, ప్రభుత్వమే లొంగవలయును దేశము కాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగ లేవని యెట్లు జెప్పుచున్నారో పంజాబులోననేక న్యాయవిరుద్ధ సంఘములందును, ఆకాలీదాలులోను నేను అస్పృశ్యుడుగనున్న శిరోమణి గురుద్వార ప్రబంధక సంఘమునందు సభ్యులుగ నున్నవారు పందలకొలిదిమంది గలరు. వారిని ఆరెస్టుజేయుటలేదు. ప్రభుత్వము వారెదుకు ధైర్యము జేయలేదు. గాంధీ, లజపత్తాయీగారులు పంజాబు ప్రభుత్వపువరకు సంగీకరింప వలసినదిగ కోరినపుడు అంతత్యాగము జేసి యిప్పుడు లొంగినదేశమున కవమానము గల్గునని సిక్కునాయకులు డలించిరి. దేశస్వాతంత్ర్యమునకై సిక్కులు యింకను యెంతటి త్యాగములకైన సంసిద్ధులుగ నున్నారు. ఆయితే హిందువులును మహమ్మదీయులు మాత్రము పొట్లాడకుండ జూడవలయును. కాంగ్రెసు దుర్బలముగ నుండుటచేతనే జైలుల్లో గెల్పుటకు రెండేండ్లు పట్టెను. హిందువులు మహమ్మదీయుల సహాయములేనిదే సిక్కులు చాలకాలము నిలువబడజాలరని ప్రభుత్వమువారు ధటించిరి. అంతట తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

బర్మాబిల్లుల తీర్మానము

అంతట శ్రీయుత టి. ప్రకాశంగారు యీ

క్రిందితీర్మానము నుపపాదించిరి:-

"బర్మాబిల్లు కాని నేరభక్తుల వెడలగొట్టు బిల్లును, సముద్ర ప్రయాణికులపై పన్ను విధించు బిల్లును పౌరులస్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమని యీ కాంగ్రెసు తలంచుచున్నది. ఖైదీల బిల్లు అమాయకులను ప్రభుత్వనిర్వాహకుల దయాపాత్రతకు వదిలి బర్మాలో వాస్తవ్య మేర్పరచుకొనియున్న భారతీయుల జీవమునకు నష్టదాయకముగ నుండును. కావున యీబిల్లులను రాజప్రతినిధి అంగీకరింపరాదని యీ కాంగ్రెసు అభిప్రాయమును చెల్పుచున్నది"

టి. ప్రకాశంగారు యీబిల్లు నుపపాదించుచు తానీ మధ్య బర్మాలో నచటి పరిస్థితులను చెలిసికొనుచు సంచారము జేసితినిని చెప్పిరి. బహిష్కార కాసనముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము అచట భారతీయులలో రాజకీయ ప్రచారమును నిషేధించుట కుద్దేశింపబడెను. బిల్లుకు జేర్చియున్న పెన్షన్లు నందు చైతన్యములమును బెట్టుటకు లైసెన్సును దీసికొనని స్వల్పసేరము గూడ జేర్చబడినది. ఈబిల్లు కాసనమైనపుడు భారతదేశ మధ్యముననే త్వరలోనే న్యాయమేర్పడగలదు. బైసాయిగారు కెన్యాలోని భారతీయులను జేయగల్గిన దేమియు లేదన్నటుల జెప్పిరి. ఆయితే బర్మాదేశములో భాగమైయున్నది. బిల్లు ఆయన అంగీకారమును ముందు బడసియే ప్రవేశపెట్టిరి. అట్టితెలి అయిన చేతగాదనుటకు నీలలేదు.

ప్రకాశంగారింక ను ప్రపంచం మును సముద్ర ప్రయాణికుల బిల్లు వలనని ఫలితముల వివరించిరి. అబిల్లుప్రకారము భారతదేశములోనే భాగము నుండిగాని బర్మాప్రాంతలనని బోలెక్కు భారతీయుడు ఒక్కొక్కడు రిరూతాయల పన్నును జెల్లించవలయును. ఈ రెండు ఘోరముగు బిల్లులను కాసనములు గాకుంధ జూతుట భారతదేశభర్తయైయున్నది.

అఖిలభారతమహమ్మదీయ

విద్యాసభ

“దేశమహాపురముకూయునట్లు నేర్పవలయుత్తింతుట వివేకము గాదు”

సర్ అబ్దుల్ కుయామ్ గారి అధ్యక్షోపన్యాసము

(అసోసియేటెడు స్పెషలు సర్వీసు)

అఖిలభారత, డిసెంబరు 28:—అఖిలభారత మహమ్మదీయ విద్యామహాసభ సమావేశము నేడు ప్రారంభమయ్యెను. భారత సామ్రాజ్యసభ్యులగు సర్ అబ్దుల్ కుయామ్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రస్తుతమందు గౌరవవంతు విద్యావిధానము ప్రైసంబంధ ముగల విషయములు అధ్యక్షోపన్యాసమందు గలవు.

బాలర యువకుల పాఠశాలలు, కళాశాలల విద్యావిధానము, విద్యాదర్శకులు, వ్యవసాయ, వాణిజ్య, సాంకేతిక, వైతిక, శ్రీవిద్యలను గురించి అధ్యక్షుడు వివరముగ ఉపన్యసించెను. సివిల్ సర్వీసునందు ఉద్యోగములకొరకు యువకులను దయార్థుడయ్యుట ప్రధానవిద్యాదర్శకముగ నుండ రాదనియు, గవర్నమెంటు కొలువునందు శక్తిసామర్థ్యములతో బనిచేయుటకుగల ఆదంబరముగ దాని దర్శకులు విదించి, అధిక సంఖ్యా కులను తయారుచేయుట లేదని విచారించుట మానవలయునగాను. ప్రపంచమందు అభివృద్ధి నొందిన జాతుల నమూనాగా, ముగ్లదా గోకులను గుర్తించి, దేశకాల పాత్రములనుబట్టి విద్యావిధానము అవలంబింపవలయును. దేశమహాపురము కూయునట్లని మామూలు ట్టుజేయ ప్రయత్నించుట వివేకముగాదు. ఇతరు లేమిచేయుచున్నారో దానిని విశేషముగ అనుసరించుట అభ్యుత్థము గాదు.

ప్రతిభాఖండును, శృతియందును మహమ్మదీయులుండవలయును. కాని యేభాఖండును శృతియందు మహమ్మదీయ యువకుల కభిరుచి గలదో దానిని విస్తారముగ అధ్యసించ ప్రయత్నింపవలయును. అదానిని బోధనానితో బోధనలకుండ, యితర సంఘములవలెనే మహమ్మదీయసంఘము అభివృద్ధి నొంది వలయును సద్భావముతో కృషిచేయవలయును. ఇతర సంఘములతోను, యిరుగుపొరుగువారితోను మనస్ఫుల్లు పెంచుకొనకుండ వారు ఉపేక్షచేసిన వ్యక్తులను జేపట్టి మహమ్మదీయులు అభివృద్ధి నొంది ప్రయత్నించవలయును.

విద్యాదర్శకములు

మానవుడ భివృద్ధి మార్గముల ప్రోత్సహించి ని విద్యా విధానము మారుచుండును. కాలమునకు సరియగు మార్గమునుబట్టి విద్య నభ్యసించవలయునన్నవిషయపరిశోధనము గావించవలయును. విద్యాభివృద్ధియు, దాకరికలకు ప్రసిద్ధిపడసిన దేశముల అనుభవ విశిష్టాధికారమున నే బోధించుచున్నది. నూతనవిషయాన్వేషణము నూతన సిద్ధాంతముల ప్రకటించుట, మానవుని చుట్టుకొని యున్న చీకటిని బారదోలుటకు నూతనజ్ఞానదీపము వెలిగించుట అత్యవశ్యకము. నూతనవిషయముల అన్వేషింప విద్యార్థులను పాఠశాలలందు, కళాశాలలందు విశ్వవిద్యాలయములందు ప్రబోధింపవలయునేగాని ప్రచారకుల అభిలాషగనుండు వివాదములందు ప్రజ్ఞ అలవడజేయ ప్రయత్నింపరాదు. మార్గవిశ్వాసములకంటె వాస్తవమును నీచముగ జేయునదిలేదు. కాబట్టి విద్యార్థులు నూతనవిషయాన్వేషణము, పరిశోధనయు గావించుటకు సౌకర్యముల గావించవలయునని అధ్యక్షుడు గోరెను. వ్యవసాయవిద్య, వాణిజ్య సాంకేతిక విద్యావనరులనుగురించి అధ్యక్షుడు నొక్కొక వక్కాణించెను. మాతృదేశ సాభాగ్యముకొరకు యీ విద్యల నభ్యసించవలయుననియు, పాఠశాలలందు నైతికవిద్యాభ్యాస ముండవలయుననియు సర్ అబ్దుల్ కుయామ్ గారు చెప్పిరి.

ధర్మతత్వరత, కార్యనిర్వహణకు ఎల్లరును కలసి పని చేయవలసిన ఆవశ్యకత బాలరకు ముఖ్యముగ బోధించవలయును. ఈ సుగుణసంపత్తి అలవడచేయుటయే తిక విద్యయొక్క ప్రథమోద్దేశ్యముగ నుండవలయును.

శ్రీవిద్య అవసరమని సర్ అబ్దుల్ గారు నుడివెరి. ఈ విషయమై చర్చలు జరుగు దినములు గడచెను. బాలరజీవయమై నుడివిన అంశములన్నియు శ్రీవిద్యయేడల వర్తించునని అధ్యక్షుడు నుడివెను.

అఖిలభారత జూబిలీవారము

ఉద్దభాషా కాన్ఫరెన్సు

నబాబు సర్దార్ యార్ జంగుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

తీర్మానములు

(అసోసియేటెడు స్పెషలు సర్వీసు.)

అఖిలభారత, డిసెంబరు 28:—ఉద్దభాషా కాన్ఫరెన్సులో అఖిలభారత జూబిలీవార కార్యక్రమము నేడు ప్రారంభమయ్యెను. హైదరాబాదు వాస్తవ్యులు నబాబుసర్దార్ యార్ జంగుగారి అధ్యక్షతవహించిరి. మూడువేలకంటె అధికము కాన్ఫరెన్సునకు వచ్చిరి. ఉద్దభాషా సాహిత్యాభివృద్ధికొరకు సరియగు అభిరుచి గలిగించుట ఆవశ్యకమని అధ్యక్షోపన్యాసముయొక్క ప్రధానాంశము.

అవ్యవసాయ సంఘావృత్తిని యుపన్యాసము

ఉద్దభాషాయందు విజ్ఞాన సర్వస్వము తయారుచేయవలయుననియు, మస్టీము విశ్వవిద్యాలయమందు ఉద్దభాషలో బాలరకు విద్య గౌరవ వలయుననియు, మొదలగు మాచనలను గావించు సన్మాన సంఘావృత్తులగు జూబిలీ ముక్తగాఢాను పెర్వ్యానిగాను ఉపన్యసించిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

సాహిత్యమున ప్రేమయు, సామ్రాజ్యత్వమును పెంపొందింప జేయునది యని నిర్వచనము గావించుచు అధ్యక్షులగు నబాబు సర్దార్ యార్ జంగుగారు ఉపన్యసించి మొదలిడి, వివిధసంఘములందు గల భేదాభిప్రాయములను వివరించి, ప్రకృతమందుగల విభేదములను సాహిత్యమెల్లరిని బంధించుచున్నదని అధ్యక్షుడు నుడివెను. ఈ విషయమై ముసల్మానులు తగినంత శ్రద్ధవహింపమికి అధ్యక్షుడు విచారించెను. సాహిత్యము నభివృద్ధి గావించుటకు కాన్ఫరెన్సులు సమావేశముల ఎవలంబింపలేదు. భక్తి, విశ్వాసము, భిష్మనిశ్చయము యిందులకు గావలయును. పనిలేనివారు మాత్రమే సాహిత్యముకొరకు కాలక్షేపముపట్టుక కృషిజేసెన రను వదలి అధ్యక్షుడు నిరసించి రాజ్యకార్యములందు మునిగియున్న వేమగు, అప్పుడల వింటి చక్రవర్తి లిందుకొరకు శ్రద్ధవహించి వారి సాహిత్య మందు గల అభిరుచిని కన్పరచినయే అధ్యక్షుడు నుడివెను.

తీర్మానములు

ఉద్దభాషా పోషకులగు ఘనత వహించిన నిజాంగారికిని సర్ లేజువాదూరు సప్రసాదారికిని కృతజ్ఞతను తెలియజేయుచు రెండు తీర్మానములు గావించబడెను.

గుడివాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

దేశీయమహాజన సభా దినోత్సవము

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి యగు శ్రీయుత డైరెక్టర్ సుబ్బారావుగారి కృషివనన, ప్రైయత్నవము జయప్రదముగ జరుపబడినది. ఉత్సాహమున నగరసంక్రమము గావించబడెను. సాయంకాలము మహాసభాస్థానములకు శ్రీమతి సరోజినీదేవి యొక్కయు, ఇతర నాయకులయొక్కయు పటములచే నలంకరింపబడిన మందిరము కేటముపై నుంచబడి పురవిధుల నూరేగింపబడెను. ఆమందిర ముఖ్యమున, నొక హిందీ విద్యార్థి రాటము వదుకుచుండుట జూడ ముచ్చటగ నుండెను. కేకటోపరిభాగమునగల జాతీయపతాకము, మాపలుల పౌదయములందు జాతీయభావతరంగముల గల్పించుచుండెను. మధ్యమధ్య చెలరేగు జయజయ ధ్యానములును, హాయిని గూర్చు నాగస్వర వాద్యములును, యంత్రావజనకము లగు జాతీయగీత నాడములును, నాటి పవిత్రతను, జనుల మనోభుల కములపై నుద్గీర్ణముగ ముద్రించె ననుటలో సందియములేదు. త్రోవలో, కొండలు గూర్చుండు పోతులను, పుష్పములను నొసగి ధన్యులైరి. ఉత్సవానంతరము గాంధీచౌకునందు సభగా వింపబడి, శ్రీయుత సుబ్బారావుగారు పొరుల కర్తవ్యమును గూర్చి గంఠోపన్యాసము నొసంగిరి. రాత్రి 10.0 లకు సభ మగి నెను.

ఖిలాఫతు కాన్ఫరెన్సు

మాలానా హజరతు మోహినిగారి సన్మాన సంఘోపన్యాసము

కేంద్రఖిలాఫతు కమిటీ అభిప్రాయములకు విరుద్ధముగ నుండుటచే ఖిలాఫతు డ్యాకుమెంటులనుండి కొట్టివేయవలయునని తీర్మానింపబడెను

(అసోసియేటెడు స్పెషలు సర్వీసు)

కాన్ఫరెన్సు, డిసెంబరు 27:—ఖిలాఫతు కాన్ఫరెన్సు యొక్క సన్మాన సంఘావృత్తుడుగ నుండి మాలానా హజరతు మోహినిగారు గావించిన ఉపన్యాసమును ఖిలాఫతు డ్యాకుమెంటులనుండి కొట్టివేయవలయునని తీర్మానింపబడెను. కేంద్ర ఖిలాఫతు కమిటీ ప్రకటించిన అభిప్రాయములకు ప్రతిహేతుముగ మాలానా హజరతుమోహినిగారు సన్మాన సంఘ అధ్యక్షోపన్యాసమందు ఉపన్యసించెననియు, బాధ్యతను వహింపకుండ యిష్టము వచ్చినతీరి మాలానా ప్రసంగించెననియు ఎల్లరును దలంచిరి.

తీర్మానమును ప్యాసు చేయుటయందు ముఖ్యసూత్రములకును వ్యక్తులకునుగల భేదమును గుర్తించి తీర్మానమును ప్యాసు చేయవలయుననియు, ఖిలాఫతుయేడ గల భక్తి విశేషము చేతను సంపూర్ణ బాధ్యతను గుర్తించుటలనను తీర్మానము గావించవలయునని మాలానా అబ్దుల్ కలామ్ అజదుగాడ సభ్యుల హెచ్చరించిరి. ఒకతర విషయముయొక్క సారాంశముయొక్క ప్రాముఖ్యమును, వ్యక్తులను ధిక్కరించుటలన గలుగు ప్రతిఫలము మరియొకవైపున గలవు. రెండు విషయముల నాలించించి తీర్మానింపవలయును. కాన్ఫరెన్సుయొక్క వైఖరిని గురించి దురభిప్రాయమును గలిగించుకుండ అట్టి డ్యాకుమెంటుల రికార్డునం దుంచరాదు.

మితభాషాయందు మాలానా హజరతుమోహినిగారి ఉపన్యాసము గర్వింపబడెనని మాలానా హజీబూరు రహీమాన్ గారు నుడివెరి. ఖుదామల్ హక్ మాక్ (పవిత్రస్థానముల సంతక్షణ) విషయమై హజరతుగారు గావించిన ప్రసంగము మహమ్మదీయుల విశ్వాసమును గోల్పోయెను. గతమందు ఎంత మహాపాపములను గావించినను వ్యక్తులను యిస్లాము అందుకొర కెంతమాత్రమును గౌరవించదు, మలేవిషయములం దాయన మహమ్మదీయులను ధిక్కరించినయేడ మహమ్మదీయుల కలదు గౌరవపాత్రుడు గాజాలడు.

అనసర మైనయేడ, అరబ్బీదేశమును మహమ్మదీయులు సుఖముగ యాత్రలను సజ్జుటకు కొన్ని స్థానములందు ప్రత్యేకపు యేర్పాటులను ఖిలాఫతుకమిటీ గావించుటకు మరియొక తీర్మానము గావించబడెను.

హిందూ మహాసభ

కాననసభల యెన్నికల విషయమున నెట్లు పని జేయును?

(అ.ప్రె. స్పెషలు సర్వీసు)

కాన్పూరు, డిసెం. 28:—

హిందూమహాసభ కమిటీ నేడుదయము లాలాబజుప్రయిగారి అధ్యక్షతను సమావేశమయ్యెను. హిందూ మహాసభ వచ్చేయెన్నికలలో నెట్లుండవలెను, మహాసభతన ప్రతినిధులను బెట్టవలయునా వద్దాఅను విషయము ఢిల్లీలో వచ్చే ఫిబ్రవరిలో వారి కసభసమావేశమానవుడు చర్చించుటకు నిలిపివేటుల తెలియుచున్నది.

చెవుడుకు అమోఘమైన మందు

8 సంవత్సరములకు పూర్వము నా కుమారునకు చెవుడు యుండు బద్ధమువచ్చెను. అప్పటినుండియు అతనికి చెవుడు సంభవించెను. తిరునల్వేరి జిల్లా, కృష్ణాపుర కాపురములను, ప్రస్తుతము, చెన్నపురి, బాల్జీలపును, అర్జునియకొదీ, 72 గృహమున కాపురమున్న పండితశాస్త్రి శ్రీనివాసయ్యగార్లు వారు అనేకవిధములైన వ్యాధులను కుదిర్చిరిని విని నేను నా కుమారునకు అయినవద్ద మందు నిప్పించిరిని. ఇప్పుడు నా కుమారునకు చెవుడుపోయి యెప్పటివలెనే వినిపెనున్నది.

జి. వి. జ్ఞానముత్తు, బి. ఏ. యల్. టి. హెడ్. మాస్టరు, ఈరోజు హుస్సూరు రాయపేట 16-11-30

కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము

లాహోరు పత్రికలవ్యాఖ్యలు

“ప్రైబ్యూసు”

లాహోరు, డిసెంబరు 26:—కాంగ్రెసు కాంగ్రెసు మహా సభయందు శ్రీమతి సరోజినీదేవి యొసంగిన అధ్యక్షోపన్యాసము సంపూర్ణముగ సాయంత్రము వెలువడు పత్రికలందు ప్రచురింపబడెను. సంగ్రహముగను చక్కని లలితభాషయందును ఆమె భావములను, అభిప్రాయములను స్పష్టికరించినందుల కెల్ల ప్రతికూలము సంతోషించుచున్నది. కాని ఉపన్యాసమందు నూతన ఆంశమేదియు లేదని అసంతృప్తి చూపుచున్నది.

లాహోరునందు వెలువడు ప్రైబ్యూసు పత్రిక యిట్లు ప్రకటించుచున్నది:—కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసమందు నూతన శాంతిములేగాక మిక్కిలి వింతను గలిగించునట్టి విషయములే లేవని మేము చెప్పక తప్పదు. సమస్య బరిష్కారము జేయుటకు విషయములను యేకరపు పెట్టుట మిక్కిలి సహాయకరము కాజాలదు మేము నిష్కాపట్యముగ చెప్పుచున్నాము. హిందూ మహమ్మదీయ విమత్యము, రాజకీయ పక్షమున సమ్మేళనము గావించుటకు ఉపయుక్తముగ నొక్కసూచనమైన ఆమెమహోపన్యాస మం రు మధ్యనకైన గా న రా దు. కాంగ్రెసు నందు లిబరలుపక్షము, స్వతంత్రపక్షము తిరిగి వికలమునకు యీ పక్షములు చెల్లు అడ్డంకులను సరోజినీదేవి గుర్తింపకపోవుట యేగాక, కాంగ్రెసుద్యారములు విశాలముగ దెరువబడియున్నవనియు ఆమె నుడివింపబడు, శుద్ధరూపము నిర్బంధముగ నున్నంతకాలమును లిబరలు స్వతంత్రపక్షములు కాంగ్రెసులో ప్రవేశించుటకు ద్వారము దంధింపబడియున్నదను విషయము ఆమె మరచెను.

“మస్లిమ్ ట్రెట్టురు”

సరోజినీదేవియొక్క అధ్యక్షోపన్యాసము నందుకంటే భావోద్వేగమున ఆమెగీతములందు మాధుర్యమును, చక్కనిపద్యా విమలునుగలవు. మనస్ఫూర్తిగ ప్రశంసించ దగినవిషయములు స్వల్పమైనను ఉపన్యాసమందుగానరావు. వదనంభనము - సారస్వతముగను, మధురముగను, శ్రవణానందముగ నున్నది. భావగీతములందు రసవంతముగనుండు శృంగారభావనలు స్వరాజ్యసంపాదనమునకు మిక్కిలిప్రయోజకరములు కాజాలవు. శబ్దములనిర్వచనమును గుర్తించకుండ (బయోగించినదని సరోజినీదేవిగారిని మేము తప్పుబట్టుచున్నాము.

“వందేమాతరం”

కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము నూతనమార్గములజూపలేదు. కాంగ్రెసును సంతోషపెట్టుభారము ప్రభుత్వముపై నున్నదనియు, ప్రభుత్వ మందులకు బూనిన యెడలను దొరతనము కాంగ్రెసును సంతోషపెట్టుటకు అర్హము పిలుపు లిక్కపోయినను, కాంగ్రెసు తన ఆధీనమందున్న వారలను కాసనసభలను బహిష్కరించవలసినదని ఉత్తరపు జేయనలయునను అధ్యక్షురాలి అభిప్రాయముతోపత్రిక యేకీభవించుచున్నది. కాంగ్రెసుచే ఈఅభిప్రాయము అవలంబింప చేయగలిగినచో వాస్తవముగ సరోజినీదేవిగారు దేశీయుల ప్రశంసల బడయజచ్చును.

“ప్రతాప్”

కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము మిక్కిలి రసవంతముగ ప్రసంగము. అందు మహాత్తరము భావములుగలవు. అనుసరణియును కార్యక్రమము భారత స్వాతంత్ర్య యోధులయెదుట చెట్టి, ప్రస్తుతమందు నిరుత్సాహమునుబట్టించు పరిస్థితులనుండి విప్పించుటకు కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము దేమియులేదు.

“మిలూస్”

అధ్యక్షోపన్యాసము చప్పగ నున్నది. మితభాషయందు జాతీయ నిశ్చయము విస్తృతము చేయబడెను. స్వరాజ్యమును బడయుటకుగాని లేక జామియను స్వాతంత్ర్యము నొందుటకుగాని స్పష్టముగ మార్గమును అధ్యక్షోపన్యాసము నిరూపించుట లేదు. దేశీయులు అధికారులతో సహకారము అవలంబించినగాని నిష్పాక్షాత్తుడరణము కొరకు నూచింపబడిన మార్గములు అనుసరింప సాధ్యము గాదు.

“హిందూ”

పారిక్రామిక, సాంఘిక, ఆర్థిక సమస్యలను బరిష్కరించుటకు కాంగ్రెసునందు జేరువేరు కాఖలు, స్థాపింపవలయునని సరోజినీదేవి అధ్యక్షోపన్యాసమందు చెప్పిన విషయమును హిందూ పత్రిక ముప్పొసుచున్నది.

“సంజ్ఞా టైముస్”

రాజకీయ పరిజ్ఞానము లేకమైనను అధ్యక్షోపన్యాసము హెచ్చింపలేదు. పెక్కు రాజకీయ శిబిరములందు ఆమె మెప్పుబడయుట దేశీయులయు సరోజినీదేవిగారియు దురదృష్టముగ నున్నది. ఆమె యితరుల మెప్పుబడయుటయు, ఆమె రాజకీయ స్నేహితులను సరోజినీదేవిగారు నిష్పక్షపాతముగ సత్యమును వచించుటకు అడ్డంకిగ నుండెను. మహాత్మాగాంధీగారి రాట్నము, మోతీలాల్ పండితుని స్వరాజ్యపాటీ, కల్కారు రెస్పాన్సివు సహకారము, లజపతిరాయ హిందూ మహాసభ మారుత్రోవల విషయమై ఆమెవాస్తవాభిప్రాయముల విని లాభము నొందుట సంతృప్తిచలనము. హిందూ మహమ్మదీయ విమత్యమును గురించి ఆమె యేమియు చెల్లలేదు. ఎవరిని దూరుటకుగాని, ఎట్టి మందు రోగనివారణకొరకు నియమించుటగాని చెల్లుట కిచ్చటను ఆమె సందిగావ్యయందు చగుల్కొనెను.

కలకత్తా పత్రికాభిప్రాయములు

కలకత్తా, డిసెంబరు 27—బిక్ర యింగ్లీషుమెన్ పత్రిక తప్ప తక్కిన కలకత్తా పత్రికలు సరోజినీ దేవిగారి అధ్యక్షోపన్యాసముపై తీవ్ర వ్యాఖ్యలు గావించెను. నేటిఉదయమున యింగ్లీషుమెన్ పత్రిక వెలువడలేదు. దేశీయ వార్తాపత్రికల సహితముగ సర్వసాధారణముగ అన్నిపత్రికలందును కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసముపై ప్రధానవ్యాసములు వెలువడెను.

“స్టేట్సుమెన్”

కాంగ్రెసు బెడరింపు లనుపేర అధ్యక్షోపన్యాసముపై స్టేట్సుమెన్ పత్రిక ప్రధాన వ్యాసమందిట్లు వ్యాఖ్య గావించెను:—సరియగు అభిప్రాయములు చెలియని రాజకీయ సమావేశములందు నీయబడు ఉపన్యాసములలో గల లోటులే సరోజినీదేవిగారి కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసమందు గన్పట్టుచున్నది. ఉపన్యాసము ఆమె వాక్పాత్యమును ప్రకటించుచున్నది. బావోద్వేగమును గలిగించు ప్రకరణములందు గలవు. కొన్ని భాగములు మాధుర్యముగ కవనమును బోలుచున్నవి. సభ్యులను ఉద్దేశముగ జేయు కవి మిక్కిలి సరుంజనముగ నున్నది. కాని ఆమె ఉపన్యాసము ముందు దారి జూపులేదు. గవ్య స్థానమునకు గొనిపోవుటకు ఉపయోగకరముగ లేదు.

“ఫార్వర్డు”

వారణాశియందు వివరణ మాధుర్యమును గంటల నాడమువలె అధ్యక్షోపన్యాసము గలదని ఫార్వర్డు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. “ప్రపక్తయొక్క ఉపాలును, కవియొక్క రసవంతముగ కవనమును, రాజకీయ పరిజ్ఞానియొక్క వివేకము విచక్షణమును ఉపన్యాసమందు గలవు”

“అమృతబజారు పత్రిక”

అది ఉపన్యాసముగాదు. సరోజినీదేవి ఉపన్యాసము గద్యకావ్యము. విశాలాదర్శనులు కనుకూలముగ శబ్దములతో భావములు ప్రకటింపబడెను.

“బెంగాలీ”

మొత్తముమీద జూడ కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ఆకాభంగముగ నున్నది. కాంగ్రెసు వంగు విశేషముగ శ్రద్ధ దీక్షకొనునారు పెక్కు దినములనుండి అధ్యక్షురాలి సందేశమును చిన నుద్విగ్రహించుచుంటుంటే ఆకాభంగము తీరనిదిగ నున్నది. ప్రతిపాదింపబడు తీర్మానముల యొచించి అందు కనుకూలముగ సంగ్రహముగ ఉపన్యాసమును గావించి ప్రారంభించుచు పప్పులో అమలవేసెను.

“బ్రీడ్జరు”

అలహాబాదు, డిసెంబరు 27:—కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలను సరోజినీదేవిగారి ఉపన్యాసము మిక్కిలి విశేషాంశ మనవచ్చును. సాహిత్యముం దిది యొకచక్కని చిన్నగ్రంథమనవచ్చును. ఉపన్యాసమందు ఆరంభము మొదలు తుదవరకును బొత్తుకృత్యముగలదు. సాహిత్య దృక్పథముతో యూచినయెడ ఉపన్యాసము బహుభాగుగ నున్నది. కానిరాజకీయ దృష్టితో చిలకించినచో ఫలితార్థము గలదని తోచదు (ఆ. వె.)

వెల్లింగ్టన్ సినీమా

మూపుంటురోడ్డు, మద్రాసు.

26-12-25 శనివారమునుండి 28-12-25 సోమవారము వరకు

“యూనివర్సల్ జ్యూయల్ డ్రామా

“హెడ్ విన్ డు”

హాసుపీటర్లు ప్రధాన కథానాయకుడు

ఎ. ఎమ్. సింగ్లర్ విల్లు నావలునందుండునది

కానుపురం స్థానకపూలతోట

డా॥ రూఢరుపోడ్డు గోస్వామిప్రభృతులు

సందర్శింపవెడలుట

ఒకయూరోఫీయను యాక్క్వైజి

(అసోసియేటెడు స్పెషలు సర్కిసు)

కానుపురం, (తిలవనగరం) డిసెంబరు 27:—కానుపురమందు సిపాయిల తిరుగుబాటు స్మారకపూలతోటలను భారత సామ్రాజ్య శాసనసభాసభ్యులు టి. సి. గోస్వామి, శుద్ధరు టోపిత్ డా॥ రూఢరుపోడ్డు, దివానుచమన్లాల్. ఎమ్.ఎల్.ఏ, డా॥ బిగ్గన్, ఎమ్.ఎల్.సి., నిర్మలచంద్ర, ఎమ్. ఎల్.సి., నగినిరాజన్ సర్కారు, ఎమ్. ఎల్.సి. గాగ్ల నేటి ఉదయమున సందర్శింపవెడలిరి. ద్వారమువద్ద క్రింద బ్రకటించిన నోటీసును వారు జదివిరి. “పూలతోటను సందర్శింపదలచిన భారతీయులు ముందుగ కార్యదర్శివద్ద నుండి అనుమతి నొందవలయును.”

ఈపుత్రువును ధిక్కరించి వారు తోటలో ప్రవేశించిరి. కొంత సేపటికి అచటకు వచ్చిన ఒక యూరోపీయను ఉత్తరువు ప్రకారముగ ద్వారము తలుపులు బంధింపబడెను. కాబట్టి కొంత కాలమువరకును సంరక్షనార్థము వెడలిన వారు బయటకురాజాలక పోవుటచే వేచియుండిరి. ఉత్తరువున ధిక్కరించుచు వారు పూలతోట జూడవెడలినట్లుగ వ్రాసి పెద్దబంట్లోతునకు యిచ్చి ప్రముఖులు వెడలిపోయినట్లు అసోసియేటెడు ప్రెసు విలేజురితో గోస్వామిగారు చెప్పిరి.

అఖిలభారత మస్లిమ్ సమితి

అధ్యక్షుని ఆగమనము

(అసోసియేటెడు స్పెషలు సర్కిసు)

అలీఘురు, డిసెంబరు 26:— అఖిలభారత మస్లిమ్ సమితి అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన సర్ అబ్దుల్ రహీంగారికి నిన్న రాత్రి పదిగంటలకు రైల్వేస్టేషనువద్ద ఘనముగ స్వాగత మియబడెను. డాక్టరు జియా ఉద్దీన్ అహమ్మదుగారు స్థానికవిద్యార్థులు, పకీలులు స్టేషనునందు హాజరుగ నుండిరి. సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు మాలా లంకృతులు గావించబడిరి. తదనంతరము డాక్టరు జియాఉద్దీను అహమ్మదుగారు రింటికి సర్ రహీంగారు గొంపోబడిరి.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక

సమాజము, ఏలూరు

ఎన్.ప్రసేద్ నాటకశాలలో

మంగళ్యారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు

ద్రౌపది వస్త్రాపహరణము

బుధవారం సాయంత్రం 6 గంటలకు

వరవిక్రయం

నాటకముల ప్రదర్శింతురు

ఎమ్. ఎన్. రావు జమీందారు, ప్రొచైర్మరు.

సాందర్య మహా లో

బెంగుళూరు అమెచ్యూర్ డ్రమాటిక్

అస్సోసియేషన్ వారు

29-12-25 మంగళ్యారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు

హామ్ లెట్ ఆంగ్ల భాషలోను

30-12-25 బుధవారం 5-30 గంటలకు

శివాజీ ఆంధ్రమునను

ప్రదర్శింతురు

అమరావతి బ్రాహ్మణేతర

సమావేశము

అమరావతిలో జరిగిన బ్రాహ్మణేతర సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి పానగల్లురాజాగారిచ్చిన యుపన్యాసమును నిన్నటిదినము ప్రచురించియుంటిమి. బొంబాయి బ్రాహ్మణేతరప్రముఖులగు అమృతకరు, యాదవుగార్ల ప్రసంగములు బ్రాహ్మణదూషణతో నిండిపోయెను. పానగల్లురాజాగారి ప్రసంగ మావిషయమున సముచిత మార్గము ద్రొక్కినందులకు సంతసింపవచ్చును. బ్రాహ్మణేతరు లొకప్రత్యేకసంఘమని భావించు వారు, స్వసంఘభివృద్ధికి పాటుబడవచ్చును. అంతియగాని, భారతజాతీయ జేమమునకు భంగకరముగ, నొక్కకులమును కసిదీర దిట్టవారు తమ యల్పత్వమును బయల్పరుచు కొందురేగాని, అణుమాత్రము లాభమునయినను, ఎవరికిని చేకూర్చజాలరు. ఇకముందయినను జస్టిసుపక్ష వలంబులు దేశజేమమును ప్రధానముగ నుంచుకొని, వర్ణద్వేషమును పెంపొందింపకుండుట శ్రేయస్కరము. యాదవుగారి కముందు, పానగల్లురాజాగారి ప్రసంగము గాంచి తమపరుషవాక్యధోరణిని మార్చుకొనెదరని నమ్మెదము. జస్టిసుయత్యమము విద్వేషోద్యమము గాదని, పానగల్లురాజాగారు నుడివిరి. అటున్నచో, ఎల్లరును సంతసించెదరు. కాని, ఉద్యమము తద్విరుద్ధముగ నడుచుటచే, దేశపురోభివృద్ధి గోరు వారెల్లరు చింతనొంపవలసి వచ్చుచున్నది. ప్రజ్ఞులగు బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులు పలువురు జస్టిసు యుద్యమమునకు దూరముగ నుండుటకు కారణ మేర్పడినది. పానగల్లురాజాగారిని బోలు జస్టిసుపక్ష ముఖ్యులు చెన్నరాజధానిని మలినపరచెడి ద్వేషభావము సరికట్టుచో విశేషోపకార మొనర్చెదరు.

జస్టిసుపక్షమువారి నొనర్చిన మేల్లనుగూర్చి అభ్యర్థనలు గావించిన పొగడ్త కాధారము గనుపింపదు. ప్రజాసామాన్యమునందు గలిగిన ప్రజోధమునకు అసహాయోద్యమము కారణముగాని జస్టిసు యుద్యమము కారణము గాదు. జస్టిసు మంత్రులను బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారు పొగడుటకు కారణము వేరు గలదు. అన్ని రాష్ట్రములలో కల్ల చెన్నరాష్ట్రమునందే ట్రాన్సుఫర్డు శాఖ రిజర్వడు ప్రభుత్వమువారి కనుగుణ్యముగ నడచెను. వారవలంబించిన నిర్బంధవిధానము నామోదించెను. అసహాయోద్యమమును అణచుటకు తోడ్పడెను. ఆకారణముచే మద్రాసు రాజధానికి రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును ముందుగ నీయవలయునని కోరుట వట్టి బేలతనము. అధికారవర్గము వారు ధైర్యముతో ప్రవర్తించి స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి

కృషిసలుపువారి కోర్కెలనే ఎక్కుడు త్వరితముగ సఫలపరచెదరు. ఇందు కుదాహరణమును వెదుక దూరము బోనక్కరలేదు. బెంగాలు రాష్ట్ర మియవలసిన కష్టములను రద్దు చేసి మద్రాసు రాజధాని చెల్లింపవలసిన కష్టములను నిలిపియుంచుట యందుకు ప్రబల నిదర్శనము. జస్టిసు పక్షమువారు సాంఘికవిషయములం చెట్టి యభిప్రాయము దెలిపినను, దేశస్వాతంత్ర్యము విషయమై అధికారవర్గము వారికి ప్రక్కతాళము వేయక, ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షించుటకును, కాంగ్రెసు మహాదాతయ సాఫల్యమునకును సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికిని తోడ్పడుట వివేకము. బ్రాహ్మణేతరులలో సగ్రగణ్యులగు గాంధీ మహాత్ముని ప్రయత్నములకు, వీరేల సహాయము జేయగూడదు? స్వరాజ్యపక్షమును నిందించినకొలదియు, జస్టిసుపక్షముపట్ల ప్రజలకు విముఖత గలుగును గాని సానుభూతి గలుగజాలదు.

బర్మెన్ హెడ్డుప్రభువుగారిచ్చిన జవాబు మిగులలశాభంగకరమని, పానగల్లురాజాగారి రంగీకరించిరి. జస్టిసు పక్షమువారు అధికార వర్గమున కింతకాలము నుండియు తోడ్పడినను, వారికి ఇండియా మంత్రులగు ప్రత్యుపకారము సేయరయిరి. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధినిమిత్రము దేశ మేమార్గము నవలంబింపవలయునని, దేశనాయకులు దీర్ఘముగ యోచించుచున్నారు. కాన్పురు కాంగ్రెసునభిలో జరిగెడి చర్చ కంతకును నిదియే మూలకారణము. జస్టిసు పక్షమువారి సమన్వయ నెటుల పరిష్కరించెదరో, ప్రజలు వినగోరుచున్నారు. కాంగ్రెసు ప్రముఖులను స్వరాజ్యపక్షమును నిరసించుట సులభమే. అధికారవర్గము వారి కోపాగ్నికి గురియై, కాంగ్రెసుప్రముఖులు బాధల ననుభవించుచున్నపుడు, జస్టిసుపక్షము వారు వెలుపలనుండి హేళననేయుట కష్టముగాదు. ప్రబలప్రత్యర్థి నెదుర్కొనవలసి వచ్చినపుడు, నిస్సహాయులగు ప్రజాప్రముఖుల ప్రయత్నములు త్వరితముగ సిద్ధింపకున్నను, అందు దోషమేమియు లేదు. ఎన్నియో యవాంతరముల గడచినగాని ప్రజల మనోరథ మిడేరదు. కాంగ్రెసు నిరూపించిన మార్గమునకన్న వేరొకమార్గమును జస్టిసు పక్షమువారు నిరూపించిరా? భారతీయులకోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు విఫలపరచుచున్నపుడు చేయజగిన పనియేమి? శాసనోల్లంఘనము, సాత్వికనిరోధము పనికిరావని, పానగల్లురాజాగారు ఖండితముగ చెలిపిరి. శాసనసభలలో ప్రతిష్టంభనము సలుపుటగూడ దోషమని తెలిపిరి. ఇక జేయదగినదేమి? మారుమాటాడక యూరకుండుట యొకమార్గ మని, పానగల్లురాజాగారు సూచించిరి. ఇందుకు ప్రజలు సమ్మతించరని వారికి దెలియును. రెండవమార్గము, బ్రిటీషువస్తువులను బహిష్కరించుట మూలమున నానారాష్ట్ర సంఘమునకును బ్రిటీషుజాతికిని భారతీయులకోర్కెలను దెలుపుటయట. ఇట్టి తీవ్రమార్గము నవలంబింప నక్కరలేకుండ బ్రిటీషువారు సరియగుత్రోవ దొక్కెదరని, పానగల్లురాజాగారు నమ్ముచున్నారు. వీరినమ్మక మొకవేళ ఫలించినచో, బ్రిటీషువస్తుబహిష్కారమునకు జస్టిసు పక్షమువారు బూనుకొనునటుల జేయగలరా? లేనియెడల జస్టిసుపక్షమునకు

దేశవిముక్తిపట్ల ఆతురము లేదనియు, జాతీయవాదులను నిందించుటతో వీరు ప్రొద్దు బుత్తు రనియు ప్రజలు తలంపకమానరు.

అమెరికా: గాంధీమహాత్ముడు

గాంధీమహాత్ముని హిందూ దేశమునందే గాక, ప్రపంచము దంతటను గౌరవించుచున్నారని ఎల్లరెరింగిన విషయమే. ఆసంగతిని ధ్రువపరచుటకోయన, ప్రాఫసరు హోమ్సుగారు తమకుగల భక్తిని నిండుకాంగ్రెసునభిలో వెలిబుచ్చిరి. మహాత్ముని గౌరవించుట యనిన, హిందూ దేశమును గౌరవించుటయ గద. ఆధునిక పాశ్చాత్య నాగరికము ధనమును అధికారమును మాత్రము గౌరవించుచు, ప్రపంచమునందు సంతోష ముదఱింపజేసె ననియు, గాంధీమహాత్మునిసందేశము నవలంబించుట అమెరికాకు ముఖ్యపరమగుచున్నదనియు, హోమ్సుగారు విశదపరచిరి. ప్రపంచమితరున హిందూదేశసందేశమునకై పరితపించుచుండ దానిని సఫలపరపవలసిన బాధ్యత భారతీయులపై సధికముగ గలదు. మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద, హిందూదేశము స్వధర్మము ననుష్ఠించుటకు పరమేశ్వరు డనుగ్రహించు గాక! హిందూదేశము తన ధర్మమును నెరవేర్చకముందే మహాత్ము డితరదేశములకు బోయి మన్ననల బడయవలయునని తలంచుట లేదు. అమెరికా యూరపులనుండి అనేకమగు నాహ్వానములు వచ్చుచున్నను, ముఖ్యమగువిషయము పరిష్కారము గాక ముందు తాను విదేశములకు పోజాలనని, మహాత్ము డీవారపు “యంగు ఇండియా” పత్రికతో వ్రాయుచున్నాడు. హిందూదేశము తనసందేశము నితరుల కొనగకముందు తన సమర్థతను ముందుగ వ్యక్తపరచుట యవసరము.

కాంగ్రెసు: శాసనసభలు

విషయ నిర్ధారణ సభలో ప్రవేశ పెట్టబడిన తీర్మానము తుదకు స్వల్పపు మార్పులతో సంగీకరింపబడెను. లాలా లజపతిరాయిగారి సూచనలు గూడ తీర్మానమున పొందుపరపబడెను. స్వపరిపాలనపుకోర్కెకు ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము సరిగనుండకపోవుచో, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు మార్చి నెలవరకు సభలోనిలచి, బడ్జెటులను త్రోసివేయవలయునని గోరబడెను. ప్రభుత్వప్రత్యుత్తరమును గూర్చి యోచించుటకు కాంగ్రెసువర్కింగు కమిటీ కధికార మియబడెను. ఈమార్పులగూర్చి విషయ నిర్ధారణ సభలో తిరిగి వివాదము చెలరేగుట వింతగాదు. ప్రభుత్వపు కమిటీలన్నిటిలో సభ్యత్వమును మానుకొనవలయునని దెచ్చిన సవరణగూడ తీవ్రచర్చకు లోనయ్యెను. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు తాము స్పీనుకమిటీలో ప్రవేశించుట న్యాయమని పోరాడిరి. కాని అట్టి సభ్యత్వముల నెంత త్వరలో మానుకొనిన సంత శ్రేయస్కరము. ప్రతిష్టంభన పద్ధతికిది విరుద్ధమనుటకు సందియము లేదు. దీనివలన రిస్పాన్సీవు సహకారవాదులు మంత్రిపద స్వీకారమును సమర్థించుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. నేడు కాంగ్రెసునభిలో సంత్య నిర్ణయము జరుగ గలదు.

దక్షిణాఫ్రికా: కాంగ్రెసునీర్వాహము

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులగుర్చి కాంగ్రెసు సభవారు గావించిన తీర్మానము, ప్రజలనిశ్చయమును వ్యక్తపరచుచున్నది. రాజ్యప్రతినిధిగారు దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులకు జెప్పినసమాధానమును, గాంధీమహాత్ముడు సహేతుకముగ ఖండించెను. దక్షిణాఫ్రికా తన కిష్టమువచ్చిన చట్టమును నిర్మించుటకు వీలుగలదను వాదము నిలువనేరదనుటకు సందియము లేదు. వెనుక బోయరుయుద్ధము జరిగినపుడు, భారతీయులరక్షణ యొక్క కారణముగ సూచించబడెను. అప్పు డిసిద్ధాంతమును తెలుపక బోయిరి. నేడు స్పష్టముగా రిచ్చిన ఒడంబడిక భంగపరుపబడెను. దీనికి వేరొకయర్థమున్నచో, ఆనంగతిని నిర్ణయించుటకు మధ్యవర్తి నేర్పరుపవచ్చును. లేనియెడల కాండ్లటేబిలు సమావేశమును ఏర్పరుపవచ్చును. వీనిలో నేవియుజరుగనియెడల, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి చట్టమును నిరాకరింపవచ్చును. ఇందులో నేపనియు జరుగనిచో ఇంగ్లండు తన గౌరవమును కాపాడుకొనజాలదు. ఆసియా చట్టము మూలమున భారతీయులను గాక, బ్రిటీషు వారినే నిజపరీక్ష ఎదుర్కొనుచున్నది. ఈపరీక్షలో, ఏ రెంతవరకు విజయము గాంచెదరో చూడవలయును. నారోబీ భారతీయ సంఘము వారు పంపిన సందేశమునందు, హిందూదేశము స్వరాజ్యమును సంపాదించిన గాని విదేశములలోని భారతీయులస్థితి చక్కబడదని, తెలిపిరి. వీరు సత్యమును గ్రహించిననుటకు సందియములేదు. హిందూదేశ మిందునిమిత్తమే తన శక్తి సంతను కేంద్రీకరించుట ధర్మము.

సిక్కుఖియదీలు

గురుద్వారా చట్టమును నిర్మించి సిక్కుఖియదీలు విడువకుండుట ఎంత యసంబద్ధమో దెలుపనక్కరలేదు. అకాలీ నిర్బంధితులు పూచీ పడవలయునని కోరుట అవమానకరము. మత రక్షణకొరకై తమ సర్వస్వము సర్పణజేయ సంసిద్ధులయినవారు స్వల్పసౌకర్యముల కొరకు తమ గౌరవమును కోల్పోవుదురా? పంజాబు గవర్నరు గారు అకాలీల దృక్పథమును గ్రహింపజాలకుండుట మిగుల శోచనీయము. కాన్పురు కాంగ్రెసు సభవారు దేశాభిప్రాయమును స్పష్టము గావించిరి. నిర్బంధితులను విడుదలజేయ సంతవరకు గురుద్వారాచట్టము తిన్నగ కొనసాగదని వివిధనాయకులు లేటపరచిరి. సర్ మాల్యాం హెయిలిగారి కనయనను సౌమ్యమార్గమున వలంబించి నిర్బంధితులను వెంటనే విడుదలజేయుట వివేకము. హెయిలిగారు తమపట్టుదల నిడివరకే చాలవరకు విడనాడవలసివచ్చెను. ప్రజాభిప్రాయమునకు పూర్తిగా లొంగుచో, వారిప్రతిష్ఠ విస్తరించునుగాని తొలగిపోజాలదు. ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించుటయే, పాలకులప్రధానకర్తవ్యమని ఏనాడు గ్రహింపబడునో ఆనాడే దేశమున శాంతి సమకూరగలదు.

కాంగ్రెసుచందా

విషయనిర్ధారణ సభలో సంగీకరింపబడిన కాంగ్రెసు చందాతీర్మానము నిండుకాంగ్రెసుసభలో సంగీకరింపబడినంతట కెంతయు సంతసించెదము.

నూలుచందానుగాని పావలానుగాని చెల్లించినచో కాంగ్రెసుసభ్యులగుటకు వీలుండును. ఇట్టి ప్రత్యామ్నాయ తీర్మానమును సయితము హజరత్ మోహనీగా రెడిరించి నిస్సారముగ ప్రసంగించిరి. నూలుచందావలన ఖద్దరునిర్మాణమున కెట్టి ప్రోత్సాహము గలిగెనో దెలుపనక్కరలేదు. పాశ్చాత్య సాంఘికవాదము నామోదించెడి మోహనీగారు చేతిపరిశ్రమ నేల గౌరవింపరో తెలియదు. డబ్బుచందా కాక్షేపణ లేకబోగ నూలుచందా కేల యాక్షేపణ యుండవలెనో తెలియదు. మాలానా మహమ్మదాళీగారు మోహనీగారి వాదమునకు చక్కని జవాబిచ్చిరి. పావలాచందాను చెల్లించుటకు వీలున్నను కాంగ్రెసు సభ్యులెల్లరు నూలు వడికి సమర్పించుట శ్రేయస్కరము. ఇందువలన కద్దరుపరిశ్రమకు ప్రోత్సాహము గలుగుటయ గాక, ప్రజాసామాన్యముపట్ల నిజసానుభూతి జూపుటకు వీలగును. నిర్మాణకార్యక్రమము జరుగుగ కొనసాగుటకు వీలగును.

బర్మాభారతీయుల

బర్మానుండి భారతీయులను వెడలగొట్టుటకు నూతనముగ నిర్మింపబడిన శాసనమతిక్రూరమయినది. దక్షిణాఫ్రికాలోగూడ నిట్టి శాసనమును నిర్మింపలేదు. ఎట్టి నేరము జేసినవారినయినను బర్మానుండి పంపివేయవచ్చును. హిందూదేశపు కూలీలను బాధించుట కిది యుపయోగింపకమానదు. ఇట్టిశాసనమునకు అంగీకారము దెలుపవలదని, కాంగ్రెసుసభవారు రభిప్రాయపడిరి. హిందూదేశభాగ మగు బర్మాదృష్టిని నే నివారింపలేనిచో, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులను రాజ్యప్రతినిధిగా రెటుల రక్షింపగల్గుదురు? బర్మాభారతీయులస్థితిని స్వయముగ జూచివచ్చిన టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు కాంగ్రెసు సభలో నిజస్థితిని వివరించిరి. రాజ్యప్రతినిధిగా రేమి చేయుదురో చూడవలయును.

కాంగ్రెసు: హిందీ

దీర్ఘచర్చ జరిగినవిమ్మట హిందీభాష తెలియనివారు ఇతరభాషల నుపయోగింపవచ్చునని, కాంగ్రెసు విషయనిర్ధారణసభలో తీర్మానింపబడెను. దక్షిణ హిందూదేశ ప్రతినిధుల సౌకర్యము కొరకటలు తీర్మానింప బడినను ఇక ముందు ఎల్లరును హిందీ భాషను నేర్చుకొని జాతీయభాష ప్రవర్ధనమునకు తోడ్పడుట యవసరము. చెన్నరాజధాని హైందవజాతీయాభివృద్ధికి భంగముకలిగించుట పాడిగానేరదు. అస్సాంనందు రాబోవు కాంగ్రెసు సభ గూడును. ఆ సమయమునకు, ఆంధ్రులును తదితరులును హిందీభాష యందు తగిన పరిచయ మేర్పరుచుకొనెదరు గాక యని కోరెదము.

వర్ణభేదము

కాన్పురునందలి మెమోరియల్ తోటలోనికి భారతీయులు ప్రవేశించదలచినచో, ప్యాసుగావలయునట. తదితరులకుఘాత మక్కరలేదట. ఇట్టి వ్యత్యాస మెంత విచిత్రమో దెలుపనక్కరలేదు. అయినను, హిందూదేశమునందీది సర్వసామాన్యమయినది. భారతీయప్రముఖు తీ తోటలోని కంగీ

కారము లేకుండపోయి, మామూలు ఉత్తరువు నుల్లంఘించిరి. వీరిలోఁడాక్టరు రూథర్ ఫర్డుగారుగూడ కలరు. ఇతరనిదర్శనములతో జనితేక, యాయొక్క సందర్భమునుబట్టియే, భారతీయుల దృష్టిని రూఢుధుర్దుగారు గ్రహించియుందురు. స్వదేశమునందే భారతీయులస్థితి యిటులుండ, అన్యదేశములందు వేరుగ నుండనేరదు.

మద్రాసు బాలభటుల సమావేశము

ఈసమావేశము రేపటిదినము చెన్నపురిలో గూడును. జనవరి రెండవతేది వరకు జరుగగలదు. కార్యక్రమమును వేరొకచోట ప్రచురించితిమి. రాష్ట్రీయ కార్యదర్శులగు సందీప్ కామత్తుగారు సమావేశమును జయప్రదముగ నిర్వహించుటకై విశేషశృషి నలుపుచున్నారు. బాలభటుల కిచ్చెడి శిక్షణ వారిని సేవాపరాయణుల గావించుట కత్యంతముగ తోడ్పడుటకు సందియము లేదు. బాలభటసమావేశము విజయవంతముగ ముగియుగాకయని కోరెదము.

ముక్తదేనును విడుచుట

జపాను సైనికులు మంచూరియా ప్రధాన పట్టణమగు ముక్తదేనును విడుచుట కంగీకరించిరిని వినుట కెంతయు సంతసించెదము. చీనాకు సహాయపడి సందిగస్థితినుండి తప్పించుటకు మారుగ జపాను స్వార్థచింతతో మెలగుచో పాశ్చాత్యభాతుల కెట్టి ప్రోత్సాహము గలుగునో చెప్పనక్కరలేదు. జపానువారి నిశ్చయము వారిగౌరవమును కాపాడెనని చెప్పవచ్చును.

ప్రత్యేక కన్నడ రాష్ట్రము

స్టేటుకౌన్సిలు సభలో

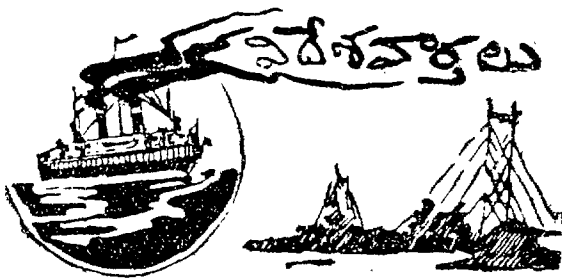
డాక్టరు యు. రామరావుగారి తీర్మానము
రాబోవు స్టేటుకౌన్సిలు సమావేశమున గౌ॥ డాక్టరు యు. రామరావుగారు ఈక్రింది తీర్మాన ముపపాదించునట్లు నోటీసు ఇచ్చియున్నారు.
పరిపాలనా సౌకర్యముల ననుసరించియు కన్నడము మాట్లాడుట జాతులవారి ఆర్థిక, సాంఘిక విజ్ఞానాభివృద్ధికి సాధనముగను ప్రత్యేకముగ ఒక కన్నడరాష్ట్రము నేర్పరచుట అవసరముగాన ఈవిషయమై విచారణనలిపి తగుఫలఫల నొసగుటకు అధికారులతోను అసధికారులతోను కూడిన ఒకసంఘము నియమింపవలయునని ఈసభవారు గవర్నరు జెనరలుగారికి ఫలహా నిచ్చుచున్నారు.

జాతీయ లిబరలు కాన్ఫరెన్సు

విషయ నిర్ధారణ సంఘముయెదుట బెట్టవలసిన తీర్మానములను లిబరలుపార్టీ నాయకులు చర్చించుట కలకత్తా, డిశంబరు 26:— జాతీయ లిబరలు కాన్ఫరెన్సు అన్యత తపసించ ఎన్నుకొనబడిన సర్ మోరోపంతు జోషీగారు నేడిచ్చుటకు వచ్చిరి. సర్ చీమన్లాల సెలత్వాడ్, డి. జి. డాల్బీ, ఎస్. డి. అలేక్సర్ మొదలగువారలు గూడ విచ్చేసిరి. సోమవారమునాడు జరుగు లిబరలు కాన్ఫరెన్సుయొక్క విషయనిర్ధారణసంఘము నెదుట బెట్టవలసియున్న తీర్మానములను చర్చించుటకు లిబరలు పార్టీ నాయకులు నేటి మధ్యాహ్నమున సమావేశమైరి. (ఆ. (పె.))

వర్తపాతము

సిల్వా, డిశంబరు 27:— వర్తమగురియకుండగనే పడమటి వాయుకల్లోలము మెల్లగ సాగిపోయెను. మదరాసు డక్టరు, ఆగ్నేయ మదరాసులందు స్వల్పముగ వానగురిసెను.
శూచన:— విశేషము మార్పుగలుగదు. (ఆ. (పె.))

ఇండియాలో ప్రతి ఎక్స్‌యిజు పన్ను నాపుజేయుట

నేషను పత్రికాభిప్రాయము

డిశంబరు మొదటి తేదీనుండి నూటికి రెండు వాళ్ల ఇండియాలో తయారగుచున్న నూలుపరకులపై విధించబడుచున్న ఎక్స్‌యిజు పన్నును ఆపుజేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వము వారు నిశ్చయించిరి. ఆ ప్రకారము ప్రకటించిరి. ఇతర చిక్కులు ఎటున్నను, రాబోవు ఆర్థికపత్రములో దానిని కాళ్ళతముగ రద్దుజేయుటకు ఏర్పాటుజేసెదరటం లంకామైదు పోటీని తాళు కొని భారతనేతపారిశ్రామికముల లాభకరముగ వర్తకమును సాగించుకొనుటకు జేయు సంతకము ఏర్పాటు లివి. ప్రస్తుతము లంకామైదు పరకులపై విధించు పన్నును 7 1/2 నుండి 11 టికి పెంచుచెదరటం. ఈ ప్రకటనమునే కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట గావించినచో లంకామైదులో ఎక్కువలేని ఆక్షేపణలు ఆంధ్రో శనము బయలుదేరెడివి. కుపితముల ప్రతిపరకుల యంత్రాలయముల ప్రతినిధులగు యజమానులను, ట్రేడ్ యూనియను అధికారులను కలిసికొని మంత్రులు తొందరగ చర్చించెడివారు. కాని ఇప్పుడట్లు కోపగించుకొని ఆందోళనము గావించిన తమకే నష్టముని లంకామైదువారు గ్రహించిరి. ఈకోపాలలో భారతదేశ ఆర్థికవిధానమును లంకామైదువారి లాభములను పాటిం చక భారతీయుల ఆశయములనుబట్టి ఏర్పాటుజేసిననే సాగును. ఈ సంగతిని లంకామైదు శీఘ్రముగ గ్రహించినచో పూర్వముకంటె ఇప్పుడే ఎక్కువగ ఇండియాలో తనపరకులను వెనజల్లుటకు ఎక్కువ అవకాశముండును. ఇదివరలో దిగుమతియంతులను హెచ్చుజేసినందున లంకామైదువారు ఆక్షేపణలు గావించుటచే లంకామైదు పరకులకు ప్రతికూలముగ ఆందోళనమును సల్పుటకు భారతీయులను పురికొల్పెను. ప్రస్తుతము తీసికొన్న చర్య క్రొత్తగ అవలంబించినచర్యము గాదు. ఆర్థికపరిస్థితులు అనుకూలముగ నున్నపుడు ఎక్స్‌యిజుపన్నును రద్దుజేసెదమని హామీప్రభుని కాలములోనే వాదన మొనర్చియుండిరి. ఆ వాదనమును నెరవేర్చకుండ ఊరక ఆలస్యముజేయుటకు వీలు లేకపోయెను. ఇటీవల ఇండియాలో మిల్లులు దుర్దశలో నున్నవి. ఒకమూల తక్కువవేతనముల నిచ్చెదమని యజమానులును, సమ్మెగట్టెదమని పనివాండ్లును, పనివాండ్లు చాలమంది పనిలోనికి బోకుండ తమగ్రాముములకు బోవుటచేతను ఇండియా ప్రభుత్వమువారి టిల్లు ప్రకటించవలసివచ్చెను.

మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికాభిప్రాయము

ఇండియాలో మిల్లులయందు నేయు నూలుపరకులపై విధించు ఎక్స్‌యిజు పన్నును విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈవారము అతిశీఘ్రముగ ప్రవర్తించిరి. ఎక్స్‌యిజుపన్ను సంచలన భారతీయుల కెవరికిని ఎంతమాత్రము ఇష్టములేదు. దీనికి కారణము జపానుపోటీయు, కొంతవరకు లంకామైదుపోటీయే. ఈపోటీ ఇండియనుమిల్లులకు నష్టముగ నుండుటయే ఎక్స్‌యిజు పన్నును దీసివేయవలె ననుటకు కారణము. అందుచేతనే ఆర్థిక పరిస్థితులు అనుకూలముగ నున్నవెంటనే ఎక్స్‌యిజుపన్నును రద్దు జేసెదమని పోయిన రెండుసంవత్సరములనుండి గుర్తించుటకు వీలైనది. అప్పుడు వీలులేని ఆర్థికపరిస్థితులు ఇప్పుడేర్పడె నని వినుటచే ఆశ్చర్యమగుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మొత్తముమీద రద్దుజేయు ఈచర్యను ఇంతతొందరగ తీసికొనుట మరింత ఆశ్చర్యముగ నున్నది. ఇండియాలో సంతకపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టరాదని మరల ఆందోళనమును లంకామైదువారు సన్నిహిద నిరర్థకమును. ఇప్పుడు చేయబడినయేర్పాటును తమకు అయ్యయ్యగ నున్నను, సడిచప్పుడు లేకుండ ఒప్పుకొన్న గౌరవముగ నుండును. లంకామైదు పలుకుబడి, పోటీవిషయమై ఇంతవరకున్న ప్రాతిద్యేవము, కోపము తగిన వర్తకములో నష్టములేచివున్న కొంతపరిహారముగ నుండును. ఈ క్రొత్తకాసనముచే ఆ పరిహారము అంతవిస్తారముగ లేవన్నను కొంతవరకయినను తృప్తికరముగ నుండును.

చీనాలో అంతఃకలహము

జపాను సైన్యములు ముకుడెనునుండి మరలుట టోక్యో, డిశంబరు 26:—ముకుడెనులో జపాను సైన్యము లున్నచో ఖర్చు అపరిమితముగ నుండునని చెప్పబడె ముకుడెనునుండి జపాను సైన్యములను మరలించుటకు యుద్ధకార్యా లయమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. మరల పోరాటము లేనిచో చాంగ్‌శినిగారి కోరికప్రకారము ముకుడెనులో ప్రవేశించుటకు వీలుగ నుండుననుకొనుచున్నారని చాంగ్‌శిని, పెంగు యూసింగు సేనానికి మరల యుద్ధము గలుగవచ్చు నని యనుకొనుచున్నారు.

చీనా కల్లోలము

సైనికనియామకము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

పికింగు, డిశం 28:—చివీరాష్ట్రమునకు సివిలు సైనిక గవర్నరుగ నున్న సర్ జూయూ హే అనుసేనాని పెంగుయూసింగు గారి కుడిభుజము. పరాజయముగాంచి ఎక్కడున్నదీ తెలియకుండపోయిన తీవ్రగుళిను సేనానిస్థానే ఇతడు నియమించబడెను. టీన్జిన్, పికింగువద్ద కైల్ రాకపోకలు తంతివారప్రచారము యథాప్రకారము సాగుచున్నది.

అబ్దులుకరీంగారి సంధి రాయబారి

కర్తా క్యానింగుగారికి మ్యాడ్రిడులో గూడ ప్యారిసులో బ్రియండుగారు జూపిన తిరస్కారమే ప్రత్యక్ష మాయెను

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశంబరు 27:—ప్యారిసులో బ్రియండుగారు తిరస్కరించినచో మ్యాడ్రిడులో గూడ అబ్దులుకరీంగారి సంధి రాయబారి కర్తా క్యానింగుగారికి తిరస్కారము ప్రత్యక్ష మాయెనని మ్యాడ్రిడు వార్తలు చెబుచున్నవి. ఇతని ప్రయత్నములు సంధికొరకు జేయుచున్నవి గాననియు పత్రికలలో రిపుల ప్రచారమును వివిధ వారితో ప్రస్తాపించి వ్యాపింపజేయుటకు ఎత్తిన ఎత్తులనియు అబ్దులుకరీంగారు పోయిన ప్రతిష్ఠను మరల సంపాదించుటకు జేయు ఏర్పాటుగాని నిజమగు సంధి ప్రయత్నములు గానని త్రోసివేయుచున్నారు.

చెదు రక్తముచే కలిగిన

అన్న కోశప్రణామము పూర్తిగా తొలగించునివారిని కడచిన 5 సం॥రములనుండి భోజనమునకుమునుపు, తరువాత చెదురక్తము ఉండుటచే సాత్తి కడుపు నొప్పిగార్యుండు యుండెను. తరువాత బాధపెచ్చి అన్నకోశప్రణామము (అపెన్సిటిసు) గా మారెను. శస్త్రచికిత్స చేసుకొనినట్లుగూడ సలహా నొసంగిరి. నేను అనేక వైద్యులవద్ద బ్రేషధనీవ చేసితిని గాని వ్యాధి నివారణకాలేదు. మరియు బాధ క్రమే హెచ్చగుండుడెను. నేను ఒకవకసము అన్నముగూడ తినుటకు వీలైనదికాదు. తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర, నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్న నగరము, ఆర్మీనియల్ బిద్ది, నెం 72 రు భవనమునం దున్న, పండిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు వారివద్ద చికిత్సను ప్రారంభించిన వారముదినములలో బాధ పూర్తిగా తొలగెను. మరిరెండు వారములకు నాకు మంచి ఆరోగ్యము కలిగినది. ఎస్. వి. రత్న వేలు గుమాస్తా, ఫింగర్ క్రింటుబీర్, సి. ఐ. డి. ఆఫీసు, మద్రాసు.

కర్ణ రోగములకు నివారిణి

నేను బాధ పడుచుండిన చెవిసంబంధమైన చిక్కు రోగము తిరునల్వేలి జిల్లా, కృష్ణాపురవాసియును, ప్రస్తుతము చెన్ననగరము, ఆర్మీనియల్ బిద్దిలో, నెం 72 రు గల భవనమునం దున్న పండిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు చికిత్సచేసి నావ్యాధిని పూర్తిగా పోగొట్టిరి. కె.టి.కోమామ్ మేనకల్లూర్, చెవిన్యూ పెక్కిటలేలు మద్రాసు 30-8-1927

వాతావరణస్థితి

1925 సం॥ డిసెంబరు 28-వ తేదీ సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	కల 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	కల 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	కల 24 గంటలలో వర్షము	అత్యధికవర్షము 1-వ తేదీనుండి వర్షము	కురియకు సంవత్సరమునకు మొత్తము.
గోపాపురం	81.8	65.6	...	26.87	44.96
విశాఖపట్నము	79.8	71.3	...	12.89	87.09
కాకినాడ	78.7	71.1	...	18.51	89.09
మచిలీపట్నము	79.8	71.4	...	14.60	41.59
కర్నూలు	...	...	...	...	26.01
బళ్లారి	79.2	68.2	...	6.79	20.51
కడప	81.5	70.2	0.55	12.17	81.28
నెల్లూరు	81.2	69.6	4.09	44.12	87.98
మద్రాసు	84.4	72.5	0.58	47.06	50.74
కడపూరు	83.8	72.2	0.92	7.50	52.94
నీలము	86.9	68.2	0.05	8.05	89.80
కోయంబూరు	81.7	69.3	0.04	16.77	22.29
తిరుచనాపల్లి	87.6	72.4	...	15.06	88.18
నాగపట్నము	82.5	77.1	...	47.27	54.98
వజ్రవర	87.2	73.8	...	19.61	88.68
పాంబూర్	82.6	76.2	0.05	42.10	87.00
తిరునల్వేలి	...	...	1.74	36.34	28.84
తిరువేండ్రము	80.3	75.1	0.26	32.45	64.51
కొచ్చిక్	88.2	75.8	0.18	27.89	114.51
కాలికట్టు	92.0	74.1	...	25.15	117.16
మంగళూరు	87.2	74.3	...	13.15	125.68
తెంగుళూరు	77.9	63.4	0.01	8.98	85.87
మేరకార	75.2	61.5	...	16.99	125.46
కొడెకనూర్	54.2	44.4	0.72	46.68	62.18

సర్కారులు:—గోపాపురంలో ఆకాశము ఎడ్యులముగ నున్నది. తక్కినచోట్ల మేఘములు స్థూరముగ నున్నవి. గోపాల పురం విశాఖపట్నములందు ఆర్ద్రత ఎక్కువ. మచిలీపట్నములో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 4 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూలు:—కర్నూలుసంగతులు తెలియలేదు. కడపలో 0.55" వర్షించెను. మేఘములు స్థూరముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి తక్కువ. రాత్రివేడిమి కర్నూలు బల్లారి 5, 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో 4.09" వర్షించెను. కడపలో 0.92, మద్రాసులో 0.58" వర్షించెను. మేఘములు స్థూరముగ నున్నవి. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి మద్రాసు, కడపూరులో 3 నుండి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధాని దక్షిణార్ధమున స్థానికచినుకులు పడవచ్చును. యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాధి వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

కమలాక్రి

(విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజాకాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ-రా-(శ్రీ), రాయనం వెంకటశివుడుగారు ఎం. ఏ., ఎల్. టి. సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, ప్రతాచారవ్యవహారములు, గుణ, శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

120 పేజీలు. ఫెదర్వెట్టుకాగితము. మంచి అచ్చు. 0-8-0.

మేనేజరు.

7. రంబుకెట్టిబిడి, మద్రాసు

మదరాసు వార్తలు

సుగంధ విలాసనభ- సావిత్రి:— ఈశ్వరవారు మంగళవారము 29 తేదీ సాయంత్రము 6గ. విజ్ఞానవిభాగము హాలులో సావిత్రినాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము ఏలూరు:— ఈసమాజమువారు ఎప్పుడో నాటకశాలలో రేపు మంగళవారం సాయంత్రం 5½ గంటలకు ద్రౌపతి వస్త్రాభరణమును బుధవారం 5½ గంటలకు వరవిక్రయనాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

ఒక దొంగగొంగుపు పట్టుపడుట:— గొల్లాపురం దొంగదాసిగుంపుకు చేరేవారిలో 5 మంది చెన్నపురివిభాగంలో గుంపులోకిలిసి తిరుగుచుండిరి. ప్లరబజారు పోలీసుస్టేషనుకు చేరిన సబ్ ఇన్స్ పెక్టరు గణపతిమొదలిగారు వీరిని కడచిన శనివారము పట్టుకొనిరి. పోలీసు విచారణ జరుగుచున్నది.

ది. బి. కేశవశిల్పిగారి ఆరోగ్యము:— మద్రాసు కాననభ దివ్యుని (పెరిడెంటు ది. బి. కేశవశిల్పిగారు కొన్ని దినముల నుండి నంజావ్యాధిచే బాధపడుచుండిరి. వారిపైపడు క్రమముగ ఆరోగ్యపంతు లగుచున్నారు. నెం 2 హాల్సులోనున్న వారున్నారు.

తాళముల గుత్తి:— సార్వసారథి దేవాలయమునందు ఏకాదశి నాడు ఆరుతాళము చెవులు రత్తి దొంగిలించి, కొట్టుకొనినవారు యాదినవలసమువద్ద విచారించిన నిచ్చివేయబడును. జ. గౌరవరావు తండ్రి, నెల్లూరు నివాసి, తాళముల పట్టుకొన్నాడు.

ఒక ఆత్మహత్య:— మిల్లనందు ప ని చేయబడినది. 50 సంవత్సరములవాని మృత్యుశిఖరమునాల్లో బారక్కూరులో ఒక బంగళాయందలి గుంటలోపడియుండెను. కడచిన గురువారమునండి ఇతడు కనుపడకుండెను. కడుపునొప్పిచే ఇతడు ఆశ్రమముగ బాధపడుచుండెను. అందున ఆత్మహత్య గావించుకొనెనని ఊహించబడుచున్నది. జిడివిజను పోలీసు వారు నేటిదినము సాయంత్రము పంచాక్షతీ జరిపెదరు.

రాకపోకలు:— సి. ఎస్. చంద్రవర్మగారు, కష్టము కలవారు, డి. ఎస్. శివస్వామి అయ్యగారు, నేడుదయమువచ్చిరి. యు. ఎస్. నేనుగారు నిన్నరాత్రి కలకత్తా బోయిరి.

సింహళమునుండి నేడు 180 మంది బాలభటులు వచ్చిరి. వీరందరు రేపుజరుగు బాలభటు ప్రదర్శనమును పాల్గొందురు. వీరు బయలుదేరునాడు సింహళము గవర్నరుగారు ప్రాతాహ్నాకరమును సందేశముపిరి.

బెంగాలిపత్రిక సంపాదకులు ఆర్. ఎస్. శర్మగారు, డి. జి. దేశికాచారిగారు నేడుదయము వచ్చిరి.

అడయూరులో ఘోరమరణము:— అడయూరులో జరుగుచున్న దివ్యజ్ఞానసమాజ ఉత్సవములకు వచ్చినవారిలో మైసూరు వాస్తవ్యుడగు ఒక బాలభటుడు ఘోరమరణము పాలయ్యెను. నిన్న సాయంత్రము ఆయన సముద్రతీరమునకు వేరొకరితో స్నానముజేయుటకుబోయిరి. ప్రమాదవశమన కాలువారి తరంగములలో కొట్టుకొనిపోయిరి. ఇరువురలో నొకరిని రక్షించుటకు పిలువగలిగెను. రెండవవాని శరీరము నేటి ఉదయమువరకు నగపడలేదు. ఈతను దివ్యజ్ఞాన సమాజకుడనియు, బాలభటుడుగా నుండి గత నాల్గోజులలో యెక్కువనేవ జేసిననియు, వీరి శవముగపడినవో జడ్డు కృష్ణమూర్తిగారే స్వయముగ అంత్యక్రియలు జరిపెదననియు, యితర సమాజములు పాల్గొందురనియు ఉపాధ్యక్షులకు జనరాజుచానుగారు నేడుదయము సభలో దెలిపిరి.

నేడుదయము సమాజకులందరికి సమిష్టిగ నొకచోరామపటము తీయుటకై బెంచీలు, గాలి తొక్కుగా చేర్పరిది. ఏర్పాటులన్నియు ముగిసి ఫోటో తీయుటగూడ జరిగినవిదప వైమెట్టుచెనుండిన ఆంగ్లేయదొకడు క్రిందబడిన. మోపయిన చెట్టు తగిలెను. వెంటనే ప్రథమచికిత్సజేసి జనరలు ఆస్పత్రి కంపిరి.

పాదుకాపట్టాభిషేకము
శ్రీ ఏలూరు సీతారామాంజనేయ నాటకసమాజము వారు నిన్నసాయంత్రము పాదుకాపట్టాభిషేకమును ప్రదర్శించిరి. 3 గంటల కనిననాటకము 4-15 నిమిషములకు ప్రారంభింపబడినది. జనమువత్తురని యింక ఆలస్యముజరిగినను ఆంధ్ర సభను మొయిన్ నడకను నడిపి ముగించిన సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారుసహా నాటకప్రారంభమునకై వేచియుండుట జూడ ఈనాటకసమాజమువారి నాటకములను విలోకించుటకు ప్రజల యందు గల కుతూహలము తెల్లము కాగలదు.
కాని నిన్నటి ప్రదర్శన మంతకుతూహలమును నిలబెట్టినది మాత్రము చెప్పవలెను. విజ్ఞాన విభాగమువారు బట్టిచూడగా, ఈనాటకసమాజమువారు ముందుకొనిన ద్రౌపతిలో తేక గ్రంథకర్త నూరినపక్కిని ద్రౌపతి గ్రంథమును రచించెనో యనునట్లు సభాసభులకు తోచెను. నాటకము మొత్తమున బాగుగా నుండినను ఈనాటకమునకు చిరపరిచయమైన మదరాసువాస్తవ్యులు ఈనాటకమును తిరిగి ప్రదర్శింపమని నాటకసామాజకులను వాంఛించరని భావించెదను. కైకపాత్ర ధారియు రామపాత్రధారియు తమపాత్రలను ఇంక చక్కగ పోషించిరి గాని రామపాత్రధారి సంగీతమును కొంచెము తగ్గించిన బాగుండెడిది.

గిండి గుట్టపుపంచెములు రెండవసమావేశము

కడచిన శనివారము 27-12-25 తేదీయందు మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకు గిండి గుట్టపుపంచెములు ప్రారంభింపబడినవి. నియమితకాలమునకు ముందుగ కొంచెమువర్షించినను వెంటనే తెలిసి నిడినందున ఎట్టియభ్యంతరమును లేకయే మొత్తము రి పంచెములు జరుపబడినవి. అన్ని తరగతులందును సభ్యులు, ప్రేక్షకులు పంచెమాడువారు నిండిగ నుండిరి. సభ్యుల కేర్పరుపబడిన ప్రత్యేకలమంగుళాపట్టులును, తెల్ల వాడుక ప్రభుత్వాధికారులును, జమీందారులు, సంస్థానాధీశులు నుండిరి. చన్నపురి గవర్నరు గోషెనుప్రభువుగారును వారికుటుంబమువారును ప్రత్యేకముగ కేర్పరచినస్థానముం దాసీనులైయుండిరి. ప్రేక్షకులలో చాలభాగము పంచెములజేయుటకు వచ్చినవారే. ప్రతి పంచెముందును సభ్యులగుపరచిన శ్రద్ధ, యత్నాహములకు మిత్రయేలేదు. తా మేగుట్టముపై పంచెమునైచిరి ఆగుట్టము ముందు వచ్చుచున్నటుల తెలిసినదే తడవుగ కేకలిడువాడు, వెర్రెత్తి నటుల పరుగువారు, చివ్వులుగొట్టువారు, పట్టరాని సంలసము వలన ఒకరిపైనొకరు బడువారలు పెక్కుండుగానిపింతురు. “లక్ష్మీ, మామిలకు, డిరా” అను గట్టములవలన రయన్ అను వారు పంచెములలో సభిముగ 7 లుపొందినవారై బహుమతుల నందిరి. గోషెనుప్రభువుగారి సత్కీర్తిగారిచే బహుమతి గిన్నెలు ఒసంగబడినవి.
మొదటి పంచెనుపంతు మేయరు వారిచే స్వారీజేయబడిన రిఫాయను గుట్టమును, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, పంచెములందు వరుసగ “ఆస్పర్క్, అహియడు, లక్ష్మీభవానీ తిల్యారు, మామిలకు బాటిలుకాలు డిరా” అను గుట్టములు గలుపొందెను. తిరిగి బుధవారము పంచెములు జరుగును.

చెంగల్పుట

ఈ ప్రవృత్తికి ఏ కాద? (25-12-25) కుక్రవారమున మద్రాసునుండి దక్షిణ ఆంధ్ర భాషా సమాజపు కార్యదర్శి యగు మ-రా-రాత్రిసాధు వరదరాజుపంతులుగారు యచ్చటికి వచ్చియిక్కడి యాంగ్లముల పిలిపించి బలిజపిషియందును ధర్మరాజుదేవాలయముందు సభ చేయించి ఆంధ్ర భాషా ప్రబోధము కలుగజేసిరి. వచ్చినవారు కొద్దిమందియైనను శ్రద్ధతో విని చివరకు అతి శీఘ్రకాలములో యీ సభను బహిరంగపరచి గొప్పసభ చేర్పించి కార్యనిర్వాహకవర్గము యేర్పాటు చేయుటకును సదరు సభకుమ-రా-రాత్రిసాధు వెంటకడదినాయుడుగారిని యాహ్వానించుటకు తీర్మానించిరి.
డాక్టర్ యా. స్వామి.

సుఖభోగి తైలము దబ్బి 1-రు. 1-0-0

అన్నివిధముల పుష్టమును ఈతైలము ఉపయోగించును ఈ తైలమురాచిన పుష్ట మునును. లోపలికి మాత్రము తిన నలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును, కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడుచున్నది.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

చెన్నపురి పార్కు వేడుకలు

పార్కిశ్రామిక కళాప్రదర్శనము

దక్షిణ ఇండియా వ్యాయామ సంఘమువారి యాజమాన్యమున జరుపబడు పార్కువేడుకలలో బాటు పార్కిశ్రామిక కళాప్రదర్శనమును జరుపబడుచున్నది. ఇదివరలో నేసంవత్సరమునందు ప్రదర్శనమున కింతటి ఉత్తమును, విచిత్రము నగు వస్తువులు రప్పింపబడియుండలేదు. దక్షిణ భారతదేశమందలి పేర్కొనదగిన పరిశ్రమాలయము లన్నింటినుండియు పరిశ్రమకుల వస్తువులు ప్రదర్శింపబడినవి. ప్రభుత్వమువారి ఇంజనీరులు, ఆ గోల్డ్ మెడల్ గెలుపొందిన వారును, గోల్డ్ మెడల్ గెలుపొందిన వారును జూరరులును, నూలు నేతయందు ప్రకృతియందలి దృశ్యవృత్తిగాంచిన నూతనవిధానము తెన్నియొ గవ్వరచిరి. కంబలి నేతయందును, పువ్వయినేతయందును అద్భుతమున వస్త్రములను తివాచీలను తయారుజేసిరి. పట్టుపురుగులనుండి యంత్రసాయమున వారము తీయుట పెక్కుమంది దృష్టి నాకర్షించెను. ఇంజనీరింగు కాఖ యందు భూమిలో రంధ్రముజేయు యంత్రములను రాచిని తొలిచెడి యంత్రమును నీటి నొకస్థలమునుండి త్వరితముగ నొక స్థలమునకు తోడిపోయే యంత్రమును, లోటలకు నీరు జల్లు జలకలకము మున్నగు సాధనములు పెక్కింటిని ప్రదర్శించిరి. అటవీకాఖవారి నానావిధములగు కొయ్యలు మున్నగు వానితోబాటు ఏనుగు పాదముతో నిర్మింపబడిన గిన్నె మిక్కిలి అద్భుతము గలిగించుచున్నది.

తమిళనాడు కాంగ్రెసు ఖాది విస్తారము వారు ప్రదర్శించిన ఖద్దరు వస్త్రములు చూడవగియున్నవి. వంగదేశ మందలి జరహంపురమునుండి దెప్పింపబడిన ఖద్దరుచీరలు 50 మొదలు 60వ నెంబరునూలతో నేయబడి నుండరమున అందులు గలిగి విదేశీయ నుగు విలువగల చీరలను ధిక్కరించుచున్నవి. ఇంకను రాజాపాలయం మున్నగుస్థలములనుంచి పరిగెట్లు అంగ వస్త్రములు మున్నగువవి ప్రదర్శింపబడినవి. కావలి, మున్నగు స్థలములందు ధైరీల పాకాలయందు తయారైన వస్త్రములు దట్టముగనుండి అధికకాలము నిలువజాలియున్నవి. మైసూరు వారిమంచి గంధపు కృషనులును, దంతపుసలులును, మంచిగంధపు పరిమళద్రవ్యములును నిజముగా గాంచదగియున్నవి. కొచ్చి ను, తిరువాన్కూరు ప్రాంతములనుండి రప్పింపబడినకందుజెండి, ఇత్తడి సామానులు అసాధారణములు. లక్ష్మీరతున్న కంపెని వారు శ్రీమతుల సాధముల కమచ్చడి నూత్న నాగరికతాయం (తెలివేమలులను ఆరోగ్య కాస్త్రా)నుగణ్యమై యుండెడి సాధనముల ప్రదర్శించిరి.

చన్నపురి కావ్యోదయ ప్రాథమిక పాఠశాలలందలి విద్యార్థులచే నిర్మింపబడిన ప్రుప్రవృత్త వజ్రపురపాలును గలుగజేయుచున్నది. బాలురు వారియూహాపాతల ననుసరించి స్వతంత్రము గ నిట్టి పరిశ్రమలజేయగలుగుట ప్రశంసనీయును. చన్నపురి శిల్పియగు నాగవ్వయనువారిచే తయారు జేయబడిన శిలా లోహాత్ర ప్రతిమలు ఈ సంవత్సరపు విశేషములలో నొకటి. రాధా కృష్ణులు, మురళీకృష్ణులు మున్నగు చిత్రములును గ్రీకు బొమ్మలును వెంకటగిరి రాజాగారి శిలాప్రతిమలును స్వాభావికముగ చెక్కుబడి తీవ్రత లట్టిపడుచుండెను. ప్రదర్శనమున కీవల ప్రతి సంవత్సరమువలెనే కాలలన్నిటియందు దుకాణములు నిండియున్నవి. ఒకచోట విద్యుచ్ఛక్తిచే నొక చిన్న రైలుబండిని నడపుచుండిరి. వేరొకచోట మైసూరు రాష్ట్రమునుంచి ఇరువురదేహము లొకటిగ కలిసిపోయిన బాలికలు జూరరులుండిరి. ఈ బాలిక లిరువురను ప్రత్యేకముగ నొక్కొకతలయు రెండు కాళ్లును ఒక్కొక్కచేతినిమాత్రమే గలిగియున్నారు. శరీరభాగమందు నడుము భాగము మాత్రము కలిసియున్నది. ఇరువురు నొండొరులతో మాటలాడుకొనగలరు. కాని వడచినను లేచినను, కూర్చుండినను ఒకరినివిడచి వేరొకరు ప్రవర్తింపజాలరు. వ్యాయామములును, గుట్టపుపంచె పంచెములును, రాత్రులందు బాణసంచాలును ప్రజల నెక్కుడుగ నాకర్షించుచునే యున్నది.

వజ్రగుళికలు 20 మాత్రల దబ్బి వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు సరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్తపుష్టి వంది ఆరోగ్యమునకు మూలము.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

స్వరాజ్యపక్ష తీర్మాన సవరణలు

విషయ నిర్ణయ సభ యందు చర్చ

(౧)

డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారు నో-ఛేంజర్ల సీటిని ప్రకటించుట

స్వరాజ్యపక్షము-ఉద్యోగములు

పండిత మోతీలాలు స్వరాజ్యపక్షముల బైటబైటములు

(అ. ప్రె. స్వేచ్ఛలునర్వసు)

కాన్పూరు, తిలకునగర్, డిసెంబరు 27:-

నిన్న రాత్రి కాంగ్రెసు అసెంబ్లీయే బడిన అరగంటకు మరల విషయ నిర్ణయ సభ సమావేశమయ్యెను.

స్వరాజ్యపక్ష తీర్మాన సవరణ

పండిత మోతీలాలుగారు పుష్కల నిన్న జరిగిన చర్చలనుబట్టి నాయకులతో సంప్రదించి స్వరాజ్యపక్ష తీర్మాన సవరణకు అనుగుణముగా వినియోగించుటకు వివరించెను. ముఖ్యముగ మూడు మార్పులు చేయబడెను. మొదట, 1924 ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీనిని 1925 సెప్టెంబరు 8 వ తేదీనిని అసెంబ్లీలో గావించిన తీర్మానముల నేను నలు డిమాండ్లకుండ అసెంబ్లీలోని జాతీయపక్షమునర్వసు "పరిష్కారపు మర్తులు" అని మార్చబడెను. రెండవది ప్రభుత్వమువారిపై ప్రత్యుత్తరములైన అభిప్రాయముల బయటపెట్టుట నిమిత్తము స్వేచ్ఛలుకమిటిలో కాంగ్రెసు వర్గీకరణమునర్వసు, యింకను మరి కొందరు జేర్చవలయును. మూడవది, తీర్మానమునందు ప్రభుత్వమువారు ఫిర్యాబిలో పల నిచ్చు ప్రత్యుత్తరము అసంతృప్తికరముగ నుండునెడల స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు తమస్థానముల వదిలిపోవలెనని గలదు. కాని ప్రస్తుతము సవరించబడిన తీర్మానమునందు, స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు దేశములోనికిపోయి ప్రజలలో పని చేసేదమునిచ్చెనని సభ్యులుగ నేయుండి బడ్జెటులను త్రోసివేసి తరువాత స్థానములను వదిలివేయవలయునని గలదు.

పండిత మోతీలాలు ప్రసంగము

తీర్మానము నీ సవరణలతో పండిత మోతీలాలు వివరించుచు నామూర్తులై కేయబడెనో చెప్పెను. అసెంబ్లీ తీర్మానము నేను నలు డిమాండుగ తలంప వీలులేదనియు, స్వరాజ్యపక్షమువారైన ను దానిని గూర్చి అలోచింపలేదనియు, ఆయన చెప్పెను. అసెంబ్లీలో స్వరాజ్యపక్షమువారు ఇండిపెండెంటు పక్షమువారు దీనిని కనీసపు పరిష్కార మార్గముగా ప్రభుత్వమువారికి చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు ఆమరతులైనను ఒప్పుకొనలేదు. మరియు విషయమేమనగా స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము అసంతృప్తికరము నుండెనని తోచినయెడల తమస్థానములను వదిలివేసెదమని తెల్పి వెంటనే దేని రాగూడదనియు, ప్రానాన్యబిల్లులను త్రోసివేయువరకుండవలెననియు లాలా లజపత్ రావుగారి అభిప్రాయమై యుండెనని చెప్పిరి.

డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారి విజ్ఞాపనము

అంతట డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారు యాతీర్మానమునో ఛేంజర్ల అభిప్రాయములను వివరించి తెల్పిరి. ఈ తీర్మానము వట్టి బూటకమైనదనియు, నో ఛేంజర్లను స్వరాజ్యపక్షమునకు గల భేదముల నిది మరింతయొక్కవ చేయుననియు వీరు చెప్పిరి. ఈ తీర్మానములో నుపయోగించబడిన పదముల కెవరి కనుకలముగా నైనను అర్థముచెప్పవచ్చున గావున యిప్పుడీ తీర్మానము సంగీకరించినచో స్వరాజ్యపక్షము లిప్పుడేమి చెప్పినను మరియొక మెట్టు దిగి యుద్యోగముల సంగీకరింపకూడదు. కావున శాసనసభా ప్రవేశములో సమ్యక్ము లేనివారైనను నీ తీర్మానముపై ఓటు చేయుట నీతిమూలమునను. కావున స్వరాజ్యపక్షమునర్వసు సమసింపి నోచేంజర్లవారు ఓటు చేయరాదని చెప్పుచున్నాను. స్వరాజ్యపక్షము తమ ఆదర్శములను కొన్నింటిని వెరవేర్చుకొని దేశమునకు కీర్తిగడించినను కొన్ని విషయములలో పూర్తిగా విఫలమనోద్యులము. ఈ తీర్మానము ప్రకారము ప్రభుత్వమువారినుండి సరియైన సమాధానము రాకపోయినను స్వరాజ్యపక్షము మరిమాడువారములు కూర్చుని ప్రస్తుత విషయంపై ప్రకారము పనిచేయుదురు. మార్చి మొదలుకొని సభలవాయింతుట ఆవియేనిరిచిపోవునప్పుడు స్వరాజ్యపక్షము శాసనసభలనుండి బయటికి వచ్చి ఏమి ప్రయోజనము నిజముగా లభింపజాలగా రొకప్పుడుచెప్పినట్లు గానిది ఎటుక పిల్లిచెరలొట్టుమునంటిని, మరియు ప్రభుత్వమువారి

నుండి అసంతృప్తికరమైన జవాబు వచ్చిన పిమ్మట స్వరాజ్యపక్షము నిర్మాణకార్యక్రమముకొరకే పనిచేయుదురని చెప్పబడియుండలేదు. స్వరాజ్యపక్షము బయటికివచ్చి వచ్చే జనరలు ఎల్లెవరునలో పోరాటము సర్వ కాంగ్రెసు నిధులనుకూడ ఉపయోగించుదు. కావున నిరంకుశాధికార దృక్పథమునుండి మాచి నట్లయిన స్వరాజ్యపక్షము వ్యవహారమును తలపెట్టినట్లు లేదు. "పండిత మోతీలాలుగారు! అసహాయోద్యమమును వదలి పెట్టవలసినదనియు శాసనోల్లంఘనమునుగూర్చి మాట్లాడకూడదనియు నేను చెప్పియుంటిని మీరట్లు చేసియుండలేదు. నేను సహకారమును కోరుచున్నాను. సహకారము లేకున్నయెడల నేను సంతృప్తికరమైన జవాబు నీయజాలను" అని ప్రభుత్వము చెప్పెను. అప్పుడు పండిత మోతీలాలు గారేమిచేయవలయునన్నారని ప్రశ్నించెను. నేను జవాబు చెప్పెను. లేదా నేను అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించుచున్నానని మోతీలాలుగారు చెప్పగలరే? అట్లు చెప్పినయెడల రీడింగు ప్రభుత్వముగారి, పాపము, వ్యవసాయమునం దిష్టము కలిగిన నూతన రాజప్రతినిధి వుద్ధు ప్రభుత్వముగారి భయపడవచ్చును. కాని అంతకుండా యీ తీర్మానమునం దేమియులేదు. ఇందువలన నిరంకుశాధికార వ్యవస్థను మరింత బలమేర్పడును. మరియు ప్రభుత్వముగారి జవాబుయొక్క స్వభావమును గూర్చి నిర్ణయించు నది వర్గీకరణ కమిటీగారి అభిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీకాదు. ఒక్కమారు వారేదో ఢిల్లీలో నిశ్చయించినట్లు నుండి (వారేమినిశ్చయించుకో అందరికిని తెలియనే తెలుసును). కాంగ్రెసువారందరూ ఆనిశ్చయమునకు బద్ధులై యుండవలెను. (అక్కరలేవని ఒకరు కోరవేసిరి.)

కొందరికి సంపూర్ణముగా అర్థమే తెలియనటువంటియీ తీర్మానము సంగీకరింపవలసిన మిరంజరును దానిని టక్కురతునము చేత బద్ధులై యుండవలసి వచ్చునని నేను చెప్పుచున్నాను. అని పట్టాభిసీతారామయ్యగారు చెప్పిరి.

పంజాబునుండి వచ్చినయొక నీక్కు ప్రతినిధి ఆ తీర్మానమునకింక నీట్లు వదలుకొందుమని చెప్పెను.

నిన్న తీర్మానములో నొక భాగము సంగీకరించి యిప్పుడు దానిని సభవారు పూర్తిగా నిరాకరింపజాలరని పండిత మోతీలాలుగారు చెప్పిరి.

నిన్నటిదినమున శాసనసభా ప్రవేశమును గూర్చి చర్చింపబడినదియు సంపూర్ణతీర్మానముమీద సభవారికిష్టము వచ్చినట్లు చేయవచ్చుననియు కొందరు చెప్పిరి. తంబీ సుహాగ్విద్ గార్లను చూచియైన తీర్మానము సంగీకరించుటకు వీలులేదని అభ్యుత్తును చెప్పెను.

తీర్మానము వట్టి బూటకముగా నున్నదని చెప్పుచు స్వరాజ్యపక్షము చేరును శాసనసభా ప్రవేశపక్షము చేరువాయనియు 1926 మార్చి పిమ్మట స్వరాజ్యపక్షము వారేమి చేయ నున్నారనియు స్వామి గోవిందానందు గారడిగిరి.

బి. దాసు. యం. యల్. ఎ. గారు (స్వతంత్ర పక్షము) ప్రస్తుత తీర్మానము నిన్నటి తీర్మానముకంటె మంచిదనియు చట్ట సమ్యక్మైన నిర్దేశమునే అందరును విచారించుచున్నారనియును తెలపిరి.

డాక్టరు పరంజోపై (స్వరాజ్యపక్షాధికారు) గారు నీపక్షము వారేమియు చేయజాలరనియు శాసనోల్లంఘనము నవలంబింపజాలరనియు అనేక విషయములలో గాంధీగారు తమ ఆశక్తిని బిప్పుకొన్నట్లే మీరును శాసనసభలో వికేమియు చేత గాదని అంగీకరింపరాదాయని పండితుని యడిగిరి.

జయసుఖులలో మోహతాగారు జయసుఖులలో మోహతాగారి ట్టుపపాదించిరి:- తీర్మానములో స్వరాజ్య పక్షములకు సంబంధించిన దంతయు విడిచి

వేయవలెను, స్వరాజ్యపక్షముల కిది సవరించి తెలపి దాని సంగీకరించుటకు పండితుడు సిద్ధముగానున్నాడు. ఇంతవరకు జరిగిన సదంతయు కాంగ్రెసులోని రెండు పక్షములకు సమాధానము కుదుర్చుటకే జరిగినది. ఢిల్లీ కాంగ్రెసులో తీర్మానమైన శాసనసభా ప్రవేశము గూర్చి తిరిగి యిప్పుడు చర్చింపనున్నారా, యని మోతీలాలుగారు రడిగిరి. ఈ ప్రశ్న మీద ఓడింపబడినట్లయిన అత జొకసలూముపెట్టి పోవును. అట్లాజానంతయు అనగా స్వరాజ్యపక్షము ప్రభుత్వమువారికి తుది సందేశము సంపుటయు రెస్పాంసు లేకపోయినట్లయిన తమ స్థానములను ఖాళీచేయుటయు మొదలగునవి గల క్లాజంతయు పూర్తిగా తొలగింపవలెను. రాజకీయవ్యవహారములన్నియు కాంగ్రెసు చేతనే నడిపింపబడుచుండవలెను. శాసనసభలలో జరుగవలసిన పనులను గూర్చి యిప్పుడు కాంగ్రెసుకు అనుసరము లేదు. స్వరాజ్యపక్షము దేశములో తిరిగి ప్రజల కుద్దోష్టము కలిగించి నిర్మాణ కార్యక్రమమును నడుపవలెను.

అసంతృప్తికరమైన జవాబు వచ్చినట్లయిన తిరిగి యెన్నికలకు నిలబడమని స్వరాజ్యపక్షము చెప్పటలేదు. ఎన్నికలకు నిలబడి కాంగ్రెసు నిధులకు గూడ ఉపయోగించెదమని చెప్పుచున్నారు. అందుకంటే 10 ఓట్లకు ప్రతిపూలముగా 46 ఓట్లు వచ్చి తీర్మానము పీకపోయినది.

వేమవరపు రామదాసుగారు

స్టేటు కాన్సిలులో స్వరాజ్య పక్ష సభ్యుడు వేమవరపు రామదాసుగారు బడ్జెటుల నోడించెదమండక ప్రభుత్వమువారి జవాబురాగానే స్వరాజ్యపక్షము సభలను వదలివేయవలెనని యొక చిన్న మార్పునుగోరిరి. కాని రెండు వారములేకదా భేదమని పండిత మోతీలాలుగారు చెప్పగా దాని నుపసంహరించుకొనిరి.

ప్రకాశంగారి తీర్మాన మంగీకరింపబడుట

పిమ్మట ప్రకాశంగారి తీర్మానముపై క్రిందటి సెప్టెంబరు అసెంబ్లీ తీర్మానమునకు సంబంధించిన మూలలను తొలగించి కమిటీవారు 1924 ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీ తీర్మానమునే యుంచిరి. (రెండుకేబిలు సమావేశము). దీని సంగీకరింపవలసినదని ప్రకాశంగారు కోరిరి. రెస్పాంసు అసంతృప్తిగా నున్నట్లయిన తీర్మానములో చెప్పబడిన ప్రకారము స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు తుది సందేశ మంపవలెనని చెప్పిరి.

1. రంగస్వామి అయ్యంగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. 40 ఓట్లు అనుకూలముగాను 27 ఓట్లు ప్రతిపూలముగాను వచ్చి తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

యాకూబు హుస్సేనుగారు

స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు శాసనసభలలో తమ స్థానములకు రాజీనామా నిచ్చుటకు బదులు కాంగ్రెసు సభ్యులందరూ రాజీనిచ్చుట మంచిదని యాకూబు హుస్సేనుగారు నూచించిరి. కాన స్వరాజ్యపక్షము కాని పండితుని పంటివారు రాజీనామా నీయవలసి వచ్చుననియు, నీసవరణ సంగీకరించుటలన కాంగ్రెసు సభ్యులు కాని వారిని కాంగ్రెసులోనికి రానీయకుండ చేయవలసి వచ్చుననియు లభింపరాదుగా రడ్డుపెట్టిరి తీర్మానము ఓడిపోయెను.

శంకరురాయిగారు

కీరకన్ శంకరురాయిగారు శాసనసభలనుండి కొన్ని ప్రత్యేక కారణములవలన (బెంగాలు ఆర్డినెన్సు పంటివి) వెడలిపోయిన వారిని తిరిగి సభలలోనికి వెళ్లుట కక్షజునిచ్చు అధికారము స్వేచ్ఛలు కమిటీ కొసంగవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. సభవారు ఓటు చేయుదురనే ఆశతో నీసవరణను పండిత మోతీలాలుగారు రంగీకరించిరి. నోచేంజర్లు తుక్కులుగానే యూరకుండిరిగాని తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

ఉద్యోగముల సంగీకరించుట-తీవ్రమైనచర్చ

శాసనసభలలోగాని బయటగాని కమిషనులలోగాని కమిటీలలోగాని స్వరాజ్యపక్షమువాడెవ్వడును ఉద్యోగముల సంగీకరింపకూడదని శ్రీ హరిగా రొక తీర్మానమును తెచ్చి ఉద్యోగము సంగీకరించుట స్వరాజ్యపక్ష ముఖ్యసూత్రములకే విరుద్ధమనిచెప్పిరి. శాసనసభాసభ్యుడుగా పట్టుకొన్నకొనబడుటను గూర్చియు తాను స్పీకుకమిటిలో సభ్యత్వము సంగీకరించుటనుగూర్చియు సవర్ధించు పండిత మోతీలాలుగారు స్పీకుముగా ఉపన్యసించుటకు శ్రోరంభించిరి.

మోతీలాలుగారు సమర్థించుట

తాము నీను కమిటీలో సభ్యత్వము సంగీకరించుటను గూర్చి మిటిటికితే లేనిది పొందూదేశము నిస్సహాయులగా నున్నదనియు మిటిటికికాళులను స్థాపించి తీర్మానము అంగీకరింపవలెను.

రేసటితో కాగెను సభ ముగింపుబడును.

ఈ సంవత్సరమున ఖద్దరువిషయమై కొంత చెప్పవలసియున్నది. చేతితో వడకుబడిన నూలు నుపయోగించి చేతితో నేయబడిన గుడ్డ ఖద్దరుగ పరిగణింపబడుచున్నది. ఖద్దరువల్ల స్వరాజ్యము లభించునని చెప్పబడుచున్నది. ఖద్దరు విరివిగ ఉత్పత్తియైన, విదేశమునుండి దిగుమతియగు 60 మిలియనుల గుడ్డలు అనవసరమనియు, ఈమొత్తముంతయు దేశమునందే యుండుననియు చెప్పబడినది. విదేశపు దిగుమతులు అంత మొందిన భారతీయుల ఆందోళనమును బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు గమనింపక తప్పదని చెప్పబడినది. ఇది నిరవ్యోగసమస్యనుకూడ పరిష్కరించునని వాదించబడెను. అసహాయోద్యమము తీవ్రముగ వ్యాపించియున్న దినములలో ఈస్థిధాంతము లన్నియు కడురహస్యముగను అప్రోచకముగను యుండెను. కాని ఆచరణాయందు ఇందలి లోపములు వెలుపడెను. స్వరాజ్యసంరంభము ఖద్దరు ధారణము జాతీయచిహ్నముగ నుండవలయు నని కొరట ప్రకటన నీయమగు విషయము. కాని యగ్రతాలయముతో పోటీచేయవచ్చునని తలచుట పొరపాటు. ఖద్దరుతో విదేశమంత్రముల బహిర్యణము కొనసాగింపవచ్చు నని తలచుట విశ్వనించుటకువీల

లేని విషయము. ఆమెరికావారు ఒక్కజాతివారు. అధికముగ వికృతముగలవారు. ఎక్కువగా దేశభక్తిగలవారు. అయినను స్వరాజ్యసంపాదనప్రయత్నములందు విదేశీవస్త్రములను బహిష్కరింప జాలకపోయిరి. బ్రిటిషు వస్తువులను బహిష్కరించి వారు స్వరాజ్యమును సంపాదించుకొనలేదు. రణరంగమున వారు స్వాతంత్ర్యము పొందిరి. ఐరావతుకూడ స్వాతంత్ర్యము పొందినది. ఖద్దరు బీదల ఆర్థికదాస్యమును తొలగించునని చెప్పబడుట విపరీతవాదము. ఏలయిననీ కార్మికులు ఎక్కువ జీతములు తక్కువపని కొరుదురు. యంత్రాలయములందు పాలములందు ఐదుబ యూజ్జీ అల్పముగ జీతములకు పనిజేసినచి ఇంటి యందు కూడ విక్రాంతి పుచ్చుకొనక రాదు ముద్ర నూలు తీయవలయునని చెప్పబడుట ప్రకారము. కర్షకులకు సంవత్సరమున కొన్ని నెలలు పని లేకున్నవారికి పనులకు కన్పించుట సరియైన మార్గము. యంత్రసహాయముతో మానవుని కాయకృత్తమును తగ్గింప యత్నించుట నాగరికతాభివృద్ధిలక్షణము. అట్లుకాక మృగములవలె అల్పముగ నుత్పత్తికి ఎల్లకాలము పాటుపడుచుండవలయునని కోరుట విపరీతముగ నున్నది. 80 కోట్లనుండి ప్రజలకు కావలసినబట్టలను చేతితో చేయారు చేయవలయునని కోరుట అర్థములేనిమాట.

కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములు

కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములనుబట్టి దురభిప్రాయము లభియును నున్నది. కమ్యూనిజము అనగా బోల్షివిజము అతి తలచువారున్నారు. తమకున్న ప్రత్యేకహక్కులు ప్రత్యేక సౌకర్యములు అంతమొందు నను భయముతో ప్రజలక్షేమమునకై ప్రతిపాదించబడు మాతనోద్యమములను ఆటేపించువారు వలపు రుండుట సహజము. కావున ఈ దురభిప్రాయములను తొలగించే యాట మనధర్మము. మానవజాతికి సౌఖ్యమును కలుగజేయవలయుననియే కమ్యూనిస్టుపక్షమువారి పరమావధి. ప్రపంచము నందలి కార్మికులకు తినుటకు కడుపునిండుగలవారము, మానము కాపాడుకొనుటకు తగినంతగడ్డను కలుగజేయవలయుననియే కమ్యూనిస్టులు కోరుచున్నారు. ప్రపంచమున అన్ని తెగలవారు అన్నితరగతులవారు కొంత సౌఖ్యము ననుభవించుటకు అవకాశముండవలయును. ధనము కొంతమందిచేతియందుండుటచే ఉత్పత్తికి ఆధారలగు కార్మికులు పనిచేయవలసినవారే యనియు సుఖము ననుభవంప అట్లులుకారనియు నిర్ణయించుట ఉచితము కాదు. ఉత్పత్తికి సాధనముగ ధనముకూడ కార్మికులవశమై యున్నచో ఇట్టివ్యత్యాసములకు ఎడమండక అందరు సౌఖ్యము ననుభవించుటకు వీలగును. కమ్యూనిజము అనగా ఇదియే. ప్రపంచమునందు అన్నితరగతులవారు ప్రపంచసౌఖ్యమును సమానముగ ననుభవించుటకు కమ్యూనిస్టు ఉద్యమము యత్నించుచున్నది. సాంఘిక ఆర్థిక రాజకీయవిషయములందు ప్రబలియున్న విపరీతవ్యత్యాసములను పరిష్కరించుటకు కమ్యూనిజము తప్ప వేరు మార్గములేదని రూఢిగ చెప్పుచున్నాను. ఇంతకన్న సాధనము మరొక్కటి లేదు. ఇంతవరకు ప్రారంభింపబడిన ఉద్యమము లన్నియు అతజయము గాంచుటకు కారణమేమనిన ఉద్యమములు నిజముగ ఆ ఉద్యమములు కార్మికుల సౌఖ్యమును కోరకుండుటయే అని చెప్పవలెను. ఏవిధముగ నిర్బంధించినను ధనికులు బీదవారిలో తమ సర్వస్వమును తాము వారుకలసి అనుభవించుటకు అంగీకరింపజాలరు. కాని, ఇరువురకు లాభకరమగు విధమున ఇరువురు కలసి పనిచేసి సుఖింపవచ్చును. ధనమును ధనికులు, కాయకృత్తమును కార్మికులు నొసగి తత్ఫలితముగ సంపదను ఇరువురు సమానముగ ననుభవించుట ధర్మము. ఈపద్ధతి అందరికీ లాభకరమైనది ఈ సిద్ధాంతములే ప్రాచీన యుగములందు బుద్ధుడు క్రీస్తు బోధించియుండిరి. ప్లేటోమారు,మారిసుమున్నగు ప్రఖ్యాతపురుషులు ఇదేభావములను ప్రకటించిరి. కాని ఈ సిద్ధాంతములకు ఒకరూపమును కలుగజేసి ఆచరణయందుంచు మార్గమును సూచించినది కార్లమార్కుస్ అను నొకగొప్ప సంస్కర్త.

మార్కుస్ సిద్ధాంతములు

మార్కుస్ సిద్ధాంతములను గుర్తెరుగుట అవసరము. ప్రపంచమున రెండుతెగలుమాత్రమే యున్నవి. ధనమున్నవారు ధనములేనివారు ఈరెండు తెగలకు సంఘర్షణ ముండక తప్పదు. ఒక తెగవారిచేతిలో ధనమున్నది. రెండవతెగవారి చేతిలో కష్టపడుటకు బలమున్నది. కష్టపడి పనిచేయ నర్హులైనవారికి ధనము లేనందున ధనికుల మరతుల నంగీకరించి తమ కష్టమును వారికి అమ్ముకొనుచున్నారు. తుదబౌద్ధ సహించుట అసాధ్యమగుటచే ధనికుల మరతులను కార్మికులు అంగీకరింపక తప్పదు. ఈవిధమున, పరిశ్రమలు వ్యవసాయము కొనసాగుచున్నవి. ఉత్పత్తి అధికమగుచున్న కొలది

ధనికులు మరింత ధనవంతులగుచున్నారు. ఈసంపదంతయు కలుగజేసిన కార్మికులు కూలివారుగనే యున్నారు. కార్మికులకు ఆస్తిలేదు. సంసారసౌఖ్యము లేదు. కేవలము కూలిచేసి ప్రాణములను నిలుపుకొనుచున్నారు. ప్రాచీన యుగములనుండి ప్రపంచ నీతి ఈవిధముగనున్నది. పరిశ్రమలు వృద్ధిచెందుచున్న అధునిక యుగమున కార్మికులస్థితి మరింత దుష్పరమైనది. తమ హక్కులను కాపాడుకొనుటకు ఇష్టపెట్టుకొని కార్మికులు ప్రత్యేకసంఘములను స్థాపించుకొనుచున్నారు. ఈవిధమున కార్మికుల లాభపై పునరుద్ధరించు లాకర్లు పునరు నిలచి తమ బలబలములను పరిశీలించుకొనుస్థితి వచ్చుచున్నది. అట్టి సంఘర్షణమునే అంతమొందించుటకు ఒకటిమార్గమున్నది. జీవితమునకు అవసరమగు ముఖ్యవిషయములందు ప్రత్యేకవ్యక్తుల కెట్టియాజమాన్యముండకూడదు. ఇట్టిసంపద అందరకు సమానమున పంచిపెట్టబడవలెను. ఇదియే మార్కుస్ గారి మతము.

విశ్వవ్యాప్తము సంపద అందరకు సమానముగ లేకుండుటవల్ల ప్రపంచమున అన్నియొకలహము లేర్పడుచున్నది. ప్రపంచ సౌఖ్యము అందరు సమానముగ ననుభవించుటకు అవకాశము లేకుండుటయే మానవజాతి దుస్థితికి కారణము. యుద్ధము, ఒకదేశముపై మరియొకదేశమువారు దండెత్తినపుడు అబలలను బలవంతులు పీడించుట, లూటీచౌర్యము, హింస వీటికంతయు కారణము ధనము వ్యత్యాసముగ పంచిపెట్టబడి యుండుటయే. వికారాధికారి వ్యక్తిగారి ధనము ప్రపంచసౌఖ్యమున అశుభఫలములను అవకాశముండుట ఇతరజాతులకు వ్యక్తులకు లేకుండుటవల్లనే ఈకష్టములు విపరీతములు యేర్పడుచున్నవి. ప్రపంచమున పోటీయుద్ధదనియు, పోటీయే అభివృద్ధిని మూచించుననియు చెప్పబడు అసత్యము. బలవంతులు బలహీనులను తమ స్వాధీనమునందుంచుకొని దాశ్వన్యము చేయుటయే పోటీయని చెప్పవలయును. పోటీకన్న పరస్పరసహకారము వరస్పర సోదరభావము అభివృద్ధికి సాధనము. నాగరికత లక్షణము సహకారము సౌభ్రాతృత్వము మానవజాతి అంతమొందుననియు రషియానాయకులలో ప్రముఖులగు ప్రెస్నె (కోపోల్స్కి) గారు చెప్పిరి. కమ్యూనిజమువల్లనే అధిక సాంఘిక రాజకీయవిభేదములు అంతమొందగలవని ప్రపంచము గుర్తెరుగుట శ్రేయస్కరము. అన్నిచోట్లను నేటిదినము పోటీఅధికముగనున్నది. వ్యాపారమునందును పరిశ్రమలందును, ప్రభుత్వపరిపాలనములందును, అధిక సంబంధములందును పోటీయే నున్నది. ప్రభుత్వముల విదేశాంగవిధానములకూడ పోటీయే నిర్ణయింపబడుచున్నది. ఉత్పత్తి వ్యయమును పోటీ నిర్ణయించుచున్నది. ప్రపంచ సౌఖ్యమునకు వివాదకారీయగు ఈపాపజేవత రూపుమాసినగాని లాభములేదు. కృత్రిమేయువారికి ఉత్పత్తిచేయుట ధర్మము. కమ్యూనిజము అనగా విశ్వమానవ సహకారమని చెప్పవచ్చును.

బోల్షి విజము

భారతదేశమున బోధింపబడుచున్న కమ్యూనిజము బోల్షివిజము కాదని ప్రథమముననే చెప్పియుంటిని. రషియా దేశపు పరిస్థితుల ననుసరించి వారొకవిధమగు కమ్యూనిజమును తమదేశమున స్థాపించిరి. దానిపేరు బోల్షి విజము. భారతదేశపు పరిస్థితుల ననుసరించి మరియొక విధమగు కమ్యూనిజమును స్థాపింపవలయును. కావున బోల్షి విజము కమ్యూనిజము ఒకటియనియు భారతదేశమున బోల్షివిజమును వ్యాపింపచేయ మనము ప్రయత్నించుచున్నామనియు తలచుట తప్పు. మన ధనికుల అధికర్యత అంతమొందింపవలయుననియే మన ప్రధానోద్దేశము. వివిధ రాష్ట్రముల సరిహద్దులను రూపుమాపి యుద్ధముల కెడములేని విధమున ప్రయత్నించవలెను. అన్ని రాష్ట్రములు అన్ని దేశములు కలసి పనిచేయుట నిజముగ మానవ సౌభ్రాతృత్వము స్వాతంత్ర్యము స్థాపింపబడవలెను. ఇదియే కమ్యూనిస్టుల ఆశయము. ప్రజాతమ భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము లభించుటకై మనము ప్రథమముగ ప్రయత్నించవలసియున్నది. కార్మికులు కర్షకులు బాధల ననుభవింపక సుఖించునట్లు తగు శాసనములను సృష్టించవలెను. పనిచేయువారు సుఖించుటకు తగు సాధనముల నేర్పరపవలెను. రాజకీయ అధికవిషయములందు మతవిషయక వ్యత్యాసము లుండకూడదు.

కార్యక్రమము

ఇందులకు ప్రత్యేక కర్షక కార్మికసంఘములను స్థాపించి ఇతర రాజకీయ సంఘాలతో కలసి ప్రచారము సలుపుటయే సాధనము. ఈదేశమున ప్రపంచమున ఆవరించియున్న విపరీత పరిస్థితులు అంతమొందుటకు కమ్యూనిస్టు ఉద్యమమే సాధనమగుటచే ప్రపంచ సౌఖ్యమును కోరువారు ఇందులకు అన్నివిధముల తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నాము. ప్రత్యేకకార్మికసంఘములను నిర్మించుట అవసరము. అధికముగకూడ అది వృద్ధిచె

దవలయును. ఈ విధమున అన్ని సంఘములు కలసి పనిచేసిన తప్పక మన ఉద్యమము విజయము గాంచగలదు. కర్షకజనము ప్రపంచమునకు పునాదులనందివారు. కమ్యూనిస్టులే కర్షకజనులు. కష్ట సుఖములను గుర్తించినవారు ఇన్నిదినములు కర్షకులు. ఇతర సౌఖ్యమునకు తోడ్పడుచుండిరేగాని కొంచెమైనను సౌఖ్యము ననుభవించలేదు. కాని వారికష్టములంతమొంది జారును భించు సమయము దగ్గరకు వచ్చుచున్నది. ప్రపంచమున విజ్ఞానవంతులందరు కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములందలి సత్యము నిష్పక్షిపృథ్వీగ్రహించుచున్నారు. ప్రభుత్వములకూడ గుర్తెరుగుచున్నది. మునిసిపాలిటీలయందు ఈసిద్ధాంతములు సంపూర్ణముగ వ్యాపించుచున్నవి. న్యూజీలాండులో ఇండ్లు అన్నియు మునిసిపాలిటీవానిది. మునిసిపాలిటీవారే ఆహారవదార్థములను విక్రయించుచున్నారు. అన్ని సౌకర్యములను కలుగజేయుచున్నారు. కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములను ఆచారణయందుండుట కిది మార్గము. ఈవిధముననే భారతదేశమున అన్ని విషయములందును కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములను ఆచారణయందుంచవలెను. అప్పుడే ఈదేశము నందు విశ్వవ్యాప్తము దేశయులకు సౌఖ్యము కలుగును. ప్రపంచము స్వర్ణయువలెనుండును. రషియాలో కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములు సంపూర్ణముగ ఆచరణయందున్నవి. రషియాలో ఈఉద్యమము సంపూర్ణముగ విజయము గాంచెననియు, అందువల్ల ప్రజలు సుఖించుచున్నారనియు వేరుగ చెప్పబడు అవసరము. పల్లెటూరినీలయందుకూడ ఈసిద్ధాంతములను ఆచరణయందుంచిన ప్రజల ఆర్థికదుస్థితి సంపూర్ణముగ అంతమొందును. జాతీయొక్క భౌతికసంపదను జాతీయారందరు సమానముగ అనుభవించవలెను. ధనికులు బీదలు, కార్మికులు యజమానులు, ఆకలిబాధగలవారు కడుపునిండినవారు, ఉన్నవారు లేనివారు మున్నగువ్యత్యాసములు అంతమొందవలెను. రషియాలో ఈవ్యత్యాసములేపు విదేశములసంబంధములకూడ రషియా ప్రభుత్వము వారు ఈసిద్ధాంతముల ననుసరించియేనిర్ణయించుకొనుచున్నారు. సామ్రాజ్యకాంక్ష వారికి బొత్తుగ లేదు. రషియా సామ్రాజ్యమున పూర్వము చేరియున్న రాష్ట్రములకంతయు అడిగినంతమాత్రము ననే రషియా ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనాధికారమొసంగియున్నారు. బలవంతులగు జాతి బలహీనులగుజాతులను స్వాధీనమునందుంచుకొని కొల్లగొట్టువధిని రషియా ప్రభుత్వము వారు తీవ్రముగ నిరసించుచున్నాడు. కమ్యూనిస్టు ఫలముల ఇట్లున్నవి. కావున కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములు అవశ్యాసరణీయము లని ప్రపంచము గుర్తెరుగుట శ్రేయస్కరము. లోకకొన్ని ఒడంబడికయందు సంతకముచేసినవారందరు పడుదేశముగలవారు కారని స్పష్టముగ తెలియుచున్నది. జర్మనీవారి నిర్బంధములు ఈ ఒడంబడికయందు స్పష్టముగ తెలియుచున్నవి. ప్రతిదేశము యుద్ధముచేయ బూనుకొనుచున్నది. యుద్ధసన్నాహములు గాంచుచున్నవి. ఇట్టి పరిస్థితులలో నానా జాతినమితివారు ప్రపంచమున శాంతిని స్థాపింప యత్నించుచున్నారని చెప్పుకొనుట పరిహాసాస్తవము. అధికారులయొక్కయు ధనవంతులయొక్కయు దౌర్జన్యము కుట్రతో ప్రపంచ రాజకీయజీవితము నిండియున్నది. ఈచై పరిస్థితులను రూపుమాపి కార్మికులకు కర్షకులకు సౌఖ్యమును కలుగజేయ బూనుకొనవలెను.

ఈదేశమున మతవిషయములందు పట్టుదల అధికముగ నున్నది. అసహాయోద్యమము తీవ్రముగ నున్న దినములలో మతవిభేదములు అధికముగ లేకుండెను. నేడు మతసంఘర్షణము తీవ్రరూపము దాల్చియున్నది. ఈమత విభేదములకు కారకులు దేశద్రోహులు. హిందుసభలు, సంగతంశుద్ధి ఉద్యమములు పనిలేనివారు చేయుచున్న క్షేమకృతులని చెప్పవలసియున్నది. కావున మనము మతవిషయములందు ఎట్టితోక్యము కలుగజేసినొక స్వరాజ్యసంపాదనమే లక్ష్యముగ నుంచుకొని పనిచేయవలయును. లేకున్న ఇతర ఉద్యమములవలెనే మన ఉద్యమముకూడ నిర్విఫలము కాగలదు.

భారతదేశపు కమ్యూనిస్టులు నిరాడంబరమగు జీవితమును ఆశించుట ఉచితము. కడపురింప ఆహారము, అకాలవరణము పొందనివిధమున ఆరోగ్యవంతమగు జీవితము, విద్యావ్యాప్తి ఇవి ఆవశ్యకములు. కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములు క్రమముగను శాంతముగను వ్యాపించునట్లు పనిచేయవలెను. భారతదేశపు భావిదేశమనై ఆధారపడియున్నది. కావున మన భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకును, బలవంతులు బలహీనులయెడల దౌర్జన్యము సలుపుకుండునట్లుగను, కార్మికులను జీవచ్ఛవముల గ మార్పు వైపరీత్యములను తుదిమట్టించి వారికి స్వాతంత్ర్యము సౌఖ్యము కలుగజేయుటకును పూనుకొనవలెను. నేటిదినము దౌర్జన్యము హింసతో కూడిన పరిపాలనమువల్ల ప్రపంచము నిచస్థితియందున్నది. నూతన సందేశమునుగ్రహించి అనుసరించిన ఈసంధములు వీడిపోగలవు నూతనయుగము పారంభము కాగలదు.

బెంగళూరు అమెన్యూర్స్ నాటక సంఘము

రామదాసు నాటక ప్రదర్శనము

బెంగళూరు అమెన్యూర్స్ నాటకసంఘమువారు 28 శ్రీ రాత్రి తిరువళ్ళిక్కేటి హాలులో రామదాసు నాటకమును ప్రదర్శించిరి.

ఈనాటక సంఘమువారు నాటకములను అరవమునో, కన్నడభాషలోనో ప్రదర్శించెదరను భావముతో పలువు రాంధ్రులు నాటకమును జూచు భాగ్యమును గోల్పోయిరి. నెల్లి జూచినవారయినను సంస్కృతికరముగ వచ్చియుండురని దలంపజాలము. ఏమన, పేరునకు తెలుగుననే ప్రదర్శించినను మూడుపంతులు నాటకమంతయు హిందూస్థానిలో జరిగినది.

రామదాసు పాత్రను ధరించిన బల్లారి రాఘవాచారిగారు గారిని గురించి భావప్రకటన గూర్చియు నెరుంగనివారు లేరు. కావున యిచ్చుట వివరముగ కేమియు జెప్పవలసినపని లేదు. ఒక్క విషయము మాత్రము నూతనముగా రోచెను. ప్రథమమున భక్తులందరు భద్రాచలమునకు బోవునపుడు గోప న్నగారు "మిత్రులారా యీపయనం బెవ్వటికి" యని సభా సదుల మధ్యనుండి కేకలువేయు చు హా రోగ్య ని య ము పాయించువాని ప్రక్కనుండి స్త్రీ జే నెక్కిరి. ఇది తొత్త విష యమే. రాఘవాచారిగారి ననుసరింప యితర నటకులందరు గమనింతురుగాక.

రఘురాముని పాత్రధారియగు బాలుడు అశ్వద్భుతము గ ప్రదర్శించెను. కబీరుదాసు భక్తిరసము నధికముగ జూపిరి. శుంగితమును రాఘవాచారిగారి నంతు తనవంతుగూడ పాడిరి. చి తా రా వే సి . నా య న చ క్క గ నే ప్రదర్శించెను. రాత్రి 2 గంటల వరకు నాటకము సాగించ వలెనను నుద్దేశముతో నైయుండును. మధ్య మధ్యగల తురకహా స్యము సీనులు విమర్శించుట దీర్ఘముగ జరిపిరి. అది సభాస దుల కెక్కునగ వచ్చియుండదు. భక్తిరస పారవశ్యమున భావనుగూర్చి మరచిలో లేక తాము హైదరాబాదు సరి హద్దులనుండి వచ్చితిమని చెప్పుటకోగాని నాటకమునందు హిం దూస్థాని వాడుకయే యెక్కువయ్యెను. రామదాసుగారు గో పన్న జరిపిన సంభాషణ చాలవరకు హిందీనే జరిపిరి. పాటల న్నియు ఆభాషయే. మధ్యమధ్య అచ్చగ్రాంథికభాషవ్యవస్థ ములు. ఈరెండిటి సందర్భము కుదురుటెట్లు? హిందూస్థాని రా నివారికి నాటకము బయస్కీపు చూచినట్లేయున్నది. అది నం డి అంతమువరకు హిందూ స్థాని పాటలు ను మధ్య మధ్య తు ర క హా స య ము సీ ను ల హా దా విడియు, ప్రత్యేకముగ రామదాసేవచ్చి భక్తిరసించు కొన్ని రంగములందు సభాసదులనుండవలసిన గౌరవమునుగూడ మరపిం పజే సెను. అప్పటికోజులో ఆంధ్రమహమ్మదీయ భాషలు రెం డు నొకేరితి వాడుమండెడివారని నెల్లుటయే యిందలి ముఖ్యో ద్దేశమునచో, యిప్పటికాలపువారు నాటకమును జూడవత్తురు గాని అప్పటివారుకారు. కావున నాటకమును ఎవరుజూడవ త్తురో వారికర్థమునట్లుగ ప్రదర్శించుట మంచిది.

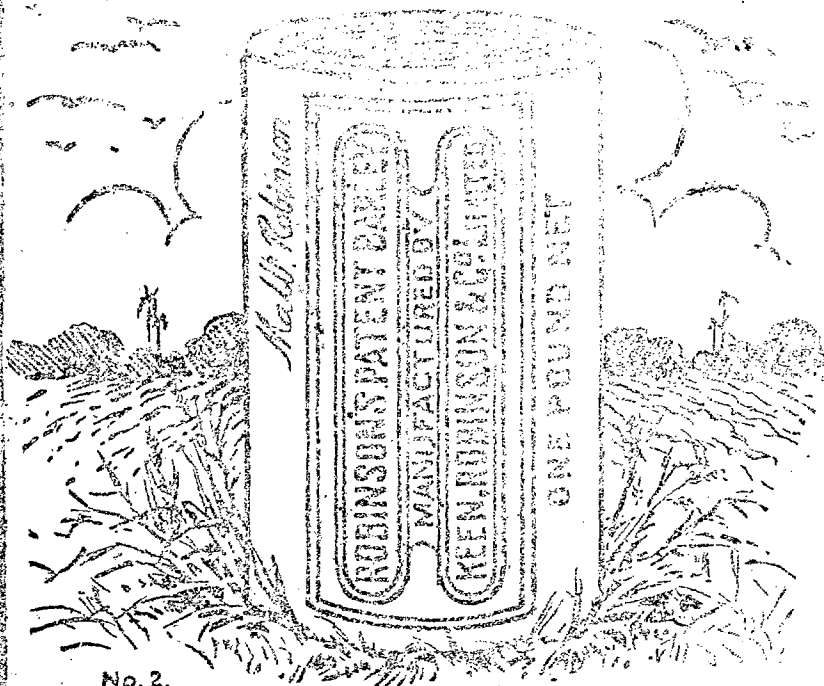
(కీరీటి)

ప్రహేదనాటక ప్రదర్శనము

శ్రీయుత బల్లారి రాఘవాచారిగారు హిరణ్య కశిపుని పాత్ర ధరించుట

హిరణ్యకశిపుడు రాక్షసుడనియు మానవకారుణ్య సమరసభావము లుండవనియు, భర్తకుండవలసిన ప్రేమయు జనకున కుండవలసిన ప్రీతియు నుండవనియు భావించి నటించు నటకులను ప్రేక్షకులను శ్రీ బల్లారి రాఘవాచారిగారు రాత్రా త్రసధరించినపుడు జూచినసత్వము నెలియగలదు. భార్యయందు ప్రేమ, పుత్రునియెడల ననురాగము, రాక్షసునకైనను దేవతాం శ సంఘాతులకు పలెనే సమానముని రాఘవాచారిగారు నిరూ పించిరి. పుత్రుడు స్వనామగోత్రముల లెక్కింపక నారాయణ నామచింతా నిరంతర స్వాధ్య నుత్త విత్తుడై సంతకర్తనముజేయు రి హిరణ్య కశిపుడు పాపశబ్ద ప్రణామమునం జెవులుమాను కొని అటలముతో కుమారుని భయపెట్టెను, కను లెర్రజేసి, మురలసాధువుగ జెప్పకరి పుత్రవాత్సల్యము స్పష్టమయ్యెను. అంత రాక్షసుడైనను కుమారుని కొండపై నెక్కించి పడవేయించియు ప్తాములగరపించియు, విషమిచ్చియు జంప బుద్ధి బోధమునా

రాబిన్సన్స్ "పేటెంటు" బార్లీ

No. 2.

మిక్కిలి జాగ్రత్తతో రాష్ట్రపతిగారికి సమర్పించిన, ప్రస్తుతము మైక కొరతలు చేసినందువారే నిష్పత్తిగా

రాబిన్సన్స్ "పేటెంటు" బార్లీ

మానవజాతికి నిజముగా శ్రేష్ఠమైన పోషకాహారమే లేదని నిర్ణయించి విమల రాబిన్సన్స్ "పేటెంటు" బార్లీతో ఆ గౌరవచేయుటకు నిం దివి లేక అల్పాహారమును తీసుకొనుచుండిన వారికి మంచింబులు గలుగుటచే గాక తక్కువ ధరలకు పాలు భారతీయగా యివ్వగలుగుదురు.

ఇతర యే అహారమును తీర్చిదిద్దుచున్న శక్తి లేనట్టి వ్యాధిగ్రస్తులకు చుప్పజల రాబిన్సన్స్ "పేటెంటు" బార్లీతో తీసుచు చేయుటకు గంజీగాని లేక అల్పాహారముగాని శ్రేష్ఠమైన అహారము.

జ్వరముచే బాధపడు చున్న టిబెటాను రాబిన్సన్స్ "పేటెంటు" బార్లీతో చేయబడిన గంజీని పుచ్చుకొని ఆది కక్కునకు, కడుపుకు చల్లవనుచున్నట్లు వారికి తెలియును. మూత్ర స్రవంధమైన వ్యాధులు లేక శేష సంబంధమైన వ్యాధులు గలవానికి రాబిన్సన్స్ "పేటెంటు" బార్లీతో చేయబడిన గంజీ కంటే శ్రేష్ఠమైన అహార మెడియును లేదు.

జేసవి కాలమునందు మంచిగడ్డ, కొంచము నిమ్మరసము చేర్చి తీసుకొనటకు లగినది. అయితే అది రాబిన్సన్స్ "పేటెంటు" బార్లీగా చేయబడినదెను. పలుమారు నీచునున్నవతో కలప బడి, మలముగానున్న వెరకో బార్లీని వాడుటను మానుచు.

వరప్రసాదము

కొండవీడినుంచి బకి మృతికొందెనోయని లీలానతి పరిశోధించు నేక హిరణ్యకశిపుడును అందు పాల్గొనను నోదాద్యుడుండు తరి ప్రహ్లాదాదుడు పాడుమ మరల వచ్చినపుడు వెంటనే రూక్ష కీడుమలతో కాయకరా కృతిని తాల్చుట విశేషము. ఒక నిమిషమున మద్దుమాటలు, వెంటనే తర్జన గర్జనం బులు బహు చక్కగ రాఘవాచారిగారు జూపిరి.

రాఘవాచారిగారు రింత యెప్పింపగల్గుటకు తోడైనవి వారిశీత్రములు. మనవారు భావము (expression) అనునది యెక్కు డి నం డి వచ్చును. నేత్ర విన్యాసము నంజే అంతయుగలదు. వారికా (expressive eyes) భావ ప్రకటనకనుకూలమగు కన్నులు గలవు. ఎప్పుడే భావమును ప్రకటింపవలయునో తదనుకూలముగ కన్నులను మార్చుచుండును. మరియుకటి వాచకము. ఒకటే ధోరణిలో మూర్ఖుడుకొం దరు నటకుల కలవాటు. హెచ్చుతగ్గులు, ఒకవోటనాపుట మ రొకవోటగలగ బవనువులు యేమే సమయములం చెల్లువాచక మును మార్చిన కలరకతో అల్లుచూర్చి (modulation of ton) భావానుకూలముగ నటించి యెప్పించిరి. వారికిపాలరారు గదా యని లోటా? అట్లేయును లేదు. శృతివిద్యనుండే సద్యమును భావయుక్తముగ జరివి యెప్పించిరి. ఇప్పుడి యందరనుకు పాశ్చాత్యులనా? భావప్రకటనయు జూపి నాటకరత్న భూతి లేగల నటకులెవరో కొంచుండుదురు. నాటకరత్న నటకుని చే యెప్పుడు ప్రభావము. నటకుడుగాని నాటకముల వ్రాయ జాలడు. ఏయేపట్లలో నెటుల నేపాత్రలు నటించిన తత్పత్రా

నుకూలముగ నుండునో అప్పుడి ప్రసిద్ధనటకులకే దెలియును. రాఘవాచారిగారి వంటి నటకులు నాటకరత్న భూతి నినుమ మకేచజేసిరన్న ఆతిథేయోక్తి యేమాత్రమును గానేరదు.

నాటకమంతయు నిన్న రక్షిగట్టకన్న తక్కిన పాత్రము లన్నియును ప్రధాన పాత్ర క ను గు ర్వా ము గ నుం డె నలయునుగాదా! లీలానతిపాత్రసధరించిన శ్రీ వాసుదేవరావుగా రు ఏ యేపట్ల నెట్లు నటించవలెనో అట్లేపుత్రుడు బడుకట్టులు నోర్యజులక సంతాపమును వాచా చక్కగ జూపగలిగిరి. కాని వారి ముఖమునకు కరుణరస మొప్పువన్న మున్నించెదరుగాక! అ యితే సర్వదా కష్టమున్న నెరుగని రాజాధిరాజ ఇంద్రభోగము లనుభవించుచున్న హిరణ్యకశిపు పట్టపుచేవికి, మంచహాసవిస్మ రి లేండువదనకు ననుకూలమున నాకృతిని ధరించి యెప్పిరి.

ప్రహ్లాదమువారు మూ రియంతటై భక్తిరసమును ప్రేక్షకులనునంబుల నుల్లంకించెరి. ఎమామధుర గాత్రము నవోదా ధ్యము! భక్తి ప్రవృత్తియై తస్మయై హరి నామసంకీర్తనము జేయునపుడు అబ్బాలనుకు కష్టమూరి ప్రేక్షకుల సరసనులజే సెను. రాక్షసుడనగున్నను, కొండలన్నను, సమస్తదన్నను, ప న్నగనున్నను, విషమన్నను లెక్కలేయక యేమోనారాయణ నామస్మర యగుచునానందరంగున నోలగానుండు ఆనందముగ గ్రోగ్రోహింప జేసెను.

నారదపాత్రధారియు, యితర అప్రధాన పాత్రలన్ని యునుచితకీరిని నిర్వర్తించి నాటకమును జయపథముగ నిర్వహించిరి.

AMRUTANJANA

అమృతాంజనము

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

అమృతాంజనము.

అమృతాంజనము

వందభాషచీటిచూచిగొని

న మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పలకు

పరమామృతము

తలనొప్పలమాన్యును

వాయుపోట్లబాపును,

పార్శ్వపునెప్పల

బారదోలును.

వనమూలికచే

హిందూదేశమందు

తయారుచేయబడు

మంచిమందు

సువాసనగలిగియుండుట

చక్కనిచెప్పిగోనహా

సీసా1-కి0-10-0 అణాలు

మాత్రమే

అమృతాంజనము డిపో,

బొంబాయి

ఈ

మదరాసు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరి 28-12-25

ఇరువదిగజముల "పీస్" ధరలు

కారికా మల్లులు 22 X 22 మంగిసమార్కు (బి)

రు 11-8.

కారికా మల్లులు 22 X 22 వేరు రకములు (బి)

రు 10-6, సరాసరిరకము రు 9-6.

తెలుపుముల్లు 1708 రు 15-1; స్టాన్ 9000 రు 15-12; ఎల్. ఎల్. 78 రు 10-6; ఇ. సి. 78 రు 11-1; 88-888 రు 15-4; బి. సి. 78 రు 10-8; 8978 రు 10-8, 2903 రు 9-4, 880 రు 10-8.

నూలు

40 నెంబరు, సీను (5 పౌండ్లకు) - ట్రాక్రి - రు 6-15, చూప పచ్చరంగు రు 9-9; పడవ రు 8-14-0; కారి రు 9-4; సవరను రు 8-12.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకు) - నత్త - రు 12-9-0, నీలసరము రు 12-8-0.

60 నెంబరు సీను (5 పౌండ్లకు) - అడక - రు 18-14; "గేట్" రు 18-10; గొడ్డలి రు 10-6-0; గడ్డిబండి రు 10-5-0; ఎద్దుగడియారము రు 10-4; సింహము పట్టాడు రు 10-3-0 పెనసలు రు 10-3-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకు) - భూగోళము రు 18-14 పింగుచేప రు 20-0-0.

లోహములు

ఇనుము: - టెలియస్ చట్టకమ్మిలు ఒక బారునకు ధర రు 34.

ఇత్తడిరేకు: - ఇంగ్లీషు రు 252; జర్మను (డిబ్బిమాన్) రు 251; రాగిరేకు: - రు 277.

టిక్ రేకు: - (90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) 9" రు 19-8-0.

కలాయి పెంకురేకు: - 24" గేజి 6" 7" 8" రు 15-0; 10" రు 15-4.

సిమెంట్ పీపాసు వెల: -

నార్త్ ఆఫ్ మార్కు రు 11-4; "బస్-బేస్" రు 10-10 0, జర్మని సెమలి రు 10-0, తాళము చెవి 9-10-0.

రంగులు

హెండ్రెడ్డు కైటు పీపాధర

అలిజెన్: - 20% ఆవుమార్కు రు 72; 20% నాల్గు గట్టుములు రు 69.

"బైక్రామేట్ పాటామ్" హెండ్రెడ్డు కైటు ధర 88-8.

చక్కెర (రెడి) రు 80-4.

వాయిదాధరలు: - జనవరి రు 80-0, ఫిబ్రవరి రు 80-6.

మ్యూరి రు 80-10.

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు: - "మిషన్" రు 47, సాదా పాసు రు 41, 44.

వేరు సెనగనూనె

"గాసుగ" రు 109, "లెస్" రు 107-0.

ఆముదము

రు 102. (గ్రామధర)

ఇదును చేసిన తోలు రు 1 టికి

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రకులు) రు 0 14 8	రు 0 14 8	రు 0 14 9
" (తేలిక) రు 1 1 0	రు 1 1 0	రు 1 1 6
" టెంగుకూరు (8 మొదలు 8 1/2) రు 0 14 9	రు 0 14 9	రు 0 15 2
" " (తేలికైన రకము) రు 1 1 6	రు 1 1 6	రు 1 1 9
" (మట్టాడ) రు 0 18 6	రు 0 18 6	
" (విజయనగరం 7 1/2 7 3/4) రు 0 15 1	రు 0 15 1	రు 0 15 6
" (ఏబారు 7 1/2 7 3/4) రు 15 10	రు 15 10	రు 1 0 3
గేడతోలు రు 0 9 9	రు 0 9 9	రు 0 10 3
గేడమాడతోలు రు 1 0 0	రు 1 0 0	రు 1 1 3
ఆవుమాడతోలు రు 1 10 0	రు 1 10 0	రు 1 11 6

ప్రపంచమందు అంతటను మంచిస్వాగతము

"కామకాన్త్రమునకు" గలరు. ఆరోగ్యము, విశ్వర్యము, ఆ వృద్ధి మొదలగు నాటినిగలించి సలహా యిచ్చు గ్రంథము. 150 పుటలు గలది. వివాద తేవున ఒకటిని తెప్పించుకొనుదు. ఇది ఉచితముగా తేపాల్ ఖర్చులేక పంపబడును. కావలసిన వారు ఈదినన విలాసమునకు వ్రాయుదు.

219

ఆలంకరిగ్రహ ఔషధశాల,

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

తిరుచానూరు దేవాలయ ప్రవేశపు కేసు

మేజిస్ట్రేటు విమర్శల యుత్తరువు

చిత్తూరు, డిసెం 25: - ఈ దిగువ ప్రకటించబడినది పంచమదేవాలయ ప్రవేశపు కేసులో చిత్తూరు సబ్డివిజన్ లో మేజిస్ట్రేటు వి. రామస్వామి అయ్యరు యం. ఏ. గారిచ్చిన సంపూర్ణమైన తీర్పు: -

"అప్పీలుదారు (మురుగేశ్వర్ లేక ఎతిరాజదాసరి, ఇతడు మదరాసు పరమపాకం నివాసియగు మాలదాసరి చిన్నప్పను కుమారుడు) ఇండియన్ పీస్ కోర్టు 285 సెక్షనుక్రింద శిక్ష విధింపబడిన. ఇతడు తిరుచానూరు అలిమేలమ్మ దేవాలయములో 1925 అక్టోబరు 13 వ తేదిన ప్రవేశించి దేవాలయము నవత్రిత మొనర్చి హిందువుల మతభావముల కవమానము గలిగించె నను నేర విధిపై క్రిందికోర్టులో మోపబడిన.

క్రిందికోర్టులో ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున 7 గరు సాక్షులు విచారించబడిరి. వారిసాక్ష్యమువలన అప్పీలుదారుడు మాల వాడనియు మాలవాడు దేవాలయములో ప్రవేశింపరాదనియు ప్రవేశించినయెడల నది అపవిత్రమొనరింపబడుననియు దుజావయ్యెను. మరియు నామాలవాడు గర్భగుడివరకు వెళ్లెనని తెలియజేయ బడుచున్నది. గర్భగుడిలోనికి సవర్ణహిందువులు తప్ప పోరా దనియు కనబడుచున్నది. అప్పు డామాలవాడు సరియైన దుస్తు లను ధరించి భక్తివిహ్వములను నామములను ధరించియుండెను. అర్చకుడు వానినిగూడ సవర్ణహిందువునిగానే గ్రహించి వాని నుండి శ్రాదాద్రవ్యములను గ్రహించి దేవునికి పూజ సలిపెను. అందులకై అచ్చట యాయవలసిన 4 ఆకాలను మాలవాడిచ్చెను. వాడు బయటికి పోయిన తరువాత వాడు మాలవాడని తెలియుట చేత దేవాలయ మపవిత్ర మొనరింపబడుటచే సంప్రాక్షణము జరుపవలసి వచ్చెను.

మతమున కగౌరవ మనుమాట రుజువుకాలేదు

మొట్టమొదట విచారించబడినది ప్రాసిక్యూషన్ సాక్ష్య విధిపై నిందమోపుటకు సరియైన ఆధారమును జూపించినా యనునది. మాలవాడు ప్రవేశించుటవలన దేవాలయ మపవిత్ర మొనరింపబడె ననునది తరువాత గావించబడిన సంప్రాక్షణ చర్యలపై రుజువుచున్నది. ఇదిగాక వాని ప్రవేశమువలన సవర్ణహిందువుల మత భావముల కగౌరవము జరిగె ననియు ఆసని ముద్దాయి చేయవలసినదనియు లేక అట్లు జరుగునని వానికి తెలుసుననియు చూపవలసియున్నది. ముద్దాయి యేమని తలచినను వానిమాట యటుంచి ప్రాసిక్యూషన్ నీవిషయమును స్పష్టపరచునట్లుగా నడిపింపబడలేదు. ముద్దాయి చర్య వలన ఏసాక్షియొక్కగాని ఏయితర పరస్థానియొక్కగాని మత భావముల కగౌరవము జరిగినట్లు చూపబడలేదు. ప్రాసిక్యూషన్ సాక్ష్యములో నీ లోపములుండుటవలన యీ నేరస్థాపన నిలువ జాలవని నేను తలంచుచున్నాను. ఈ కేసును తిరిగి విచారించవలసిన యగత్యమున్నదనిపూడ నేను తలంపను.

కేసును నడిపించుటలో లోపము

కేసును నడిపించుటలోగల ఒక్క విషయము తప్ప తక్కిన విషయముల నిచ్చట విచారించుట అనవసరము. ఈ కేసు లో 26-10-25 తేదిన క్రిందికోర్టులో ముద్దాయిపై నేరము మోపబడిన. ముద్దాయి తాను నిర్దోషి ననెను. అంత కేసు 26 తేదీకి వాయిదా వేయబడిన. అప్పుడిదివరకు విచారించబడిన ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షుల నెవరినైన క్రాసుపరీక్ష చేసేవా యని ముద్దాయి నడిగిరి. చేయనని ముద్దాయి జవాబు చెప్పెను. క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూషన్ 256 సెక్షనుక్రింద తరువాత వాయిదా ప్రారంభసమయమున ఎవరినైన క్రాసుపరీక్ష చేతువా యని యు, ఎవ్వరిని చేతువనియు కోర్టువారు ముద్దాయి నడిగియుండ వలసినది. "తిరువాత వాయిదా ప్రారంభ సమయమున, లేక రికార్డులో నున్న కారణములనుబట్టి మేజిస్ట్రేటు అవసరమని తలంచినయెడల వెంటనే అనుమాటలు 256 సెక్షను కోర్టువారి నీ విధమున కోరు చున్నది. అ నే అర్థ ము వచ్చునట్లుగా నుపయోగింపబడినట్లు కోర్టు చర్య నడిపించుచున్నది. కాని ఆమాటలు సెక్షనులో నున్నవిషయము చూచినట్లయిన వచ్చేవా యిదా ప్రారంభసమయమున ఎవరినైనా క్రాసుపరీక్ష చేతువా యని మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయి నడుగవలెనని కోరుచున్నట్లున్నది. ఈయర్థముప్రకారము వచ్చేవా యిదా సమయమున నేను చెప్ప వలెనో ముద్దాయి కప్పడే తెలియుచున్నది. వారంటుకేసులను భాగ్యశ్రీగా నడుపుట కివిషయము విగులముఖ్యము. అప్పీలుదారు తరఫున వెళ్లబడిన యర్థము సరియైనదని నేను తలంపుచు

న్నాను. ముద్దాయిపై మోపబడిన నేరము సాక్ష్యములో సరిగా నిరూపింపబడకపోవుటచేత నేరమును శిక్షనుగూడ రద్దుచేయుచున్నాను.

(ఒక విలేఖరి)

స్టీము బోయిలర్ కు

586

కలిగే యిబ్బందులు యింక యెంతమాత్రమున్ను లేకుండా కాపాడుకొనుటకు

"ఎవెక్సియర్"

ను వాడుడు. దీనిని రంగు పూసినట్లు బోయిలర్ లోపలి భాగములందు బ్రహ్మతో పూసినయెడల స్టేటుకు త్రుప్త వర్కెరాలు యెంతమాత్రమును పట్టనివ్వక స్టేటులపైని గుంటలు పడనివ్వకుండా బోయిలర్ ను కాపాడును.

డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

12, తిరుచెట్టిపిడి, మద్రాసు

శిరోరక్షణశైలము: - సిద్ధులమూలికలచే తయారు చేయబడినది. దీర కాలముగానుండు తలవొప్పలను, తలపోట్లను, కర్వాణి, కంటిలో నీరు కాటుకు: - నీని మొదలంబుపొంగొట్టుట కిదియే మంచిపాండు. 24 తులముల శైలము రు. 2

సక్సన్ అండు కంపెనీ,

1, ఆలక్కా తప్పిల్ పిడి తిరువల్లికేటి మద్రాస్.

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

పథ్యము లేదు. పిచికారీతో పనిలేదు. మూడుపూట లలో తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాతో వ్యాధినిరూప మగును. రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. వెల డబ్బా 2-4-0. దీనికనుపానము చందనశైలము డబ్బా 8-0-0 రెండును ప్యాకింగువగైరా ఖర్చులతో 6-0-0. 2462 గంధర్వ ఫార్మసీ రామచంద్రపురం గోదావరిజిల్లా.

పాలసుగంధిలేహ్యము

3351

రక్తశుద్ధికి శ్రేష్టమయినది. సవామేళము, మేహ పాడలు, మచ్చలు యితిరచర్యరోగములు మలబద్ధము, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0. వి. సి. ఆ. 6 1

పి.సి.వి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

క్షీరబలాశైలము

2126

ఇది మలబారుదేశమున ప్రఖ్యాతి పొందినది. శ్రీ ముక్త్యార్థి రాజావారు బహుధనము వ్యయించి చేయించినారు. వాతరోగములకు వజ్రాయుధము. సరములకు బలమును గలిగించి, శరీరదార్భ్యమును పెంపొందించును. చచ్చబడిన శరీరము గలవారలకు, సకలశక్తిని గోల్పోయినవారలకు చాలామంచిది. వాత రోగు లనేకమంది దీనినుంచి విముక్తులై నారు. సంస్కారాధిక్యమున మూడు విధములుగా తయారయినది. ఏది కావలసినవారు దానిని తెప్పించుకోవచ్చును. వాడు విధము మందుతో నుండును. 7 సాగు ఆవర్తితము 4 అవున్నలు 2-0-0
21 " " " 4-0-0
101 " " 1 అవున్న రు 3/- 4 అవున్నలు రు 12-0-0
ఆరరసాయనశాల, ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

చెముడుకు అమృతమైనమందుల
చెముడుచెవులతో వాసువార్డునుకొనుటకు
రసవంతమైనమందులనుగొనుటకుమిథురారునా
మోస్తానోపంబుచును. 7 బుట్టరు 4 పింపురువులు.
డాక్టర్ రత్నంబ్రదయ్య, మెదక్ కవ్వత్
మోతుటను. కృష్ణాజిల్లా.

ఆయుర్వేద ఔషధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు 3-0-0
ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2. శస్త్రవైశాళిక రు. 2
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2048
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీయర్ డాక్టర్, తెనాలి

చెన్న పురి బజారుధరలు

11925-వసం. డిసంబరు 28-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి ర 45 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు		
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలిని ,, వ 48 గలవి ర	14 0 0	15 0 0
జెల్లారిని ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	16 0 0	17 0 0
రాగులు బా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
బియ్యము ,, ,,	20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	18 8 0	18 8 0
పెసలు ,, డిటా ,,	18 0 0	14 0 0
పెసలు ,, డిటా ,,	18 8 0	14 8 0
మినుములు ,, డిటా ,,	15 8 0	17 0 0
ఉలవలు ,, ర 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. సూనెవస్తువులు

మవ్వలనూనె బా 1-కి ,,	150 0 0	152 0 0
నెయ్యి వ 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0
తొండాపురంపేరు పెసగవన్నబా 1-కి ,,	58 0 0	59 0 0
ఇతర ప్రదేశము ,, ,,	54 0 0	56 0 0
పేరు పెసగనూనెగానగబా 1-కి ర 110 మొదలు నూనె 108 0 0		
అముదము బా 1-కి ,,	104 0 0	106 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,,	90 0 0	95 0 0
కూరపసుపు ,, ,,	55 0 0	60 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరిని) బా 1-కి ,,	140 0 0	145 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి ర	45,50	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,, ,,	50,55	
బెల్లము బా 1-కి ర	40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి ,,	60 0 0	80 0 0

5. ధనుము

వట్టారకం బా 1-కి ,,	81 0 0	86 0 0
చదరం ,, ,,	88 0 0	42 0 0
రవుండు ,, ,,	84 0 0	55 0 0

6. లోహములు

నండి 100 కులంకిక ,,	72 0 0	78 12 0
అంగారము, కులము 1-కి ,,	21 4 0	21 8 0
వవరము 1-కి ,,		18 5 9
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	252 0 0	260 0 0
రాగి డిటా ,,	278 0 0	279 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పా 1 గలవి ,,	80 8 0	80 10 0

7. దూది

బోండానెట్టుబారన 1-కి ,,	800 0 0	
వల్నాడు దూది ,, ,,	215 0 0	

8. నూలు

మధుర నం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	5 8 0	
పుల్లూరు యేనుగ నం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0	
కూళయేనుగ నం 20 ,,	8 14 0	
నం 20 బెన్ని పింహం యాటె ,,	9 4 0	
నం 22 ,, ,,	9 12 7	
నం 12 1/2 బెన్ని పక్కన ,,	7 10 0	
నం 14 1/2 ,, ,,	7 14 0	
నం 12 1/2 అలైన్సు ,,	7 2 0	

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసలభము! (పోస్తుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము!
 శరీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగెడి వైశ్యకాకల
 కీమాత్రలు దివ్యావృతము. అశీర్వము, అరుచి, ఆపులింతలు,
 అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
 యందు ఒలకుయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
 వ్రేళ్లు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పలను
 బోగోట్టి హేమమును మంచి ఆరోగ్యమును దెచ్చును.
 ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును.
 ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
 ముగుటచేతను పరమమాంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
 ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పాను నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

బలహీనము, వకముల బలహీనము

రక్త శోధి

1228

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

విరక్తుల ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నిద్రాశీలమును, 30,000 వైద్యులు ఒకప్పుడొచ్చునాము. ధన్యము, పాపం
 అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కును.

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co, 174, Broadway Madras.

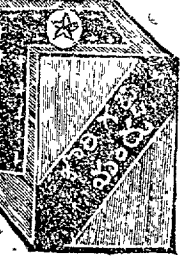
మీరు ఇదివరలో మైసూరు చందనసబ్బును ఉపయోగించితిరా?
 లేనిచో, నేటిదిన మే కొనివాడిచూడుడు.

ప్రజలులైన రసవాద శాస్త్రజ్ఞుల విచారణక్రింద అభివృద్ధిచేయబడిన మేషనరీచే మిక్కిలి మేలైనవస్తువులు
 చేత్తో ఇది యారుచేయబడినది. ఇది మిక్కిలి మితవ్యయముగలది. దీనియొక్క సువాసన మొదటిదస్తా వాడినప్పటి

నుండి కడవరకు ఒకమాదిరిగా నుండును
 అనేక ఇతరసబ్బులవలె పైన చుట్టబడియుండు
 కాగితముమాత్రమే వాసనగా యుండుటలేదు.
 బజారునందు మైసూరు చందనసబ్బు మాదిరిలు
 విపరీతము గాగలవు. అయితే ఒక్కటియైనను
 దీనికి సమానముగా లేదు, గనుక మైసూరు
 నందు తయారైనసబ్బునే వాడుటకు పట్టు
 పట్టుడు. మైసూరు అని యుండిన అదియే
 మీకు వ్రాచి. హిందూదేశమునందు ప్రతివర్త
 మనియొప్పును దొరకును మీకు దొరకనిచో తక్ష

ణామే ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. మీరు రు 1 పంపిన 3 ఓళ్ళుగలపెట్టె 1 టి పోస్తుఖర్చులేక పంపబడును.
 Sole Agents:— Mohamed Musa Hajee Ebrahim & Co.,
 32, Godown Street Madras.

అడుసు పుండ్రమందు:

నీళ్లలో తిరుగుటవల్ల కాలివ్రేళ్లల మధ్యమున కలుగు పుండ్రము ఈ ఔషధము చాల శ్రేష్ఠ
 మైనది. బుడ్డి 1-కి రూ 0-8-0.

అమరావతి యేజిస్సీ, పార్కుట్రను - మదరాసు. 1740

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు, పి. వి. యస్. పి. యం. బి. గారి

అమృతామలకతైలము

విద్యాగళకును యోచనాపథులకును మిక్కిలి ఉపయోగకారి, మరియు చర్మమునకును, మెదడునకును
 మంచిబలమును, శైత్రములకు చలవను, వెంట్రుకలకు పుట్టను, కాంతిని కలుగచేయును. దీనివలన తలపోట్లు, కుంటలు
 ఒంటితలనొప్పలు, కన్నీరుకారుట, పుసులుకట్టుట, శరీరతాపము నివారణముగను. వెల సీసా 1-కి రూ 1 0 0

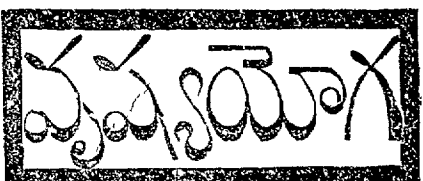
దీనితో దంతభావన జేసినయెడల దంతములనుండి రక్తము
 కారుట, చిగుళ్లవాపు, నిర్మూలము చేసి ఇతరవ్యాధులను.
 రాకుండ చేయును.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0 4 0

చెడిపోయిన రక్తమును శుభ్రపరచును మరియు చీడ,
 తామర, మేహపాడులు, నోట్లపూతలను, నిర్మూలము చేయును.

వెల సీసా 1-కి రూ. 8 0 0

వేసకువేలు విక్రయము, నీకై పోయిన పిర్మము గట్టిపరచును.
 మాత్రముతోగాని, నిద్రలోగాని పోపు పిర్మస్సులనును నిలుపును.
 నపుంసకత్వము పోగొట్టి యశానవంతునిగచేయును.

సీసా 1-కి 21 మాత్రలు రూ. 1 4 0

దొరుకు విలాసము:— (1268)

(1) ఆయుర్వేదాశ్రమం,
 పోస్తుఖర్చు 287, ముదరాసు, అన్నిచోట్ల ఏజెంట్లుకావలెను.

ros, (L

అమృత తాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా నీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

కోకామయహారకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ల నుండి శేష లోకనేవ చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందఱు నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచటలేదు. నాపేరు (కోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వాం, ముసలివారు, వారు వీరననేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశత్రులు, సకలజ్వరములు, మాంసము, శీతవాతము, ప్రకృలయిచ్చు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదము, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (క్వాసకాసము, పల్మోనోప్సీ, నడుమునొప్పి, ఇకాల్మాయెంహా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపాపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన లెక్క గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనవేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడి 1-కి ధర 0-4-0. పొట్టుగర్వు వేరు. 5 బుడ్ల వెల పొట్టుగర్వుతో ర్వు. 1-8 0. 12 బుడ్లు ర్వు. 2-18-0. 25 బుడ్లు ర్వు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల మొనూరు.

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధికెక్కిన వస్తువులే కాస్త్రీయముగా శిరారుచేయబడినది. ఇది శరీరముల పెంపుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదళ్లను కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషి ర్చుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టునలె, మృగువుగాను, అంచుగాను పెంచును. అంతయే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి పెదగునకు చల్లవనును కలిగించి గుఱును నిచ్చును. ఇన్ని విచిత్రములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రక్షణము. దానియొక్క ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిల్లీ మో ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

మతిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్లి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ట్రా. 3 బుడ్లు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా.
పై కామినియా నూనె ప్రతివ ర్షమివర్షము, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేవన్న సోల్ యేజెంట్లు:- అంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ లెడ్ జామ్నామగ్డు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న ఆటోడెల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోడెల్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది. ఇది సువాసన ద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును. కొన్ని మక్కలను మీ చేతి దుమాలమీద చల్లించుట కనుసేయవలెను. గువాసన అన్నిదశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు కలకా ప్రుర్వములో గానుపతకమును బహుసెను.
1/4 అవున్సు బుడ్లి ధర ర్వు 2-0-0 | 1 డ్రాం బుడ్లి ధర ర్వు 0-12-0
1/4 అవున్సు బుడ్లి ధర ర్వు 1-4-0 | 1/2 ఓ. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

సోల్ పేజెంట్స్ - అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జామ్నామగ్డు, బొంబాయి

The Madras Races 1925-26.

చెన్నపురి పందెములు Notice.

విశరీతపు వానలవలన పందెపు తారీఖులను ఈదిగు తెలుప పబడిన ప్రకారం స్థూపగ్దులుగారు మార్చిరి.
మద్రాసు మీటింగు
రెండదినము 2452
30-12-25 తేది బుధవారము
మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము
2 గం-15 నిమిషములకు

మ క ర ధ్వ జ

రసాయనము 2460

డినిని నేపించినవో మాత్రముతో కలిసిపోయెడి శుక్లమును నిలుపును. పలుచబడిన వీర్యమును గట్టిపరచి రతిలో అతి శీఘ్రరేతస్థలన ముపుటను మాన్పును. రక్తమును శుభ్రపరచి దేహ పుష్టి, వీర్యవృద్ధి, కాంతి, బలము, రతిదార్ఢ్యము, ఇంద్రియ పుష్టి, మొదలగునవి బలము కలుగును. నెలదినములకు సరిపడుచుండు తపాలా ప్యాకెంట్ ఖర్చులతో ర 3-7-0.
పి.ఆర్. మెడికల్ హాల్, రామచంద్రపురం (గోదావరి)

• (రత్న పురుష లేహ్యము) 1963
యేకారణముచే సంభవించిన శుక్లసప్తమువైన తగ్గించిబలము గలుగజేయువని ఆ నేకలచే కొనినూపబడుచున్నది. ర. 3-4-0 పట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరము, (గోదావరి)

ఆరోగ్యపారిశుధ్య గ్రంథములు

5. గాలి-ఆరోగ్యము 2
  6. ఆరోగ్యము-వ్యాధులు 2
  7. నిరోధింపబడదగిన వ్యాధులు 2
  8. క్రైములను వ్యాపింపజేయు సామాన్యవ్యాధులు 2
  9. పాలు-ఆరోగ్యము
  10. బ్రాంది సారాయి (అల్కహాల్) త్రాగుటవలన కలుగు అపాయము. 2
  11. తనశరీరమునకు సంబంధించిన ఆరోగ్యశాస్త్రము 4
  12. ఇంటిలో ఉపచర్య 8
  13. ఆహారము-ఆరోగ్యము 2
- ఎవరికిైన అపాయము కలగినపుడు వెంటనే ప్రభువు చి కెక్కు చేయువద్దతి. అంగ్ర, దవిడ్, కర్నాటక, మళయాళ, అంగ్ల భాషలలో ముద్రింపబడినవి. అకాలు 12.
ఈగ్రంథములు దొరకు తావు:-

శ్రీ కృష్ణా బ్రదర్స్
కొయ్యి అండు ఆస్టోషియన్సు, పోస్టు బాక్సు 166
Thambu Chetty Street, MADRAS.